

UCHWAŁA NR XXXI/209/22

RADY GMINY JANÓW

z dnia 31 sierpnia 2022 r.

w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Janów

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079) oraz art. 12 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503), w związku z uchwałą Nr XXVI/176/21 Rady Gminy Janów z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Janów, uchwała się co następuje:

§ 1. 1. Uchwała się zmianę „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Janów” uchwalonego uchwałą Nr XIV/87/99 Rady Gminy Janów z dnia 30 listopada 1999 r., zwaną dalej zmianą Studium, polegającą na:

- 1) Zmianie ujednoliconym rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Janów – Uwarunkowania w skali 1: 25000, w którym uwzględnia się obszar udokumentowanych geologicznych zasobów złóż surowców naturalnych (piasek ze żwirem) na terenach obejmujących część gminy Janów, obręb Nowowola (załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały);
- 2) zmianie sposobu zagospodarowania i przeznaczeniu terenów obejmujących część gminy Janów, obręb Nowowola, położonych na działkach o numerach geodezyjnych: 293, 294, 295, 296, 301/1, 301/2, 301/3 i 301/4, będące dotychczas w części terenem rolniczej przestrzeni produkcyjnej, a w niewielkiej części lasem, na tereny pod powierzchnią eksploatację surowców naturalnych. Obszar objęty zmianą funkcji i przeznaczenia terenów oznacza się symbolem **PEw** ujednoliconym rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Janów – Kierunki w skali 1: 25000 (załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały);
- 3) zmianie sposobu zagospodarowania i przeznaczeniu terenów obejmujących część obrębu wsi Łubianka, położonych na działkach o łącznej powierzchni ca 4,9034 ha, ograniczonych od wschodu terenem Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej (granica administracyjna gminy, od północy pasem drogowym drogi gminnej (działka o nr geod. 207), od zachodu działką rolną o nr geod. 195/2, a od południa granicą administracyjną gminy, na tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z dopuszczeniem usług. Obszar objęty zmianą funkcji i przeznaczenia terenów położony jest w całości w obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 i oznacza się symbolem **MN,U** ujednoliconym rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Janów w skali 1: 25000 (załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały).

2. Zgodnie z art. 9 ust. 3a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022poz. 503) zmiana studium dla części obszaru gminy wymaga dokonania, zarówno w części tekstowej jak i graficznej studium, zmian w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne. W wyniku wprowadzonych zmian, inne treści zawarte w studium nie ulegają zmianie.

3. Zmianie ulegają następujące zapisy w części tekstowej (zał. Nr 3 do niniejszej uchwały):

1) w Części III Uwarunkowania rozwoju gminy

pkt 1. Środowisko przyrodnicze ppkt 1.3. Budowa geologiczna i surowce mineralne w ppkt 1.3.2. Surowce mineralne pkt 2 lit. a dodaje się tiret piąte o treści:

„- złoża Racewo-Nowowola – ustalono geologicznych zasobów bilansowych złoża piasku ze żwirem w kat. C₁ według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. w ilości: 16 264,09 tys. ton Decyzją Marszałka Województwa Podlaskiego Nr DIT-III.7427.1.44.2021 z dnia 28 czerwca 2021 r.”

pkt 9. Komunikacja

ppkt 9.1.1.1. otrzymuje treść:

„9.1.1.1. Droga wojewódzka

Nr 671 Sokolany – Korycin – Knyszyn – Tykocin – Stare Jeżewo – Sokoły klasy technicznej Z/G/Z – klasy technicznej G na trasie Korycin – Knyszyn – Stare Jeżewo, z dopuszczeniem kursowania pojazdów o nacisku 8T/oś.”

ppkt 9.1.1.2. otrzymuje treść:

„9.1.1.2. Drogi powiatowe

Na obszarze gminy są następujące drogi powiatowe”

wiersz pierwszy otrzymuje treść:

„1261B Sidra – Jurasze – Śniczany – Racewo – Nowowola”

wiersz siódmy skreśla się;

wiersz dwunasty otrzymuje treść:

„1321B Zwierzyniec Wielki – Jałówka – Krasne – Trofimówka”

w ppkt 9.1.1.3. skreśla się cztery pierwsze wiersze i pozostaje treść:

„9.1.1.3. Drogi gminne

Na obszarze gminy są następujące drogi gminne:”

w pkt 9.1.2. Charakterystyka stanów technicznych dróg

ppkt 9.1.2.1. otrzymuje treść:

„9.1.2.1. Droga wojewódzka 671 o długości 16.160 km posiada nawierzchnię asfaltową.”

ppkt 9.1.2.2. otrzymuje treść:

„9.1.2.2. Drogi powiatowe”

w Tabeli nr 28 zmienia się następujące treści:

wiersz trzeci, kolumna druga: „1261B”

kolumna czwarta: „1.563”

kolumna dziesiąta: „1.313”

skreśla się cały wiersz dziewiąty

wiersz czternasty kolumna druga: „1321B”

skreśla się cały wiersz dwudziesty trzeci oraz treść pod tabelą:

„zmiany nawierzchni w 1998 r.”

w pkt 9.1.3. Charakterystyka układu drogowego
 ppkt 9.1.3.1. Długość dróg wynosiła, lit. a) i lit. b) tiret pierwsze otrzymuje treść:

„- wojewódzkiej o nawierzchni twardej ulepszonej 16.160 km”

tiret drugie otrzymuje treść:

„- powiatowych 95.152 km”

ppkt 9.1.3.3. otrzymuje brzmienie:

„9.1.3.3. Średni dobowy ruch w pojazdach rzeczywistych na dobę (p/d)

Na drodze wojewódzkiej Nr 671 na trasie Sokolany – Korycin wynosił w roku 2015 – 1209 p/d (w województwie podlaskim 2565 p/d, w kraju 3520 p/d). W roku 2020 pomiarów nie dokonano.”

2) w Części III Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Janów

pkt 1. Ogólne kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, ppkt 1.3. Cele rozwoju przestrzennego gminy

ppkt 1.3.3. Cele społeczne w zagospodarowaniu przestrzennym, dodaje się tiret trzecie o treści:

„Stworzyć lepsze warunki zamieszkiwania ludności gminy poprzez wyznaczenie nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe np. w atrakcyjnej lokalizacji.”

oraz dodaje się:

ppkt 1.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o następującej treści:

„Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Lp.	Zakres bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę:	Powierzchnia użytkowa w ha		
		Funkcje zabudowy		
		Zabudowa zagrodowa, w tym zabudowa mieszkaniowa	Zabudowa usługowa	Zabudowa przemysłowa, produkcyjna, magazynowa
1.	Sformułowane, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy	17,10	1,95	0,0
2.	Szacunkowa chłonność, położonych na terenie części gminy, obszarów o pełnej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy	15,90	0,76	0,0
3.	Szacunkowa chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów	0,0	0,0	0,0

	przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy			
4.	Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1 oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, o której mowa w pkt 2 i 3	1,20	1,19	0,0
5.	<p>a) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy</p> <p>b) potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3 oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit b, poza tymi obszarami</p>	<p><i>Przewidziane w studium przeznaczenie terenów do zabudowy mogą powodować potrzebę finansowania przez gminę wykonania infrastruktury technicznej. Urządzenia te będą mogły być realizowane także przez inwestorów.</i></p> <p><i>Wystąpić mogą potrzeby inwestycyjne gminy związane z lokalizacją nowej zabudowy: infrastruktury kanalizacyjnej.</i></p>		

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę wykonano w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego w zakresie demografii, analizy środowiskowe, w tym zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium, roczne sprawozdania z wykonania budżetu gminy i informacje statystyczne na temat zarobków mieszkańców. Analizę chłonności terenów w planach miejscowych przeprowadzono na podstawie udostępnianych przez gminę aktów planistycznych.

Z uwagi na fakt, iż projektowany dokument stanowi zmianę studium, a nie pełne opracowanie, za docelowy horyzont czasowy w obliczeniach uznano okres krótszy niż maksymalny określony w ustawie o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym (perspektywę nie dłuższą niż 30 lat) – i określono go na rok 2030. Ustawa nie precyzuje dolnej granicy czasowej przy bilansowaniu, pozwala to zatem dostosować go do charakteru dokumentu. Procedowana zmiana ma charakter doraźny. Obecne studium, przyjęte w roku 1999, wymagać będzie najprawdopodobniej w najbliższych latach całościowej aktualizacji. Dodatkowo podkreślić należy, iż zmiana studium obejmuje zaledwie 2 niewielkie tereny, co

uniemożliwia wprowadzenie w ich obrębie zmian dostosowujących do wyników bilansu całej gminy w perspektywie kilku kolejnych dekad.

Szacując przyszłą liczbę ludności uwzględniono wyniki opracowania GUS *Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 (opracowanie eksperymentalne)*. Liczba ludności gminy w perspektywie roku 2030 będzie spadać, i wyniesie 3 749 osoby (na dzień 31.12.2020 gminę zamieszkiwało 4 002 osoby).

Natomiast zapotrzebowanie na zabudowę, pomimo spodziewanego spadku liczby ludności, będzie w najbliższym okresie rosnąć. Wynika to z zakładanego zwiększenia aktywności gospodarczej wśród mieszkańców i inwestorów zewnętrznych. Istnieją pewne rezerwy terenowe wewnątrz wykształconych już jednostek osadniczych, które pozwalają na zaspokojenie części potrzeb w zakresie wielofunkcyjnej zabudowy. Możliwości lokalizacji w obrębie wsi występują nie zawsze tam, gdzie są najbardziej pożądane. Względnie niewielkie możliwości uzupełniania zabudowy występują w Janowie – natomiast znacznie większe w niewielkich wsiach o typowo ekstensywnym charakterze.

Obowiązujące na terenie gminy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują ok. 0,1% powierzchni. W ich obrębie nie występują rezerwy terenowe – ustalenia wszystkich z trzech obowiązujących planów dotyczą przeznaczenia terenu pod powierzchnią eksploatację kruszywa.

Biorąc pod uwagę powyższe, stwierdzono możliwość wyznaczenia nowej zabudowy mieszkaniowej i towarzyszącej jej usługowej. Wynika to przede wszystkim z pożądanej poprawy istniejących warunków mieszkaniowych – głównie w związku z koniecznością zmniejszenia wskaźnika liczby osób zamieszkujących jedno gospodarstwo domowe, a także w odniesieniu do zwiększenia powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych.

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową i usługową przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy w zwartych jednostkach osadniczych i planach miejscowych.

W związku z tym, stwierdzono potrzebę wyznaczenia w studium obszarów lokalizacji zabudowy tego typu. Wskazuje się, że ich powierzchnia umożliwia pokrycie istniejącego zapotrzebowania.

Wprowadzana zmiana wiązać może się z koniecznością finansowania przez gminę wykonania infrastruktury technicznej. Budżet gminy umożliwia realizację niezbędnych inwestycji.”

pkt 2. Kierunki i zadania zagospodarowania przestrzennego gminy – realizacje celów rozwoju przestrzennego, ppkt 2.6. Kierunki i zadania rozwoju komunikacji

ppkt 2.6.1.1.1. Ustalenia dotyczące drogi wojewódzkiej Nr 671

lit. a) Przepustowość drogi przedstawia się następująco:

tiret pierwsze otrzymuje treść:

„droga Nr 671 klasy technicznej Z o prędkości projektowanej 60 km/h o szerokości jezdni 5,5 m, 5 m, 6 m, i 7 m o przepustowości i poziomie swobody D od 500 p/h do 1000 p/h.”

tiret drugie otrzymuje treść:

„Nr 671 Sokolany – Korycin pomierzony ruch w 2015 r. wynosił 1209 p/d.”

lit b) otrzymuje brzmienie:

„b) Z porównania przepustowości drogi z pomierzonym ruchem w 2015 r. wynoszącym 115 p/h ($0,095 \times 1209 = 115$) wynika, że istniejący przekrój drogi ma duże rezerwy przepustowości”

skreśla się lit. c)

lit. d) otrzymuje brzmienie:

„Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego, w celu ominięcia Krajobrazowego Parku Puszczy Knyszyńskiej, przewiduje się zmianę przebiegu drogi S19. Droga ta przebiegałaby na trasie Kuźnica Białostocka – Sokółka – Janów – Korycin – Knyszyn – Białystok.”

skreśla się lit. e) i f)

lit. i) otrzymuje brzmienie:

„Zgodnie z art 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, obiekty budowlane przy drogach publicznych powinny być usytuowane w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi ekspresowej co najmniej:

- na terenie zabudowy miast i wsi 20 m,
- poza terenem zabudowy 40 m,

a od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi wojewódzkiej:

- na terenie zabudowy miast i wsi 8 m
- poza terenem zabudowy 20.”

ppkt 2.6.1.2. otrzymuje brzmienie:

„2.6.1.2. Drogi powiatowe

Do dróg powiatowych zalicza się drogi przytoczone w pkt. 2.6.1.1.1. niniejszego opracowania.”

ppkt 2.6.1.2.1. Ustalenia dotyczące dróg powiatowych lit. b) otrzymuje brzmienie:

„ b) Sprawne powiązania zewnętrzne gminy z otoczeniem będą realizowane poza drogą wojewódzką Nr 671 i drogami powiatowymi.”

lit c) otrzymuje brzmienie:

„c) Przy założonym standardzie, że ośrodki gminne powinny mieć połączenia między sobą drogami o nawierzchni twardej ulepszonej, w pierwszej kolejności należałoby zmodernizować drogę powiatową Nr 1323B.”

w lit. d) skreśla się treść po słowach:

„drogi publiczne i ich usytuowanie.”

skreśla się treść lit. f) w całości

ppkt 2.6.1.3. Drogi gminne, ppkt 2.6.1.3.1. Ustalenia dotyczące dróg gminnych lit. otrzymuje brzmienie:

„b) Parametry techniczne dróg należy przyjąć zgodnie z warunkami technicznymi, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.”

3) w Części III Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Janów

pkt 2. Kierunki i zadania zagospodarowania przestrzennego gminy – realizacji celów rozwoju przestrzennego

ppkt 2.7.4. Elektroenergetyka, po słowach: „remontu sieci n.n. w miejscach remontu stacji transformatorowych oraz wg aktualnych potrzeb” dodaje się treść:

„• Dopuszcza się możliwość rozbudowy lub przebudowy sieci elektroenergetycznej na obszarze objętym zmianą studium poprzez:

- budowę nowych odcinków linii elektroenergetycznych niskiego napięcia zgodnie z przepisami szczególnymi,
- rozbudowę istniejących linii elektroenergetycznych średniego i niskiego

napięcia, kolidujących z planowanym zagospodarowaniem terenu,
- przebudowę napowietrznych linii elektroenergetycznych na kablowe.
• Sytuowanie obiektów i zagospodarowanie terenu objętego zmianą w sąsiedztwie urządzeń elektroenergetycznych poprzez:
- wyznaczenie stref ochronnych urządzeń elektroenergetycznych istniejących i projektowanych, zgodnych z obowiązującymi normami oraz przepisami,
- utrzymanie odległości od linii elektroenergetycznych nn istniejących i projektowanych zgodnie z przepisami szczególnymi,
- zmianę przebiegu przez gestora istniejącej linii elektroenergetycznej napowietrznej kolidującej z projektowanymi obiektami (po podpisaniu odpowiedniego porozumienia),
- należy uwzględnić pasy technologiczne, w których nakazuje się zagospodarowanie terenu w sposób umożliwiający zapewnienie dostępu do sieci przez operatora w celu prowadzenia robot budowlanych i remontów sieci.”

§ 2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

- 1) jednolity rysunek Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Janów - Uwarunkowania w skali 1 : 25 000, z uwzględnieniem dotychczasowych zmian – udokumentowanych złóż surowców naturalnych, w tym wprowadzonych niniejszą uchwałą – stanowiący załącznik Nr 1;
- 2) jednolity rysunek Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Janów - Kierunki w skali 1 : 25 000, z uwzględnieniem terenu eksploatacji surowców naturalnych i terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z dopuszczeniem usług, w tym wprowadzonych niniejszą uchwałą – stanowiący załącznik Nr 2;
- 3) jednolity tekst Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Janów, z uwzględnieniem dotychczasowych zmian zaznaczonym w tekście kolorem brązowym – stanowiący załącznik Nr 3;
- 4) rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia przez Wójta Gminy Janów uwag wniesionych do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Janów, wyłożonego do publicznego wglądu – stanowiący załącznik Nr 4;
- 5) dane przestrzenne tworzone do aktu, o których mowa w art.67a ust. 1, ust. 2 pkt 2, ust. 3 i 4 oraz art. 67c ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) – stanowiące załącznik Nr 5.

§ 3. W części objętej niniejszą uchwałą traci moc uchwała Nr XIV/87/99 Rady Gminy Janów z dnia 30 listopada 1999 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Janów.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Janów.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Zygmunt Bielec

ZARZĄD GMINY JANÓW

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY JANÓW**

JANÓW 1998/1999 R.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Janów
opracował zespół w następującym składzie:

1. mgr inż. arch. Wanda Pietrasz - główny projektant (nr ewid. 567/88 uprawnień do projektowania w planowaniu przestrzennym), koordynator prac, zagadnienia przestrzenne,
2. mgr inż. Magdalena Bogdanowicz- zagadnienia demograficzne, infrastruktury społecznej i gospodarczej oraz formalno-prawne,
3. mgr Bożena Gajewska- zagadnienia środowiska przyrodniczego i rekreacji,
4. mgr inż. Czesława Kruszewska - zagadnienia gospodarki wodnej, ściekowej i odpadami,
5. inż. Elżbieta Kępska- zagadnienia elektroenergetyki i telekomunikacji
6. mgr inż. Jan Kruszewski- zagadnienia komunikacyjne,
7. tech. plastyk Blanka Jesionkowska - prace graficzne i techniczne,
Krygier
8. tech.ekon. Krystyna Właźniak - prace biurowe i maszynopisanie

ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIAN ZATWIERDZONYCH UCHWAŁĄ

NrXXXI/209/22RadyGminyJanówzdnia31 sierpnia2022 r.

1. mgr inż. arch. Joanna Lipska – główny projektant
2. mgr inż. arch. Anna Siwik-Białous – zagadnienia przestrzenne
3. mgr inż. Piotr Piotrowski –
prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium i
opracowanie graficzne
4. mgr inż. Jan Kruszewski – zagadnienia komunikacyjne
5. mgr Anna Skorulska – zagadnienia formalno-prawne

Zmiany w ujedynoliconym tekście studium zaznaczone są kolorem brązowym

**TEKST JEDNOLITY STUDIUM UIKZP STANOWI ZAŁĄCZNIK NR 3
DO UCHWAŁY NR XXXI/209/22
RADY GMINY JANÓW Z DNIA 31 SIERPNIA 2022 R.**

Spis treści

I. WSTĘP	7
1. Podstawy opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy:	7
2. Przedmiot studium.....	7
3. Zadania studium.....	8
4. Elaborat studium tworzą:.....	8
5. Opinie do studium	8
6. Dane ogólne gminy.	8
II. Uwarunkowania rozwoju gminy	10
1. Środowisko przyrodnicze	10
1.1 Położenie fizyczno-geograficzne i administracyjne, struktura użytkowania gruntów.	10
1.2 Rzeźba terenu.	10
1.3 Budowa geologiczna i surowce mineralne.	11
1.4. Wody powierzchniowe i podziemne.	13
1.5. Gleby - element wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	16
1.6. Lasy.	19
1.7. Warunki klimatyczne.....	20
1.8. Obszary i obiekty prawnie chronione.	22
1.9. Zagrożenia i degradacja środowiska.....	23
1.10. Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.	25
2 Środowisko kulturowe	27
2.1 Obiekty zabytkowe o wartościach kulturowych.	27
2.2. Stanowiska archeologiczne	29
3 Potencjał ludnościowy i jego rozmieszczenie	30
4 Warunki mieszkaniowe.....	35
5 Urządzenia obsługi ludności	37
5.1 Oświata i wychowanie.	37
5.2 Kultura	38
5.3. Zdrowie i pomoc społeczna	39
5.4. Handel i gastronomia.....	39
5.5. Turystyka, wypoczynek i sport.....	39
5.6. Obiekty sakralne	40
5.7. Administracja	40
5.8. Inne usługi	40
6 Sfera produkcyjna	40
6.1 Rolnictwo i jego obsługa	40
6.2. Przemysł i rzemiosło.....	45
6.3. Leśnictwo.....	45
7 Potencjał gminy i warunki życia mieszkańców na tle byłego województwa białostockiego i obecnego województwa podlaskiego- stan na 1997 r.	46

8	Struktura przestrzenna gminy	47
9	Komunikacja	49
9.1	Sieć drogowa	49
9.2.	Komunikacja autobusowa PPKS	55
9.3.	Wnioski wynikające z funkcjonowania komunikacji.....	56
10.	Infrastruktura techniczna	56
10.1.	Elektroenergetyka.....	56
10.2	Telekomunikacja.....	58
10.3.	Ciepłownictwo	60
10.4.	Gazownictwo	61
10.5.	Zaopatrzenie w wodę	61
10.6.	Odprowadzenie i oczyszczanie ścieków sanitarnych.....	66
10.7.	Gospodarka odpadami stałymi.....	68
11.	Elementy zagospodarowania przestrzennego o charakterze ponadlokalnym	69
12.	Cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze gminy Janów	70
13.	Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych wynikających z polityki przestrzennej.....	71
III.	Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Janów.....	74
1.	Ogólne kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.	74
1.1.	Problemy i bariery rozwoju gminy	74
1.2.	Szanse rozwoju gminy.....	74
1.3.	Cele rozwoju przestrzennego gminy	75
1.4.	Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	76
2	Kierunki i zadania zagospodarowania przestrzennego gminy - realizacja celów rozwoju przestrzennego.....	78
2.1.	Kierunki i zadania ochrony wartości i zasobów środowiska przyrodniczego	78
2.2.	Kierunki i zasady ochrony dóbr kultury.....	83
2.3.	Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej	84
2.4.	Kierunki i zadania rozwoju gospodarczego gminy i terenów dla tych potrzeb.	87
2.5.	Kierunki kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej.....	90
2.5.1.	Tereny zabudowane w tym do rehabilitacji.....	90
2.5.2.	Tereny predysponowane do przeznaczenia pod zabudowę zagrodową i mieszkalno-usługową.....	90
2.5.3.	Tereny zabudowy usług turystyki i wypoczynku	91
2.5.4.	Obowiązki w zakresie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	91
2.5.5.	Tereny niezbędne do realizacji polityki państwa na obszarze gminy.	92
2.6.	Kierunki i zadania rozwoju komunikacji.....	92
2.7.	Kierunki i zadania rozwoju infrastruktury technicznej.....	96
2.7.1.	Zaopatrzenie w wodę	96
2.7.2.	Odprowadzanie ścieków i unieszkodliwianie odpadów stałych	98
2.7.3.	Ciepłownictwo	102

2.7.4. Elektroenergetyka.....	103
2.7.5. Telekomunikacja.....	105
2.7.6. Gazownictwo	105
2.8. Obrona cywilna.....	105
2.9. Kierunki działań i zadania władz samorządowych w celu realizacji polityki przestrzennej gminy.	106

I. WSTĘP

1. Podstawy opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy:

- a) Art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 15, poz. 139),
- b) Uchwała Nr XXXIX/177/98 Rady Gminy w Janowie z dnia z dnia 31 maja 1998 r. w sprawie sporządzenia „Studium”,
- c) umowa o dzieło na wykonanie studium j. w. z dnia 25 sierpnia 1998 r. zawarta między Zarządem Gminy w Janowie z zespołem projektowym kierowanym przez głównego projektanta studium mgr inż. arch. Wandę Pietrasz - upraw, urbanistyczne nr 567/88.

2. Przedmiot studium.

2.1. Uwarunkowania rozwoju:

- a) Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, a głównie zasoby, obiekty i obszary chronione, zagrożenia,
- b) Stan i funkcjonowanie środowiska kulturowego - obiekty i obszary chronione i wymagające ochrony, zagrożenia,
- c) potencjał demograficzny, jego struktura, tendencje i prognozy ze szczególnym uwzględnieniem zatrudnienia i bezrobocia,
- d) warunki zamieszkiwania ludności - stan zasobów mieszkaniowych, potrzeby,
- e) wyposażenie gminy w urządzenia infrastruktury społecznej - stan zasobów, tendencje oraz potrzeby i możliwości przestrzenne rozwoju,
- f) potencjał gospodarczy - majątek produkcyjny, rolnictwa, obsługi turystyki i rekreacji, rynku pracy,
- g) wyposażenie w infrastrukturę techniczną w tym: urządzeń, sieci, zagrożenia i potrzeby,
- h) wyposażenia w urządzenia komunikacji: układ drogowy, uliczny, urządzenia obsługi i komunikacja zbiorowa - stan, tendencje, zagrożenia i potrzeby.
- i) struktura własnościowa gruntów,
- j) związki gminy z otoczeniem,
- k) cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze gminy.

2.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy dotyczące:

- a) chronionych i wymagających ochrony obszarów i obiektów środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- b) preferencji terenów dla różnych form i rodzajów użytkowania,
- c) terenów predestynowanych do przekształceń zagospodarowania,
- d) zasad wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną i urządzenia komunikacji tj. modernizacji, rozbudowy i budowy systemów,
- e) terenów strategicznej koncentracji przedsięwzięć publicznych,
- f) terenów wymagających obligatoryjnie opracowania planów miejscowych i predestynowanych do objęcia takimi planami, na podstawie bieżących decyzji Rady Gminy - zależnie od zaistniałych potrzeb i możliwości

finansowych.

2.3. Polityka przestrzenna obejmująca: kierunki, zasady działania oraz zadania i priorytety z zakresu:

- a) gospodarki mieniem komunalnym i tworzenia jego zasobów,
- b) działalności planistycznej i lokalizacyjnej,
- c) realizacji przedsięwzięć publicznych,
- d) współpracy z administracją rządową i gminami sąsiadującymi.

3. Zadania studium

szczególnie tworzenie bazy informacyjnej i koordynacyjnej do:

- podejmowania przez władze gminy decyzji co do sporządzenia planów miejscowych,
- negocjacji w sprawach wprowadzenia do planów miejscowych zadań z programów rządowych,
- prowadzenia długofalowej polityki w sferze gospodarki nieruchomościami gminnymi,
- podejmowania przedsięwzięć publicznych.

4. Elaborat studium tworzą:

- rysunek uwarunkowań rozwoju zagadnień przestrzennych w skali 1:25.000,
- rysunek kierunków zagospodarowania, przestrzennego gminy w skali 1;25.000
- tekst studium powiązany merytorycznie z ww. rysunkami,
- dokumentacja studium w tym - dokumenty formalno-prawne.

5. Opinie do studium :

- Wojewody Białostockiego,
- Zarządy gmin sąsiadujących,
- Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego,
- Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości,
- Wojewódzki Konserwator Zabytków,
- Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych,
- Urząd Ochrony Państwa,
- Wojewódzki Sztab Wojskowy,
- Wojewódzka Komenda Policji,
- Rejonowa Komenda Straży Pożarnej
- Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
- Zakład Energetyczny,
- Dyrekcja Regionalna Lasów Państwowych.

6. Dane ogólne gminy.

Janów położony jest nad rzeką Kumiałką - 150 m. n.p.m. na obrzeżu Puszczy Knyszyńskiej.

O wczesnym zaludnieniu tego terenu świadczą liczne w okolicy grodziska i kurhany. Wieś pierwotnie zwana Przybudek powstała w miejscu bud drwali powstałych w

związku z kolonizacją dawnych puszczy litewskich a po 1703 r. z inicjatywy dzierżawcy części puszczy miecznika Wielkiego Księstwa Litewskiego Kazimierza Sienickiego. Miasto powstało między 1709-1712, a obecna nazwa Janów od 1715 r. od Jana Sapiechy, który posiadał tu swój majątek.

Potwierdzenie praw miejskich nastąpiło w 1791 r. Prawa miejskie Janów stracił na przełomie XIX i XX wieku.

Dynamiczny rozwój miasta nastąpił w XVIII w. W 1795 r. było pięć ulic, około 200 domów i około 1.000 mieszkańców. W końcu XIX wieku liczba mieszkańców wzrosła do 2 tysięcy, z czego połowę stanowili Żydzi, Domów było 321. Rozwinął się tu przemysł odlewniczy.

Znaczna część ludności żydowskiej, w czasie okupacji hitlerowskiej zginęła w obozach zagłady. Liczba ludności znacznie spadła i dziś wynosi 858 osób.

Janów wraz z wsiami Wasilówka, Trofimówka i Marchelówka tworzą ośrodek kultury ludowej, stosujący unikalną w skali europejskiej technikę tkania tzw. podlaskich dywanów dwuosnowowych. Ten sposób tkania przywędrował na Podlasie z Mazur, gdzie znany w początkach XVIII w. obecnie całkowicie zaginął. Charakterystyczną cechą dywanów „dwuosnowowych” jest ich struktura, składająca się z dwóch warstw tkaniny wykonanych w różnych, wzajemnie się przenikających kolorach. Rozwój twórczości ludowej nastąpił w okresie międzywojennym.

II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY

1. Środowisko przyrodnicze

1.1 Położenie fizyczno-geograficzne i administracyjne, struktura użytkowania gruntów.

- Gmina Janów położona jest w obrębie dwu mezoregionów wchodzących w skład makroregionu Nizina Północno-Podlaska. Są to Wysoczyzna Białostocka na zachodzie i Wzgórza Sokolskie na wschodzie. (J. Kondracki 1978 r.).
- W układzie administracyjnym gmina Janów położona jest w powiecie Sokółka i graniczy od północnego zachodu z gminą Suchowola, od północy z gminą Dąbrowa Białostocka, od północnego wschodu z gminą Sidra, od wschodu z gminą Sokółka, od południa z gminą Czarna Białostocka i od zachodu z gminą Korycin.
- Strukturę użytkowania gruntów z roku 1996 gminy Janów charakteryzuje poniższe zestawienie:

T
a

Lp.	Wyszczególnienie	Użytkowanie gruntów			
		W granicach administracyjnych gminy		W indywidualnych gospodarstwach rolnych	
		ha	%	ha	%
1.	Powierzchnia ogólna	20789	100,0	13495	100,0
2.	Użytki rolne w tym:	12719	61,2	12230	90,6
2.1.	- Grunty orne	8151	39,21	7713	57,14
2.2.	- Sady	174	0,84	172	1,28
2.3.	- Łąki	3111	14,97	3089	22,89
2.4.	- Pastwiska	1283	6,18	1255	9,29
3.	Lasy	6828	32,8	787	5,8
4.	Grunty pozostałe	1237	6,0	478	3,6

Z

ródło: Podstawowe dane statystyczne wg miast i gmin za 1996 r. - Urząd Statystyczny w Białymstoku 1997 r.

1.2 Rzeźba terenu.

Gmina Janów położona jest w obrębie dwu mezoregionów wchodzących w skład makroregionu Nizina Północno-podlaska. Są to Wysoczyzna Białostocka na zachodzie i Wzgórza Sokolskie na wschodzie.

Wzgórza Sokolskie charakteryzują się występowaniem wysokich wałów morenowych, kemowych i ozowych przypominających krajobraz pojezierzy. Swym charakterem różnią się wyraźnie od pozostałych części Niziny Północno-podlaskiej.

W obrębie gminy formy marginalne mają na ogół przebieg południkowy. Są to wzgórza moreny czołowej, ozy i kemy osiagające wysokości bezwzględne > 200 m. n.p.m. W północnej części gminy występuje kem „Karpackie Góry” osiagający wysokość 239 m. n.p.m. Wysokości względne tych form dochodzą do

30-50 m. Formy te porasta Puszcza Knyszyńska.

Na wschód od wsi Trzcianka dominuje wysoczyzna morenowa pagórkowata, położona na wysokości 175-185 m. n.p.m., a na wschód od wsi Nowowola wzgórza morenowe przekraczają wysokość 200 m. n.p.m.

W części południowej mezoregionu wzgórzom morenowym i wałom ozowym towarzyszy równina sandrowa położona na wysokościach 170-160 m. n.p.m.

Na zachód od linii Cieśnisk - Nowokolno - Lebedzin położona jest Wysoczyzna Białostocka. Stanowi ona wysoczyznę morenową położoną na wysokości 150-170 m. n.p.m. Liniom postoju czoła lądolodu, zaznaczonym równoleżnikowymi wałami moren, towarzyszą równiny lodowcowe i zadrowe. W północnej części gminy występują również wzgórza i pagórki kemowe.

Na południu wysokości bezwzględne form morenowych dochodzą do 180-200 m.

n. p.m., w części środkowej i północnej nie przekraczają one 165-175 m. n.p.m.

Na południe od Janowa i na południowy - wschód od Ostrynki występują rozległe równiny torfowisk.

1.3 Budowa geologiczna i surowce mineralne.

1.3.1. Budowa geologiczna.

Pod względem tektonicznym obszar gminy znajduje się w obrębie Wyniesienia Mazursko-Suwalskiego wchodzącego w skład platformy wschodnioeuropejskiej.

Podłoże czwartorzędu na omawianym obszarze stanowią osady kredy górnej i oligocenu. Miąższość pokrywy czwartorzędowej na terenie gminy jest zróżnicowana i związana ze znacznymi deniwelacjami terenu (około 100 m.), waha się ona od 130-200 m.

Czwartorzęd reprezentowany jest przez osady zlodowaceń począwszy od południowopolskiego do środkowopolskiego.

Zlodowacenie południowopolskie reprezentują dwie serie glin zwałowych przedzielone osadami wodnolodowcowymi.

Zlodowacenie środkowopolskie rozpoczynają piaski i żwiry wodnolodowcowe. Zalęgają na nich gliny zwałowe.

Najstarszymi osadami czwartorzędu występującymi na powierzchni terenu są ility, mułki i piaski zastoiskowe. Odstaniają się one w okolicach Trzcianki, Nowokolna, Kizielan i Krasnego.

Gliny zwałowe stadiału północno-mazowieckiego budują strefę przypowierzchniową na przeważającej części obszaru gminy, zwłaszcza w jej środkowej i zachodniej części. Piaski, żwiry i głazy lodowcowe pokrywają na ogół spłaszczone kulminacje zbudowane z glin zwałowych. Występują one między innymi na południe od linii Trzcianka - Nowokolno oraz w okolicach Nowowoli i na zachód od Kupiska.

Piaski, żwiry, głazy i gliny moren czołowych budują okazałe wały moren czołowych zarówno na terenie Wzgórz Sokolskich jak i Wysoczyzny Białostockiej.

Piaski i żwiry ozów budują południowe wały w obrębie Wzgórz Sokolskich między Budziskiem i Kamienicą oraz na północ i południowy wschód od Studzieńszczyzny.

Piaski, żwiry lokalnie mułki i gliny kemów występują w północnej części

gminy. Budują one wzgórza „Karpackie Góry” na północ od Cieśniska Małego oraz mniej okazałe formy w okolicy Trzianki, Kupiska, Krasnego i Kamienicy.

Formy marginalne otaczają niekiedy sandry zbudowane z osadów piaszczystych niekiedy z domieszką żwiru. Są to sandry wysoczyznowe.

W holocenie w licznych zagłębieniach wytopiskowych tworzyły się torfy i namuły. W dolinach Kumiałki, Kamienicy i Kamionki następowała akumulacja mułków, piasków i żwirików rzecznych budujących ich tarasy zalewowe.

1.3.2. Surowce mineralne.

Występowanie surowców mineralnych na obszarze gminy Janów ściśle wiąże się z utworami czwartorzędowymi. Występują one przeważnie w przypowierzchniowej warstwie utworów czwartorzędowych i są eksploatowane metodą odkrywkową.

1. Na terenie gminy Janów występują następujące surowce mineralne:

a) kruszywo naturalne grube występuje w obrębie wzgórz czołowo morenowych, kemów i ozów, występuje ono w formie gniazd, soczew, soczewek i płatów osadów lodowcowych i wodnolodowcowych. Lepszy jakościowo jest surowiec pochodzenia wodnolodowcowego występujący w obrębie ozów oraz niektórych form czołowo morenowych i kemów.

b) piaski - stanowią kopalinę towarzyszącą osadom piaszczysto-żwirowym.

2. W gminie Janów zostały udokumentowane następujące złoża: a) kruszywo naturalne grube

- złożo Racewo - kruszywo żwirowo-piaszczyste i piaszczysto-żwirowe dla celów budownictwa. Stan zasobów bilansowych na 1.01.1991 w kat. C1+B wynosił 24.433,1 tys. t, a wydobyte w 1990 r. -154,5 tys ton,

- złożo Nowowola - osady piaszczysto-żwirowe dla celów drogownictwa. Zasoby zarejestrowane wg stanu na 1.01.1991 r. wynosiły 1.333,65 tys. ton - złożo nieeksploatowane.

- złożo Ostrynka - surowiec przydatny do budowy nasypów - karta rejestracyjna - zasoby 30 tys. m³

- złożo Łubianka - surowiec przydatny do budowy nasypów - karta rejestracyjna - zasoby 35, 7 tys. m³.

- złożo Racewo-Nowowola – ustalono geologicznych zasobów bilansowych złoża piasku ze żwirem w kat. C1 według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. w ilości: 16 264,09 tys. ton. (Decyzją Marszałka Województwa Podlaskiego Nr DIT-III.7427.1.44.2021 z dnia 28 czerwca 2021 r.).

3. Na terenie gminy Janów zostały wydzielone następujące obszary perspektywiczne występowania złóż surowców mineralnych stałych.

- Kruszywo naturalne grube:

• Szczuki	-	zasoby szacunkowe	-	50 tys. m ³
• kol. Szczuki	-	zasoby szacunkowe	-	50 tys. m ³
• kol. Kamienica	-	zasoby szacunkowe	-	50 tys. m ³

• Nowokolno			
• Janów			
• kol. Przystawka -	13		
• kol. Przystawka			
• Teolin	- zasoby szacunkowe	-	100 tys. m ³
• kol. Białousy	- zasoby szacunkowe	-	50 tys. m ³
• kol. Łubianka	- zasoby szacunkowe	-	500 tys. m ³
	- zasoby szacunkowe	-	50 tys. m ³
	- zasoby szacunkowe	-	50 tys. m ³
	- zasoby szacunkowe	-	30 tys. m ³
	- zasoby szacunkowe	-	100 tys. m ³

4. Na obszarze gminy występuje 79 punktów eksploatacji surowców mineralnych w tym 19 punktów kwalifikuje się do rekultywacji. W pozostałych punktach eksploatacja na potrzeby miejscowej ludności odbywa się dorywczo.

Oprócz w/w punktów na terenie gminy zinwentaryzowano 37 nieczynnych punktów eksploatacji surowców mineralnych.

- Materiały źródłowe - Inwentaryzacja złóż surowców mineralnych stałych na terenie woj. białostockiego - gmina Janów wyk. Przedsiębiorstwo Geologiczne w Warszawie - 1992 r.- Archiwum W.O.Ś. Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

1.4. Wody powierzchniowe i

podziemne.1.4.1.Wody powierzchniowe.

a) Hydrografia.

Pod względem hydrograficznym obszar gminy Janów w 85 % leży w zlewni Biebrzy i w 15 % w zlewni Narwi. Sieć wodna na obszarze gminy jest słabo rozwinięta. Łączna powierzchnia wód otwartych wynosi 120 ha, co stanowi 0,6 % obszaru gminy (średnia woj. 1,0 %).

Głównym elementem sieci hydrograficznej gminy jest rzeka Kumiałka (dopływ Brzozówki). Bierze ona swój początek w okolicy wsi Ostrynka, płynąc początkowo w kierunku północno-wschodnim, a w okolicy wsi Kumiałka zmieniając kierunek na północno-zachodni.

Na tym odcinku przyjmuje ona swoje największe dopływy z terenu gminy tj. rzekę Kamionkę i rzekę Kamienicą które odwodniają północną część gminy.

Wschodnia część gminy odwodniana jest przez źródłowy odcinek rzeki Sokołdy.

Przez teren gminy Janów przebiega wododział wód powierzchniowych III rzędu oddzielający zlewnię rzeki Biebrzy i Narwi.

Na obszarze gminy znajduje się szereg zagłębień bezodpływowych wypełnionych wodą.

W ramach koncepcji budowy obiektów i urządzeń małej retencji opracowanej przez Biuro Studiów i Projektów Gospodarki Wodnej Rolnictwa „BIPROMEL” w Warszawie (1996 r.) na terenie gminy Janów przewiduje się budowę 1 obiektu małej retencji, modernizację 7 budowli na ciekach podstawowych i 8 na obiektach melioracji szczegółowych służących nawodnieniom.

L.p	Lokalizacja miejscowości	Zlewnia				Pow. Zlewni w przek. Zbiornika	Przepływ w przek. Q 1%	Pow. zbiornika	Objętość retencyjna
		II Rzędu	III Rzędu	IV Rzędu	Dopływ	w km ²	w m ³ /sek	w ha	w tys. m ³
1	Sitawka	Narew	Biebrza	Brzozówka	Kumiałka	105,4	39,80	6,54	87,15

Tabela

a Nr 2

Realizacja powyższego zbiornika pozwoli na uzyskanie dodatkowej pojemności retencyjnej V - 87,2 tys. m³ Łączna powierzchnia wód otwartych - 6,5 ha.

Zbiornik „Sitawka” będzie spełniać funkcję: retencyjną gospodarczą turystyczną ekologiczną p. pożarową p.pow. i energetyczną.

b) Wielkości przepływowe rzek.

Przepływy charakterystyczne w podstawowym przekroju rzeki Kumiałka ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela Nr 3

L.p.	Nazwa rzeki	Pow. w km ² u ujścia	Przepływy charakterystyczne w m ³ /h	
			SNQ	SQ
1.	Kumiałka	234,0	0,204	0,86

Z

a
n

analizy istniejących materiałów wynika, iż zlewnia rzeki Kumiałka charakteryzuje się średnio niskim splywem tj. od 0,5 do 1 l/sek/km² co kwalifikuje ją do zlewni o ograniczonych zasobach wodnych (wg „Uwarunkowania rozwoju woj. białostockiego wynikające z aktualnego stanu gospodarki wodno-ściekowej” - J. Staniaszek, Białystok 1986 r.).

c) Zagrożenia powodziowe

Z obliczeń rzędnych zasięgu fali powodziowej dla woj. białostockiego wynika, że zagrożenia powodziowe na terenie gminy Janów nie występują.

d) Stan czystości wód powierzchniowych.

Na terenie gminy Janów brak jest badań kontrolnych wód rzeki Kumiałki, Kamionki i pozostałych mniejszych cieków wodnych. Należy jednak podkreślić, iż nie obserwuje się tu wpływu zanieczyszczeń ściekowych związanych z działalnością gospodarczą.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 18/71 Prezydium WRN z dnia 27.05.1971 r. wody w/w rzek winny odpowiadać II klasie czystości.

1.4.2. Wody podziemne.

Wody podziemne o znaczeniu użytkowym występują głównie w piaszczysto-żwirowych utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych oraz w węglanowych utworach kredowych.

Wodonośność utworów kredowych i trzeciorzędowych jest słabo rozpoznana.

Warunki występowania wód podziemnych w obrębie czwartorzędu są bardzo skomplikowane, wynikające przede wszystkim z nieciągłości warstw wodonośnych. Tym niemniej utwory czwartorzędowe stanowią główne źródło ujmowania wód podziemnych dla celów użytkowych na obszarze gminy.

W obrębie tych utworów wyróżnia się kilka poziomów wodonośnych charakteryzujących się zróżnicowaną zasobnością i zasięgiem przestrzennym.

Wyróżnione poziomy wodonośne to:

- poziom wodonośny spągowy (najniższy),
- środkowy poziom wodonośny międzymorenowy,
- przypowierzchniowy poziom wodonośny.

Wody z ujęć czwartorzędowych, a w szczególności z poziomu wodonośnego międzymorenowego są podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę na terenie gminy Janów. Warstwy wodonośne tego poziomu tworzą naprzemianległe z glinami piaski i żwiry znajdujące się na znacznych głębokościach.

Rzeczywista głębokość zalegania warstw wodonośnych i ich wydajności przedstawiają istniejące ujęcia wód podziemnych:

Tabela Nr 4

L-P	Miejscowość	Użytkownik	Gł. studni w m	Gł. występowania warstwy wodonośnej	Wydajność w w m ³ /h	Depresje m
1.	Janów	Wieś	72,0	30,0 - 32,0 60,0 - 70,0	26,4	20,0
2.	Janów	Wodociąg wiejski st 2	54,5	1,0-4,0 16,0-21,0 49,0 - 52,0	60,0	13,0
3.	Janów	Wodociąg wiejski st 1	80,0	40,0 - 53,0 56,0-76,0	46,0	15,5
4.	Janów	Wodociąg wiejski	195,0	18,0-22,0 53,0-65,0 140,0-147,0		
5.	Janów	Wodociąg wiejski	56,0	158,0-171,0 173,0- 193,0 0,8 -3,0	44,0	32,0

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
6.	Trzcianka	Panderoza	67,5	28,6 - 55,0 52,5-55,5	18,2	7,3
7.	Janów	Leśniczówka	33,0	61,5-67,5	20,0	4,7
8.	Białousy	P.O.M.	61,0	17,0-29,0 27,0-78,0	20,0	7,0
9.	Białousy	Wieś i szkoła	12,5	44,0 - 60,0	44,0	13,6
10.	Białousy	Wieś	73,0	6,0-11,7	1,0	1,5
11.	Nowowola	Czestaw Baza SUR		33,0 - 34,0 66,0-72,0	2,0	8,5

Pod względem jakości wody tego poziomu w większości charakteryzują się średnią twardością zawartością żelaza średnio od 0,16 do 3,5 mg/dcm³ i suchą pozostałością od 312 do 991 mg/dcm³.

Wody poziomu przypowierzchniowego występują w aluwiach rzecznych oraz w utworach wodno lodowcowych.

Jako poziom „użytkowy” występuje on przede wszystkim w dolinach rzek Kumiałki, Kamiennej, Kamienicy oraz dolinach mniejszych cieków i zagłębień terenowych, a także na terenach wysoczyznowych zbudowanych z piaszczystych utworów pochodzenia wodnolodowcowego.

Głębokość zalegania zwierciadła wody w dolinach rzecznych i zagłębieniach waha się w granicach 0,1 - 1,0 m. a w obszarach wysoczyznowych do 5 - 8 m., stanowią one podstawowe źródło wód w studniach kopanych.

Wody tego poziomu podlegają dużym wahaniom, zależne są od intensywności opadów i roztopów wiosennych. Narażone są one na zanieczyszczenia bakteriologiczne.

Gmina Janów leży w rejonie o ograniczonych, lokalnie dobrych zasobach wodnych od 50 - 200 m³/24 h/ km² (do 2,318 l/sek/km²).

Zaopatrzenie ludności w dobrą wodę pitną powinno odbywać się na bazie ujęć wód z poziomu międzymorenowego.

Zasoby wód podziemnych i powierzchniowych nie powinny ograniczać rozwoju gospodarczego gminy.

1.5. Gleby - element wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

W podziale województwa na regiony glebowo-rolnicze (11 regionów wg. JUNG - Puławy - 1988 r.) obszar gminy Janów położony jest w obrębie trzech regionów:

- część zachodnia gminy należy do Moniecko-Dąbrowskiego regionu, który charakteryzuje się niskofalną rzeźbą terenu z licznymi obniżeniami dolinnymi. Wśród gruntów ornych przeważają gleby kompleksów żytnich. Użytki zielone w większości mają uregulowane stosunki wodne. Cechą charakterystyczną regionu Moniecko-Dąbrowskiego jest silna kamienistość i nie tylko gruntów ornych, lecz także i użytków zielonych położonych w obniżeniach śródpolnych.
- część środkowa gminy należy do Supraskiego regionu glebowo-rolniczego, który charakteryzuje się dominacją lasów w strukturze użytkowania gruntów. Użytki rolne to najczęściej enklawy śródleśne różnej wielkości oraz towarzyszące lasom w strefie brzeżnej grunty orne, a także liczne użytki zielone położone w dolinach rzek,
- część wschodnia gminy należy do regionu Sokolskiego, który charakteryzuje się falisto-pogórkowatą rzeźbą terenu z licznymi obniżeniami śródmorenowymi. Wśród gruntów ornych przeważają gleby kompleksów żytnich Około 10-12 % użytków rolnych jest zagrożonych potencjalną erozją gleb.

Wśród użytków zielonych przeważają kompleksy średniej jakości. Zarówno grunty orne jak i użytki zielone w tym regionie glebowo-rolniczym są bardzo mocno zakamienione.

Cechą charakterystyczną tego regionu jest jego wododziałowe położenie, co wyraźnie rzutuje na uwilgotnienie gleb i poziom wód gruntowych, równoważone jest to stosunkowo dużym opadem.

Skalą macierzystą gleb obszaru gminy Janów są utwory czwartorzędowe pochodzenia lodowcowego i wodno lodowcowego wykształcone w postaci piasków nagi i nowych i piasków zwałowych całkowitych, a także glin spiaszczonych oraz w dolinach rzecznych i zagłębieniach piasków rzecznych i utworów organicznych.

1.5.1. Waloryzacja przyrodnicza gleb.

Pod względem typologicznym gleby gminy Janów są mało zróżnicowane. Na obszarze gminy dominują trzy typy gleb: gleby pseudobielicowe (A), gleby piaskowe różnych typów genetycznych (AB) oraz gleby brunatne wylugowane (Bw).

Gleby pseudobielicowe (A) tworzą znaczne zasięgi powierzchniowe i koncentrują się w głównie w części środkowej i południowej gminy.

Gleby piaskowe różnych typów genetycznych (AB) występują w zachodniej, północnej i wschodniej części gminy, gleby brunatne wylugowane (Bw) występują we wschodniej i południowej części gminy.

Czarne ziemie, gleby murszowo-mineralne oraz gleby torfowe i murszowo- torfowe występują w rozproszeniu na obszarze całej gminy: głównie na użytkach zielonych położonych w dolinach cieków wodnych i obniżeniach terenowych.

1.5.2. Waloryzacja użytkowo-rolnicza gleb.

a) Udział powierzchniowy i procentowy klas bonitacyjnych gruntów ornych i użytków zielonych przedstawia się następująco:

Tabela nr 5

Grunty orne + sady			Użytki zielone		
Klasa	ha	%	Klasa	ha	%
I	-	-	I	-	-
II	-	-	II	-	-
III a	-	-	III	79	1,8
III b	267	3,2	IV	2230	49,6
IV a	2310	27,9	V	1824	40,5
IV b	3268	39,5	VI	356	7,9
V	2064	24,9	VI z	11	0,2
VI	352	4,3			
VI z	19	0,2			
Razem	8280	39,7	Razem	4500	21,7

Razem użytki rolne w gminie wynoszą 12.780 ha co Sianowi 61,4 % ogólnej powierzchni.

b) Kompleksy rolniczej przydatności gleb ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela nr 6

1	Pszenny b. dobry	-	-
2	Pszenny dobry	133	1,4
3	Pszenny wadliwy	-	-
4	Żytni b. dobry	2355	28,4
5	Żytni dobry	2526	30,4
6	Żytni słaby	1976	23,8
7	Żytni b. słaby	360	4,3
3	Zbożowo-pastewny mocny	668	8,0
9	Zbożowo-pastewnysłaby	303	3,7
Razem		8301	40,0
Użytki zielone			
1 z	Użytki zielone i b. dobre	-	-
2 z	Użytki zielone średnie	2583	58,0
3 z	Użytki zielone i b. słabe	1873	42,0
Razem		4456	21,4
Razem użytki rolne		12757	61,4
Grunty rolne nieprzydatne		23	0,1
Tereny pozostałe		8004	38,5
Ogólna pow. geodezyjna		20784	100

Źródło: warunki przyrodnicze produkcji rolnej woj. białostockie - JUNG. Puławy 1988 r.

Przestrzenne rozmieszczenie kompleksów przydatności rolniczej gleb ściśle wiąże się z przestrzennym występowaniem poszczególnych typów gleb oraz bonitacją i tak:

- kompleksy 4 i 5 - żytni bardzo dobry i żytni dobry występują zgodnie z rozmieszczeniem gleb typu pseudobielicowego (A) oraz gleb brunatnych wyługowanych i kwaśnych (Bw),
- kompleksy 6 i 7 - żytni słaby i bardzo słaby odpowiada rozmieszczeniu gleb piaskowych różnych typów genetycznych (AB),
- pozostałe kompleksy (2,8,9) zajmują niewielkie powierzchnie i nie rzutują na ogólną wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy,

1.6. Lasy.

Według podziału Polski na krainy przyrodniczo-leśne, lasy gminy Janów znajdują się w II Krainie Przyrodniczo-Leśnej tj. Krainie Mazursko-Podlaskiej i w 5 Dzielnicy - Wysoczyźnie Bieisko-Białostockiej charakteryzującej się występowaniem prawie wszystkich typów siedliskowych lasu oraz bardzo zróżnicowanym drzewostanem.

W podziale administracyjnym lasów województwa białostockiego lasy gminy Janów należą do Nadleśnictwa Czarna Białostocka.

Lesistość gminy Janów przedstawia się jak niżej:

Tabela Nr 9

Rok	Ogólna pow.	Lasy państwowe		Lasy prywatne		Razem	% udział lasów w ogóln. pow.
	gminy w ha	pow. w ha	%	pow. w ha	%		
1996	20.784	6.041	88,5	787	11,5	6.828	32,85

Źródło: Rocznik statystyczny woj. białostockiego 1996 r.

Lasy państwowe gospodarstwa leśnego, które zajmują 88,5 % ogólnej powierzchni lasów gminy występują w zwartym kompleksie Puszczy Knyszyńskiej w środkowej i wschodniej części gminy.

Lasy prywatne stanowią 11,5 % ogólnej powierzchni lasów gminy, są znacznie rozdrobnione i występują na całej powierzchni gminy.

W układzie typów siedliskowych lasów dominuje Bór mieszany Świeży (BMśw), Bór Świeży (Bśw) i Las Mieszany Świeży (LMśw) oraz ols (OL) w dolinach rzecznych i obniżeniach terenowych.

Na siedliskach boru mieszanego świeżego (BMśw) drzewostan tworzy głównie sosna z niewielką domieszką brzozy i świerku. Na siedliskach lasowych występują głównie drzewostany sosnowo-dębowo-świerkowe ze znaczną domieszką grabu, brzozy, osiki, lipy i innych.

W siedliskach olsowych występują głównie drzewostany olchowe z domieszką świerku, osiki i brzozy.

Dominującą klasą drzewostanu jest II klasa wieku (21-40 lat) i III klasa wieku (41-60 lat).

Na obszarze Puszczy Knyszyńskiej występują lasy ochronne: -wyłączone drzewostany nasienne,

- lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych,
- lasy wodochronne,
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzinnej przyrody.

Źródło: O.D.L.P. Białystok 1997 r.

Funkcją gospodarczą lasów państwowych na terenie gminy Janów jest produkcja wysokiej klasy surowca drzewnego.

Podstawą prowadzenia gospodarki w lasach państwowych stanowią plany urzędniowe gospodarstwa leśnego, zatwierdzone przez Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych.

Główna funkcja lasów prywatnych to również produkcja surowca drzewnego, przede wszystkim na potrzeby własne właścicieli. Pełnią one jednocześnie funkcje wodo i glebochronną krajobrazową oraz ostoję dla dzikiego ptactwa i zwierzyny. Gospodarka leśna w lasach prywatnych prowadzona jest głównie w oparciu o uproszczone plany urządzenia lasów poszczególnych obszarów wsi.

Warunki przyrodniczo-leśne uzasadniają także potrzebę opracowania granicy polno-leśnej w gminie.

Lasy na obszarze gminy Janów nie są zagrożone szkodliwym oddziaływaniem gazów i pyłów.

1.7. Warunki klimatyczne.

W podziale województwa na krainy klimatyczne obszar gminy Janów zalicza się do krainy Wysoczyzn Północno-podlaskich.

Warunki klimatyczne wschodniej części gminy odpowiadają warunkom panującym na Wzgórzach Sokolskich natomiast pozostała część gminy ma warunki klimatyczne Wysoczyzny Białostockiej.

Poniższą charakterystykę klimatu obszaru gminy oparto głównie o dane meteorologiczne ze stacji Białystok i Sokółka za okres 1948-1967 wg opracowania S.J. Pióro „Klimat województwa białostockiego”.

1.7.1. Temperatura.

Rozkład roczny temperatury w °C, średnie oraz absolutne maksyma i minima ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela nr 10

L.p.	Stacja meteorol	Rodz. obserw.	Miesiące												Śr. roczna
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Białystok	śr	-4,3	-4,2	0,6	7,4	12,9	16,7	18,0	16,7	12,6	7,5	2,2	-1,6	6,9
		max	7,7	9,9	17,2	29,3	31,7	32,4	36,0	34,6	30,9	25,4	16,5	13,8	
		min	-38,4	-30,8	-22,6	-6,9	-4,3	-0,7	5,3	-0,8	-3,8	-11,2	-20,7	-23,5	
2	Sokółka	śr	-4,9	-4,8	-1,3	6,5	12,4	16,3	17,5	16,5	12,4	7,3	1,6	-2,1	6,5
		max	7,6	9,3	16,4	29,8	31,4	32,3	35,8	34,2	30,2	24,9	16,1	13,1	
		min	-35,4	-32,7	-23,5	-7,7	-4,5	-1,2	5,2	1,5	-4,6	-13,4	-19,4	-23,8	

Średnia roczna temperatura w Sokółce jest niższa o 0,4 °C od temperatury w Białymstoku. Początek wegetacji na obszarze Wzgórz

Sokolskich przypada średnio na 12. IV, a koniec na 23.X., na terenie Wysoczyzny Białostockiej odpowiednio 10.IV. i 11.XI.

Okres bezprzymrozkowy na obszarze Wzgórz Sokolskich wynosi średnio 142 dni, zaś na Wysoczyźnie Białostockiej - 155 dni. Pokrywa śnieżna odpowiednio 103 dni i 96 dni.

1.7.2. Opady atmosferyczne.

Średni roczny rozkład opadów atmosferycznych, sumy maksymalne i minimalne oraz wskaźnik opadów okresu wegetacyjnego przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela Nr 11

L.p.	Stacja meteorol	Rodz. obserw.	Miesiące												Śr. roczna	Wskaźnik % v-x:
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1	Janów	śr.	24	25	28	34	50	70	82	80	50	40	44	36	563	61,1
2	Białystok	śr.	34	36	31	39	52	69	63	77	49	41	47	44	582	60,0
		max.	48	50	74	62	112	141	155	152	144	118	85	89	741	
3	Sokółka	min.	12	9	4	14	18	14	13	13	3	2	21	18	365	63,7
		śr.	29	31	30	36	55	70	75	81	48	39	45	39		
		max.	45	56	74	56	208	123	159	156	152	110	90	85		
		min.	10	8	5	10	23	16	16	22	14	1	23	15		

Ponadto:

- średnia roczna częstotliwość burz (okres 1953-1967) wynosiła w Sokółce-11,1, w Białymstoku 21,9,
- wskaźnik gradowy waha się w przedziale 2,5 - 3,5 % (w granicach 6-8 przypadków),
- średnia roczna wilgotność względna powietrza utrzymuje się w granicach 82 %,
- średnie roczne zachmurzenie na terenie Wzgórz Sokolskich wynosi 6,4 i 6,9 na Wysoczyźnie Białostockiej, ilość dni pochmurnych odpowiednio 160-146 i 160-166, zaś pogodnych 40 i 26,5.

1.7.3. Dynamika powietrza atmosferycznego.

Rozkład średniej częstotliwości wiatrów i prędkości w m/sek na poszczególne kierunki oraz częstotliwość cisz za okres obserwacji 1953- 1967 ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela nr 12

L.p.	Stacja meteorologiczna	V m/sek	Kierunek								Cisza w %
			N	NE	E	SE	SE	SW	W	NW	
1.	Białystok	V	8,9	6,7	8,2	12,3	13,1	17,5	20,4	12,9	12,9
		%	2,9	3,0	3,4	3,7	3,5	3,5	3,5	3,6	
2.	Sokółka	V	11,9	7,9	12,5	11,9	9,8	12,7	19,4	13,9	6,5
		%	3,6	3,8	4,5	4,5	4,4	5,0	5,3	4,8	

Częstotliwość wiatrów z kierunków zachodnich (NW, W, SW) w Białymstoku osiąga 50,8 % w Sokółce 46,0 %, a wiatrów wschodnich (NE, E, SE) w Białymstoku 27,2 % i Sokółce 32,3 %.

Reasumując należy stwierdzić, że warunki klimatyczne gminy Janów nie stwarzają bariery w jej rozwoju gospodarczym.

1.8. Obszary i obiekty prawnie chronione.

Na obszarze gminy do terenów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych objętych ochroną prawną należą:

- Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. Prof. Witolda Sławińskiego wraz ze strefą ochronną powołany Uchwałą Nr XXVi/172/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 24 maja 1988 r. (Dz. Urz. W. B. Nr 9, poz. 94 z 1988 r.) celem Parku jest ochrona terenów leśnych i dolin rzecznych wyróżniających się wysoką wartością przyrodniczą i krajobrazową a także stworzenia warunków do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej oraz rozwijanie turystyki kwalifikowanej i wypoczynku.

- „STARODRZEW SZYNDZIELSKI” - uznany za rezerwat przyrody zarządzeniem M. O. Ś. Z. N. i L. z dnia 25.06.1990 r. (Monitor Polski Nr 31, poz. 248 z dnia 28 sierpnia 1990 r.). Forma ochrony - częściowa.

Rezerwat położony jest w Nadleśnictwie Czarna Białostocka, obręb Kumiałka i obejmuje oddziały:

198, 207 c.d., 208. Powierzchnia rezerwatu wynosi 79,74 ha.

Rezerwat położony jest na wyniesieniach morenowych z grądem miodownikowym porośniętym starodrzewem dębowo-świerkowo-sosnowym z udziałem siedlisk borowych i drzewostanów sosnowo-świerkowych. W części południowej występuje bór łochyniowy. Na terenie rezerwatu występuje 10 gatunków roślin chronionych. Celem rezerwatu jest zachowanie naturalnego, ciepłolubnego lasu sosnowo-dębowego, charakterystycznego dla północnej części Puszczy Knyszyńskiej wraz z rzadkimi i chronionymi roślinami.

POMNIKI PRZYRODY

- dąb szypułkowy - Nadleśnictwo Czarna Białostocka - oddział 195 j (nr ewid. 40 - uznany za pomnik przyrody w drodze uchwały Nr XVNI/162 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 18.06.1957 r. (Dz. Urz. WRN Nr 4, poz. 15).

- dąb szypułkowy - Nadleśnictwo Czarna Białostocka oddział 193 b (nr ewid. 74 - uznany za pomnik przyrody Decyzją RL XIV/2/9/65 Wydziału Rolnictwa i

Leśnictwa Prezydium WRN w Białymstoku z 9.03.1965 r. (Dz. Urz. WRN w Białymstoku z dnia 27.03.1965 r. Nr 4 poz. 46).

1.9.Zagrożenia i degradacja środowiska.

Obszar gminy Janów charakteryzuje się stosunkowo niewielkim stopniem przekształcenia środowiska. Źródła powstawania konfliktów ze środowiskiem przyrodniczym wynikające głównie z rozwoju i funkcjonowania wsi Janów oraz większych jednostek osadniczych położonych w obrębie obszaru gminy, intensyfikacji rolnictwa (nawożenie i ochrona roślin), wzrostu ruchu i transportu komunikacyjnego.

1.9.1. Zagrożenia wód powierzchniowych.

Stan zanieczyszczeń wód powierzchniowych został omówiony w pkt.

1.4.1. niniejszego tekstu.

Potencjalne zagrożenia zarówno dla wód powierzchniowych jak i gruntowych może stanowić brak oczyszczalni ścieków w rejonach grupowego zwodociągowania wsi.

Na stan czystości wód może także negatywnie wpływać działalność związana z produkcją rolną a zwłaszcza intensywne stosowanie nawozów sztucznych i środków chemicznej ochrony roślin.

Zagrożeniem dla wód, a zwłaszcza wód podziemnych może być również nieprawidłowa utylizacja odpadów a w szczególności tych odpadów, które zawierają różnego rodzaju niebezpieczne związki toksyczne.

1.9.2. Zagrożenia powietrza atmosferycznego.

Gmina Janów charakteryzuje się czystym powietrzem atmosferycznym. Średnie roczne stężenia badanych zanieczyszczeń atmosferycznych w latach 1991-1993 przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną i P.I.O.Ś. w Białymstoku były dużo niższe od wartości dopuszczalnych.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego jest przemysł, kotłownie lokalne i paleniska indywidualne oraz transport.

W strukturze zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego dominują zanieczyszczenia pyłowe i gazowe pochodzące z procesów energetycznego spalania paliw stałych, głównie węgla kamiennego, koksu i drewna.

Tabela nr 13

L.p.	Gmina	Wielkość emisji zanieczyszczeń w roku 1993 $\mu\text{g}/\text{rok}$				Procentowy udział SO_2 i pyłu w gminie	
		SO_2	NO_2	CO	Pył	SO_2	Pył V
1.	Janów	6,6	8,6	25,3	10,5	0,046	0,134
2.	Korycin	6,2	4,8	23,7	9,9	0,043	0,126
3.	Suchowola	7,6	2,5	26,5	14,4	0,053	0,183
4.	Dąbrowa	74,3	24,5	413,9	73,3	0,515	0,933
5.	Sidra	9,0	1,1	25,9	16,7	0,062	0,213
6.	Sokółka	375,6	212,3	529,5	200,4	2,604	2,551
7.	Czarna Białostocka	204,3	73,1	131,2	87,9	1,416	1,119

Aktualnie zanieczyszczenia dwutlenkiem azotu i ołowiem wzdłuż tras komunikacyjnych są znikome i nie stwarzają zagrożenia dla środowiska. Tym niemniej w przypadku nasilenia (wzrostu) ruchu kołowego może nastąpić pewne zagrożenie dla wypasania bydła w pobliżu tych dróg oraz uprawy warzyw a na terenach zabudowanych może zagrażać zdrowiu ludzi.

W związku z powyższym należy dążyć do zmniejszania emisji pyłów i gazów i to głównie poprzez:

- modernizację i budowę instalacji odsiarczająco-odpylających,
- modernizację lub likwidację kotłowni węglowych i palenisk indywidualnych przechodząc na gaz ziemny lub olej opałowy lekki,
- poprawę układów komunikacyjnych z jednoczesnym utrzymaniem dobrego stanu nawierzchni dróg i stawiania ostrych rygorów w zakresie zanieczyszczeń pochodzących z procesów spalania benzyny i ropy.

Należy także odnotować, że ocena sytuacji radiologicznej w oparciu o wyniki pomiarów skażeń dokonanych przez specjalistyczne jednostki nie wykazała żadnych zagrożeń dla środowiska i ludzi na terenie gminy.

1.9.3. Zagrożenie hałasem i wibracjami oraz elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym.

Dopuszczalne natężenie hałasu dla różnych obszarów określają odnośne rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ochrony środowiska przed hałasem i wibracjami. Największe zagrożenie środowiska hałasem powoduje zazwyczaj przemysł i komunikacja.

Pewne lokalne uciążliwości w tym zakresie mogą wynikać z funkcjonowania istniejących zakładów przemysłowych oraz usługowych działających na podstawie wpisu do ewidencji zakładów prowadzących działalność gospodarczą. W takich przypadkach należy przestrzegać zasadę, iż hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne natężenie nie mogą sięgać poza obręb działki, na której są wytwarzane.

Hałas komunikacyjny - wraz ze wzrostem ruchu obserwuje się coroczny przyrost poziomów hałasu komunikacyjnego.

W celu ograniczenia uciążliwości wynikających z nadmiernego hałasu komunikacyjnego należy dążyć między innymi do budowy obwodnic, utrzymania dobrej nawierzchni dróg i ulic, dobrej organizacji ruchu itp.

Zagrożenia powierzchni ziemi i innych elementów środowiska przyrodniczego.

a) zagrożenia spowodowane eksploatacją surowców mineralnych

Powierzchniowa degradacja i dewastacja terenów, a zwłaszcza rzeźby terenu, związana jest głównie z eksploatacją surowców mineralnych. Wielkość i zakres eksploatacji surowców mineralnych wraz z określeniem potrzeb rekultywacji wyrobisk eksploatacyjnych szczegółowo przedstawiono w pkt. 1.3.2. niniejszego tekstu.

Ponadto w zależności od głębokości eksploatacji surowców oraz sposobu ich wydobywania (np. przy pomocy sprzętu mechanicznego) istnieje możliwość zarówno zakłócenia układu funkcjonowania wód w głębszych jak i ich chemicznego (smary) zanieczyszczenia.

b) zagrożenia odpadami

Jednym z poważnych zagrożeń i degradacji środowiska są odpady komunalne i przemysłowe. Odpady te, a w szczególności, które nie są odpowiednio składowane (utylicacja) wywierają negatywny wpływ na stan środowiska przyrodniczego, głównie w formie skażenia wody, gleby, powietrza, niszczenia walorów krajobrazowych łącznie z wyłączeniem z użytkowania określonych terenów rolnych lub leśnych.

Odpady stałe składowane są na wysypisku gminnym o pow. 0,6 ha położonym na gruntach wsi Janów. Wysypisko to jest eksploatowane od 1991 r., ilość gromadzonych odpadów w ciągu roku - 0,2 tys. m³, wykorzystane w 10 %.

Zagrożenia odpadami wynikają także z faktu, że na wysypiska trafiają różne substancje niebezpieczne codziennego użytku, np. leki, środki owadobójcze, baterie, lampy rtęciowe, smary, rozpuszczalniki itp.

Celem uniknięcia takich zagrożeń jest rozdzielczy system gromadzenia odpadów. Trudności w znalezieniu odpowiednich miejsc pod wysypiska, wysoki koszt ich urządzenia a także sposób składowania i utylizacji tych nieczystości stanowi realne przesłanki do pogarszania stanu środowiska. Dlatego też na terenie gminy zorganizowano składowiska przejściowe z pełną segregacją odpadów tj. ustawieniem kontenerów w miejscach wytwarzania odpadów we wsiach z docelowym ich wywożeniem na wysypisko komunalne, a także do zakładów bezpiecznego przetwarzania.

We wsiach zwodociągowanych brak jest kanalizacji sanitarnej, w tym małych oczyszczalni ścieków, co w konsekwencji może doprowadzić do zanieczyszczenia zarówno wód powierzchniowych jak i podziemnych.

W związku z powyższym, czasowo nieczystości płynne (ścieki) powinny być unieszkodliwiane poprzez ich gromadzenie w lokalnych szczelnych zbiornikach, a następnie wywożone do punktu zlewnego nowouruchomionej oczyszczalni ścieków w Janowie.

1.10. Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.

1.10.1. Podstawowa struktura funkcjonalno-przyrodnicza gminy.

W strukturze obszaru gminy istotną rolę odgrywają jej przyrodnicze struktury funkcjonalno-przestrzenne tworzące tzw. system ekologiczny gminy.

Do głównych obszarów (struktur) systemu ekologicznego gminy należą:

a) doliny rzek, w tym:

- dolina rzeki Kumiałki, Kamionki i Kamienicy jako wieloprzestrzenny element systemu przyrodniczego o znaczeniu regionalnym i funkcjach: ekologicznej, krajobrazowej i gospodarczej,
- pozostałe mniejsze doliny cieków wodnych i obniżeń terenowych jako elementy drobnoprzestrzenne systemu przyrodniczego gminy o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznych, krajobrazowych i gospodarczych.

Szczegółowa charakterystyka i znaczenie w/w elementów została zawarta w pkt.1.4.1. niniejszego tekstu.

b) Kompleksy leśne

Puszcza Knyszyńska jako wieloprzestrzenny element ekosystemu przyrodniczego o znaczeniu ponadregionalnym wchodzącym w skład Krajowego Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (E.S.O.CH.) o funkcjach: ekologicznej, gospodarczej, bioklimatycznej, krajobrazowej i rekreacyjnej.

Pozostałe kompleksy leśne jako elementy drobnoprzestrzenne systemu przyrodniczego gminy o znaczeniu lokalnym i funkcjach ekologicznych, gospodarczych i krajobrazowych. W większości lasy te w powiązaniu z ciągami ekologicznymi ekosystemu dolin rzecznych zachowują układ ciągłości przestrzennej systemu.

Szczegółowa charakterystyka i znaczenie tych elementów została zawarta w pkt. 1.6. niniejszych uwarunkowań.

- c) Elementami wspomagającymi i współdziałającymi w zakresie funkcjonowania systemu ekologicznego gminy są tereny otwarte o charakterze rolno-osadniczym, głównie tereny upraw polowych.
- d) Podstawowym warunkiem rozwoju gospodarczego i zagospodarowania przestrzennego gminy jest zachowanie walorów w/w struktur środowiska przyrodniczego z jednoczesnym zapewnieniem możliwości jego właściwego funkcjonowania. W związku z powyższym obszary systemu ekologicznego (strefy ekologicznej) gminy podlegać powinny ochronie przed zainwestowaniem i degradacją głównie sanitarną.
- e) Wszystkie pozostałe obszary tj. poza systemem przyrodniczym (terenami otwartymi) posiadają warunki do rozwoju różnych form osadnictwa i zabudowy. Przy czym należy podkreślić, że są to zarazem obszary o podstawowych wartościach rolniczej przestrzeni produkcyjnejstwarzających odpowiednie warunki do rozwoju określonych form gospodarki żywnościowej.

1.10 .2. Główne wnioski do kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

1. Utrzymanie wartości i walorów terenów aktywnych biologicznie, tworzących system ekologiczny w strukturze przestrzennej obszaru gminy.
2. Utrzymanie naturalności i ciągłości terenów systemu ekologicznego jako warunku niekolizyjnego ich funkcjonowania z rozwojem zainwestowania gminy.
3. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, w szczególności ujęć wód komunalnych, wód rzek: Kumiałki, Kamionki, Kamienicy i Sokoły przed

zanieczyszczeniami sanitarnymi i nadmierną eksploatacją - stosownie do ustalanych klas czystości i nienaruszalności przepływów biologicznych rzek. W tym także wnioskuje się o potrzebę:

- skutecznego rozwiązania unieszkodliwiania ścieków w rejonach grupowego zwodociągowania wsi,
 - poprawy dyspozycyjności wód poprzez tworzenie małej retencji wód w zlewniach elementarnych.
4. Radykalne ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery pochodzących ze źródeł energetycznych i zakładów przemysłowych oraz komunikacji. Ochrona zabudowy mieszkaniowej i walorów przyrodniczych przed negatywnym wpływem zanieczyszczeń atmosferycznych - stosownie do obowiązujących norm państwowych. Zmniejszenie emisji energetycznych można będzie osiągnąć poprzez między innymi gazyfikację gminy.
 5. Niwelacja zagrożeń hałasem oraz promieniowaniem elektromagnetycznym niejonizującym głównie w obszarach stałego zamieszkiwania ludzi.
 6. Ochrona i racjonalne gospodarowanie rolniczą przestrzenią produkcyjną a w tym ochroną przed:
 - zanieczyszczeniami stałymi i płynnymi,
 - przeznaczeniem wartościowych gruntów na cele inne niż rolnicze,
 - negatywnymi skutkami powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych.

Preferowanie rozwoju rolnictwa ekologicznego zapewniającego produkcję „zdrowej żywności”.

2 Środowisko kulturowe

2.1 Obiekty zabytkowe o wartościach kulturowych.

Na terenie gminy znajdują się następujące obiekty zabytkowe:

1. **Białousy**
Kapliczka przy drodze do Teolina mur. 1939 r., Kapliczka drewn. 1917 r. 9 domów o numerach 2, 11, 12, 13, 14, 23, 24, 28, 35, wiatrak holenderski drewniany 1880 r.
2. **Budno**
4 domy nr 4, 11, 14, 15.
3. **Cieśnisk Mały**
1 dom nr 20,
4. **Cieśnisk Wielki**
2 domy z oborami nr 10, 14.
5. **Franckowa Buda**
3 domy nr 5, 10, 12, 13.
6. **Gabrylewszczyzna**
4 domy nr 5, 6, 7
7. **Janów**

Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Jerzego
 -kościół mur. 1899-1904,
 -ogrodzenie, mur.- żel. Pocz. XX w.
 -plebania nr 2 drewn. 1905 r.
 Obiekty cmentarza grzebalnego
 -kaplica drewn. 1725 r.,
 -tzw. latarnia zmarłych mur. pocz. XX w. -ogrodzenie z bramą mur. p. XX w.
 21 domów.

8. Jasionowa Dolina

kapliczka przy domu nr 14 mur. 1935,
 5 domy nr 10, 12, 14 , bez numeru, stodoła drewniana 1922

9. Kizielany

9 domów nr 4,7, 9, 11, 12, 13, 14, 20, 22.

10. Krasne

3 domy nr 1,2, 3.

11. Kumiałka

Zagroda nr 5 dom drewn. 1938;
 stajnia drewniana XIX w., 15 domów.

12. Kuplisk

9 domów,
 szkoła.

13. Łubianka

Zagroda nr 35, dom 20 i. XX., brama mur. 20 i XX w.
 12 domów,

14. Marchelówka

Zagroda nr 7 , dom drewn. k. XIX w. obora drewn. 1925,
 8 domów,
 2 wiatraki holenderskie: 1 drewn. 1870,
 2 drewn. 1946,
 obora.

15. Nowokolno

4 domy.

16. Nowowola

10 domów.

17. Nowy Janów

4 domy.

18. Ostrynka

8 domów.

- 19. Przystawka**
kapliczka mur. I. 40 XXw.
8 domów.
- 20. Rudawka**
kapliczka mur. k. XIX w.
zagroda, dom mur. 1927, obora, chlew, spichlerz - mur. 1927 r.
- 21. Sitawka**
kapliczka mur. I, 20 XX w.
kapliczka mur. I. 30 XX w.
9 domów.
- 22. Sitkowo**
zagroda dom drewn., brama mur. I. 30 XX w.
4 domy,
wiatrak holenderski drewn. p. XX w.
- 23. Szczuki**
kapliczka mur. 1946 r.,
zagroda dom drewn. 1920, stajnia drewn. p. XX w., 5 domów.
- 24. Trofimówka**
7 domów
- 25. Trzcianka**
4 domy
- 26. Wasilówka**
3 domy

2.2. Stanowiska archeologiczne

Na terenie gminy Konserwator Zabytków Archeologicznych rozpoznał 8,5 % powierzchni gminy i wpisał do rejestru trzy stanowiska archeologiczne:

- cmentarzisko kurhanowe w Jesionowej Dolinie (IV-V w. n.e.),
- cmentarzisko kurhanowe w Teolinie (III-V w n.e.),
- grodzisko w Trzciance (wczesne średniowiecze),
- 14 stanowisk archeologicznych (nie rozpoznane):
Trzcianka - cmentarzisko ze Stellami,
Trzcianka - cmentarzisko kurhanowe,
Janów - grodzisko (niezlokalizowane),
Trofimówka - toporek kamienny - epoka kamienia,
Przystawka kol. - toporek kamienny - neolit,
Kizielany - osada - wczesna epoka żelaza,
Nowowola - toporki kamienne na uroczysku „kamienny bród”
Nowowola - cmentarzisko „dziady” - groby ze Stellami w pobl. Wsi,
Nowowola - osada - p. średniowiecze,
Nowowola - osada - okres nowożytny,
Nowowola - punkt osadniczy - późne średniowiecze (nowożytność),
Nowowola - punkt osadniczy,
Stanowisko z okolic Janowa,
Cimoszka - uroczysko „Pieczelów Hrud” na łące „Szamretka” kopce, kurhany,
Kumiałka - wał - dotychczas niezlokalizowany.

Stanowiska archeologiczne podlegają ochronie prawnej (ustawa o ochronie dóbr kultury i o muzeach z 15.02.1962 r. z p.ż.) i nie można prowadzić na nich żadnej działalności naruszającej strukturę zabytków. Wszelkie inwestycje prowadzone na terenie lub bezpośrednim sąsiedztwie należy każdorazowo uzgadniać z K.Z.A. na woj. podlaskie.

3 Potencjał ludnościowy i jego rozmieszczenie

3.1. Potencjał ludnościowy, jego rozmieszczenie i struktura wiekowa

W 1997r. na obszarze gminy zamieszkiwało 4.811 osób, z tego 2.448 mężczyzn i 2.363 kobiet. Na 100 mężczyzn przypadało 96,5 kobiet.

Gęstość zaludnienia gminy wynosi 23 osoby na 1 km² i jest mniejsza od przeciętnej zaludnienia na terenach wiejskich, która wynosi 27 osób.

Jak kształtowała się liczba ludności w latach 1970-1997 przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela Nr 14

Lata	Liczba ludności ogółem	w tym		Na 100 mężczyzn przypada kobiet
		mężczyzn	kobiet	
1	2	3	4	5
1970	6.382	3.216	3.166	98
1975	5.996	3.028	2.968	98
1978	5.732	2.889	2.843	98
1980	5.454	2.723	2.731	100
1985	5.326	2.667	2.659	100
1988	5.179	2.679	2.560	98
1989	5.058	2.526	2.532	100
1990	5.051	2.539	2.512	99
1991	4.951	2.487	2.464	99
1992	4.945	2.525	2.420	96
1993	4.920	2.510	2.410	96
1994	4.897	2.490	2.407	97
1995	4.867	2.486	2.381	96
1996	4.836	2.460	2.376	97
1997	4.811	2.448	2.363	97

W okresie 27 lat liczba ludności zmniejszyła się o 1.571 osób tj. o 32,7 %. Średnio rocznie liczba ludności spadała o 58 osób. Największe spadki ludności występowały do 1989 r. po tym czasie spadki są znacznie mniejsze.

3.1.1. Zmiany w zaludnieniu w latach 1988 i 1997.

Jak przedstawia się zmiana ludności w poszczególnych miejscowościach w latach 1988 i 1997 ilustruje tabela:

Zmiany zaludnienia w poszczególnych wsiach w latach 1988-1997

Tabela nr 15

L.p.	Wieś	1988 ogółem	1997 ogółem	Zmiany w latach 1988- 1997	
				Ogółem	1988=100%
1	2	3	4	5	6
1	Janów	841	858	+ 17	102,0
2	Białousy	297	272	-25	91,6
3	Budno	80	85	+5	106,2
4	Budzisk razem z Zielonym Gajem		9		
5	Brzozowo Błoto, Kwasówka razem z Podłubianką		27		
6	Cieśnisk Wielki i Mały	102	96	-6	94,1
7	Franckowa Buda	54	53	-1	98,1
8	Gabrylewszczyzna	52	47	-5	90,4
9	Jasionowa Dolina	122	116	-6	95,1
10	Łubianka	192	169	-23	88,0
11	Marchelówka	90	96	+6	106,7
12	Nowokolno	84	70	-14	83,3
13	Nowy Janów	79	72	-7	91,1
14	Kamienica (kolonia)		178		
15	Kizielany	103	113	+10	109,7
16	Kizielewszczyzna	42	46	+4	109,5
17	Kładziewo z Trzcianką		37		
18	Krasne	135	129	-6	95,5
19	Ku miątka	126	123	-3	97,6
20	Kuplisk Kuplisk kol.	}383	137		
21			47		
22	Przystawka	329	333	+4	101,2
23	Rudawka	168	146	-22	86,9
24	Sitawka	142	145	+3	102,1
25	Sitkowo	134	121	-13	90,3
26	Skidlewo	25	27	+2	108,0
27	Soroczy Mostek	57	54	-3	94,7
28	Sosnowe Bagno	}43	24		
29	Cimoszka		17		
30	Studzieńczyna	36	34	-2	94,4
31	Szczuki	82	65	-17	79,3
32	Teolin	174	176	+2	101,1
33	Trofimówka	248	212	-36	85,5
34	Trzcianka	}249	197	-42	83,1
35	Podtrzcianka		10		
36	Ostrynka	98	90	-8	91,8
37	Podłubianka	72	48		
38	Nowowola	356	292		
39	Wasilówka	119	110	-9	92,4
40	Zielony Gaj	65	54	-11	83,1
	Razem	5.179	4.936	-243	95,3

Spadek ludności w tym czasie wynosił 243 osoby, w niektórych miejscowościach wystąpił wzrost, nie zawsze może to być prawdziwe ze względu na możliwości zmian granic obwodów spisowych, czego nie jesteśmy w stanie sprawdzić.

3.1.2. Struktura ludności wg płci i wieku

Do przedstawienia jak kształtuje się szczegółowo struktura wieku ludności zamieszkałej w gminie podajemy poniższe zestawienie:

Ludność wg płci i wieku 1997 r.

Tabela nr 16

Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Udział grup wiekowych w ludności ogółem
0-4 lata	296	165	131	6,2
5-9 lat	381	202	179	7,9
10-14 lat	442	232	210	9,2
15-19 lat	326	181	145	6,8
20-24 lat	368	192	176	7,6
25-29 lat	271	151	120	5,6
30-34 lat	259	164	95	5,4
35-39 lat	306	168	138	6,4
40-44 lat	316	164	152	6,6
45-49 lat	269	154	115	5,6
50-54 lat	210	101	109	4,4
55-59 lat	213	95	118	4,4
60-64 lat	256	124	132	5,3
65 i więcej	898	355	543	18,7
Ogółem	4.811	2.448	2.363	100,00
wiek przedprodukcyjny	1.318	718	600	27,4

1	2	3	4	5
wiek produkcyjny	2.463	1.375	1.088	51,2
18-64 mężczyźni	x	1.375	x	x
18-59 kobiety	x	x	1.088	x
wiek produkcyjny mobilny 18-44	1.647	901	746	34,2
wiek produkcyjny niemobilny	816	474	342	17,0
45-64 mężczyźni	x	474	x	
45-59 kobiety	x	x	342	
wiek poprodukcyjny	1.030	355	675	21,4
65 i i więcej mężczyźni	x	355	x	x
60 i i więcej kobiety	x	x	675	x

W wieku szkoły podstawowej (7-14 lat) jest 666 (13,8 %) dzieci, szkoły średniej 326 (6,8 %) dzieci. W wieku przedprodukcyjnym znajduje się 27,4 %, w wieku produkcyjnym 51,2 % i poprodukcyjnym 21,4 %.

3.1.3. Ruch naturalny

Tabela Nr 17

Wyszczególnienie	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Małżeństwa	43	33	30	28	29	24	30
Urodzenia żywe	84	80	66	73	61	53	53
Zgony	86	80	77	91	89	63	63
Przyrost naturalny	-2		-11	-18	-28	-10	-10
Małżeństwa na 1000 mieszkańców	8,3	6,5	5,9	5,5	5,8	4,8	6,1
Urodzenia na 1000 mieszkańców	16,2	15,6	12,9	14,5	12,2	10,6	10,8
Zgony na 1000 mieszkańców	16,6	15,6	15,1	18,0	17,8	12,6	12,8
Przyrost naturalny na 1000 mieszkań.	-0,4	0,0	-2,2	-3,6	-5,6	-2	-2

W latach 1991-97 zwiększyła się liczba urodzeń i wahanom podlegała liczba zawartych małżeństw. Prawie wszystkie wskaźniki są podobne do średnich wojewódzkich, które przedstawiają się następująco:

Średnio w 1997r. na wsi białostockiej wskaźniki na 1000 ludności wynosiły: 5,5 małżeństw, 11,9 urodzin, 14,9 zgonów-3 przyrost naturalny.

3.1.4. Migracje ludności

Tabela Nr 18

Wyszczególnienie	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Napływ ogółem	53	68	50	66	45	36	64
z miast	31	46	24	26	23	26	21
ze wsi	22	22	26	39	20	10	39
z zagranicy	-	-	-	1	2	-	4
Odływ ogółem	151	118	64	95	85	75	72
do miast	110	85	37	60	66	56	53
na wieś	41	33	27	34	19	18	18
za granicę	-	-	-	1	1	1	1
Saldo migracji	-98	-50	-14	-29	-41	-39	-8

Saldo migracji w przedstawionych latach stale spada w 1997 r. osiągnęło tylko 8 % salda z 1991 r. Jest to wynik braku miejsc pracy w miastach.

3.1.5. Zatrudnienie

Na terenie gminy pracuje ogółem 2.473 osoby, w swoim gospodarstwie rolnym pracuje 2.119 osób, a pracujący wg sekcji EKD to:

Ogółem 354 osoby, w tym 190 kobiet w tym: rolnictwo,
 łowiectwo, leśnictwo - 63 osoby,
 przemysł - 17 osób,
 budownictwo - 14 osób,
 handel i zaopatrzenie - 39 osób,
 transport, skład i łączność - 29 osób,
 administracja publ.i obrona nar. - 51 osób,
 edukacja - 97 osób,
 ochrona zdrowia i opieka społ. - 27 osób,
 pozostała dział. usł. kom.socj.ind. - 5 osób,
 pośredn. finansowe - 12 osób.

3.1.6. Bezrobocie

Jak kształtowało się bezrobocia przestrzeni lat 1992-1997 przedstawia poniższe zestawienie:

1992 - 180 osób,
 1993 - 220 osób,
 1994 - 198 osób,
 1995 - 230 osób,
 1996 - 347 osób,

1997 - 157osób.

Bezrobotni w 1997 r. to: 86 kobiet, 11 absolwentów, 2 osoby zwolnione z pracy, 53 osoby z prawem do zasiłku, w wieku 18-44 znajduje się 146 osób, a pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy 68 osób.

Liczba bezrobotnych na przestrzeni lat 1992-97 ulega niewielkim wahaniom i stanowi ca 7 % zatrudnionych.

4 Warunki mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 1970-1997 przedstawiały się następująco:

Tabela nr 19

Wyszczególnienie	Lata						
	1970	1978	1988	1991	1993	1995	1997
1	2	3	4	5	6	7	8
Mieszkania	1.458	1.410	1.344	1.398	1.404	1.401	1.402
Izby	4.970	5.152	5.313	5.620	5.657	5.647	5.649
Powierzchnia użytkowa	101.121	104.659	109.542	115.900	116.710	116.553	116.597
Przeciętna pow.uzytk./osobę	15,9	18,3	21,2	23,4	23,7	23,9	24,2
Przeciętna liczba izb w mieszkaniu	3,41	3,65	3,95	4,03	4,03	4,03	4,03
Przeciętna liczba osób /mieszk.	4,36	4,06	3,85	3,54	3,50	3,47	3,43
Przeciętna liczba osob/izbę	1,28	1,11	0,97	0,88	0,87	0,86	0,85
Przeciętna liczba mieszk/1000 M	228	246	259	282	285	288	291

Na przestrzeni lat 1970-1997 liczba mieszkań zmniejszyła się o 56, więcej mieszkań wypadało z zasobów niż ich budowano. Ruch budowlany na terenie jest bardzo mały i tak w 1997 roku oddano do użytku 1 mieszkanie o 2 izbach i powierzchni użytkowej 44 m².

Widoczna w tabeli poprawa wskaźników mieszkaniowych wynika jedynie ze spadku liczby ludności w gminie na przestrzeni tych 27 lat.

O okresie budowy mieszkań mówi następujące zestawienie:

Tabela nr 20

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Przeciętna liczba izb w mieszkaniu
wybudowane przed 1945 r.	449	1622	3,61
1945-1960	466	1798	3,86
1961-1970	170	697	4,10

1971-1978	138	600	4,35
1979-1988	121	596	4,93

Im w późniejszym okresie były budowane mieszkania tym więcej posiadały izb i tak budowane przed 1945 r. miały 3,61 izby w mieszkaniu, a w 1979-88 latach już prawie 5, nastąpił wzrost ca 37 %.

Zasoby mieszkaniowe w poszczególnych miejscowościach przedstawia tabela:

Tabela nr 21

Lp.	Miejscowość	Mieszkania				w tym		Budynki	
						niezamieszkałe	opuszczone	Ogółem	Niezamieszkałe
		1970	1978	1988	1997				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Janów	196	232	239	309	5	9	271	2
2	Białuś	78	75	72	79	-	4	75	1
3	Budno	25	23	23	24	-		23	-
4	Budzisk	nie ma	w spisie						
5	Brzozowo Błoto, Kwasówka				razem z Podłubianką				
6	Cieśnik Wielki i Mały	23	22	20	28		8	28	
7	Franckowa Buda	18	16	16	17		1	17	-
8	Gabrylewszczyzna	14	9	10	11		1	11	-
9	Jasionowa Dolina	39	39	35	39		4	39	-
10	Łubianka	69	63	52	68	-	14	68	-
11	Marchelówka	29	30	27	29	-	2	29	-
12	Nowokolno	23	20	19	22	-	2	22	-
13	Nowy Janów	18	18	18	18	-	-	17	-
14	Kamienica	51	27	-	46	-	4	46	-
15	Kizielany	31	28	25	30	-	6	30	-
16	Kizielewszczyzna	13	13	12	13	-	-	13	-
17	Kładziewo				12	1		12	-
18	Krasne	31	31	34	35	-	2	33	2
19	Ku miałka	37	35	35	37	-	1	34	-
20	Kuplisk	50	46	85	48		1	46	1
21	Kuplisk kol.								
22	Przystawka	100	95	85	97		10	97	1
23	Rudawka	49	46	44	48	-	4	47	1
24	Sitawka	46	41	37	40	1	4	39	-
25	Sitkowo	29	28	27	29	-	1	28	-
26	Skitlewo	6	6	6	6	-	-	6	-
27	Soroczy Mostek	14	12	12	13	1		13	-

1	2	3	4	5	6	7	8	8	10
28 29	Sosnowo Bagno Cimoszka	11	10	9	12	-	1	2	-
30	Stu dzień czyn a	7	6	6	7	-	-	7	-
31	Szczuki	22	19	18	18	-	-	18	
32	Teolin	63	58	53	59		5	59	-
33	Trofimówka	68	66	64	71	-	6	70	-
34 35	Trzcianka Podtrzcianka	66	61	61	59	-	5	59	-
36	Ostrzynka	34	32	26	33	-	6	33	-
37	Podlubianka	20	22	21	21	-	-	20	-
38	Nowowoia	117	115	107	120	1	17	117	1
39	Wasilówka	30	27	27	34	-	4	32	-
40	Zielony Gaj	19	19	19	22	-	-	22	-

Znaczący wzrost mieszkań obserwuje się tylko w ośrodku gminnym, gdzie od 1970 roku przybyło 113 mieszkań, czyli liczba mieszkań wzrosła o 58 %.

Zaledwie 25 mieszkań znajduje się w budownictwie wielorodzinnym, wszystkie te mieszkania są w Janowie i tak, ośrodek zdrowia posiada 10 mieszkań (6 mieszkań - nowych i 4 mieszkania - starych) 4 mieszkania w gestii SKR i 8 mieszkań przy szkole. W Białousach na bazie szkoły podstawowej powstało 6 mieszkań, ale dotychczas nie są one zamieszkałe.

5 Urządzenia obsługi ludności

5.1 Oświata i wychowanie.

5.1.1. Przedszkola.

W gminie znajduje się 1 przedszkole i 6 oddziałów przedszkolnych, w stosunku do roku 1988/89 przybył jeden oddział co uwidacznia poniższe zestawienie:

Tabela nr 22

Wyszczególnienie	1988/89	1996/97
placówki przedszkolne	6	7
w tym: przedszkola	1	1
oddziały przedszkolne	5	6
oddziały	7	8
miejsca w przedszkolu	25	25
dzieci	115	92
w przedszkolu	24	12
w oddziałach przedszkolnych	91	80
nauczyciele	9	10
w przedszkolu	2	2
w oddziałach	7	8

Zmniejszyła się liczba dzieci w przedszkolu, aż o 50 %. W wieku przedszkolnym jest w gminie 100 dzieci, aż 92 z nich korzysta z wychowania przedszkolnego.

5.1.2. Szkoły podstawowe.

Na terenie gminy jest 6 szkół, 4 z nich mają klasy od I do VIII, znajdują się one w następujących miejscowościach: w Janowie, Kizielanach, Krasnym, Białousach, Kuplisku i Nowowoli.

Dysponują one 50 pomieszczeniami do nauki, liczą 42 oddziały, uczęszcza do nich 697 uczniów i naucza ich 56 nauczycieli.

Szczegółowe dane odnośnie szkół przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 23

5.1. 2. Zes pół Szk ół Rol nicz ych	Wyszczególnienie	1988/89	1996/97
	Szkoły podstawowe	6	6
	w tym z klasy I-VIII	4	4
	Pomieszczenia do nauki	51	50
	Nauczyciele	54	56
	Oddziały	42	42
	Uczniowie	740	697
	Liczba uczniów na 1 nauczyciela	13,7	12,4

Zespół Szkół Rolniczych prowadzi zajęcia dla młodzieży i dla pracujących. Posiada 5 oddziałów, a dla pracujących 3, pomieszczenia do nauki, które są zarazem izbami lekcyjnymi - 4. Zajęcie w tych szkołach prowadzi 6 nauczycieli dla 152 uczniów, w tym 96 pracujących.

W 1997 roku było 45 absolwentów, w tym 28 pracujących.

5.2 Kultura

Z zakresu kultury w gminie działają: placówki biblioteczne, ośrodek kultury i 2 zespoły artystyczne.

5.2.1. Placówki biblioteczne

Nastąpił znaczny spadek liczby placówek bibliotecznych porównując r 1988 z 1997, wykazuje to poniższe zestawienie:

Tabela Nr 24

Wyszczególnienie	1988 r.	1997 r.
Placówki biblioteczne	20	2
w tym: biblioteki	1	1
filie	2	1 (Kizielany)
punkty biblioteczne	17	-
księgozbiór w tys. woluminów	23	20
na 1000 ludności w tys. woluminów	4.5	4.2
czytelnicy	1.494	663
wypożyczalnia w tys. woluminów	25,2	13,7
wypożyczenia na 1 czytelnika	16,9	20,7

Jak wynika z powyższego zestawienia, spadła ponad połowę liczba czytelników, ale wzrosła liczba wypożyczanych przez nich książek na 1 osobę.

5.2.2. Ośrodki kultury

W Janowie istnieje gminny ośrodek kultury sportu i turystyki, który zatrudnia 8 osób, organizuje on imprezy artystyczne. W 1997 r. odbyło się 28 imprez artystycznych, które obejrzało 6.563 uczestników.

Przy gminnym ośrodku znajduje się izba tkactwa, Janów, Wasilówka i Nowokolno słyną z produkcji dwuosnowowych dywanów, które wykonywane są na drewnianych warsztatach tkackich z naturalnej, wełnianej przędzy przy użyciu dwóch osnów i dwóch wątków. W ten sposób tworzone są dwie warstwy tkaniny o przeciwstawnych kolorach. Tkaniny te znane są zarówno w Polsce jak i zagranicą. W ośrodku kultury działają koła zainteresowań np.: szachowe, plastyczne, modelarskie, klub badaczy dziejów ziemi janowskiej itp.

5.3. Zdrowie i pomoc społeczna

Na przestrzeni lat 1988 i 1997 zwiększył się personel służby zdrowia przedstawia to poniższe zestawienie:

	1998	1997
lekarze	2	3
lekarze dentyści	1	2
pielęgniarki	3	5
położne	1	1
na 10 tys. ludności przypada - lekarzy	3,9	6,2
lekarzy dentyistów	2,0	4,2
pielęgniarek	5,9	10,4
Średnio na wsi w woj. lekarzy	3,4	4,2
lekarzy dentyistów	1,9	2,3
pielęgniarek	10,0	12,0

Ośrodek zdrowia znajduje się w Janowie, tu też znajduje się: 1 apteka. W ochronie zdrowia i opiece socjalnej zatrudnionych jest 27 osób.

5.4. Handel i gastronomia

5.4.1. Handel.

Na terenie gminy działa **22** sklepy, które posiadają **1.250m²** powierzchni sprzedażowej, 9 z nich to sklepy ogólnospożywcze o powierzchni sprzedażowej **541m²**

Większość sklepów znajduje się w Janowie, na terenie gminy zaś w miejscowościach: Kizielany, Trzcianka, Przystawka, Teolin, Wasilówka, Kuplisk, Białousy i Łubianka.

5.4.2. Gastronomia.

W Janowie znajduje się restauracja „Hermes”, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” posiada restaurację „Janowiecha”. Trzecia restauracja „Panderoza” jest restauracją prywatną - to klub rozrywki znany prawie w całym województwie. Przy przystanku PKS znajduje się bar, a przy Gminnym Ośrodku Kultury - kawiarnia „Kołowrotek”.

5.5. Turystyka, wypoczynek i sport.

Gmina leży na obrzeżu Puszczy Knyszyńskiej, co stanowi już atrakcję

turystyczną. Biegnie tu szlak tradycyjnego rękodziela ludowego, na trasie Janów, Wasilówka i Nowokolno.

Przez malowniczo położone gminy biegnie wytyczona przez PTTK rowerowa i piesza trasa turystyczna. Trasa rowerowa prowadzi wzdłuż koryta rzeki Kumiałki, wokół Janowa do Jasionowej Doliny.

Na szlaku można zobaczyć rzadkie okazy flory i fauny np.; żeremia bobrowe, młyn wodny w Sitawce, kurhany we wsi Jasionowa Dolina.

Gmina wchodzi w skład Gospodarczej Unii Gmin woj. białostockiego „Progres XXI”, której głównym celem jest promocja walorów turystycznych i agroturystycznych gmin.

W pobliżu młyna Sitawka powstaje sztuczny zbiornik retencyjny, który stanie się miejscem wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców gminy.

Z zakresu sportu istnieją boiska sportowe przy szkołach podstawowych.

W Janowie jest basen odkryty - kąpielowy letni.

5.6. Obiekty sakralne

- a) kościoły - Janów, Łubianka,
- b) kaplica cmentarna w Janowie,
- c) kaplica prawosławna w Nowowoli,
- d) cmentarz w Janowie.

5.7. Administracja

- a) Urząd Gminy
- b) Bank Spółdzielczy,
- c) Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”
- d) Urząd Pocztowy,
- e) Komisariat Policji.

5.8. Inne usługi

- a) Remizy strażackie - Janów, Przystawka, Rudawka, Kizielany, Trofimówka,
- b) Stacje benzynowe - 2,
- c) baseny przeciwpożarowe - Kizielany, Sitawka, Białousy, Teolin.

6 Sfera produkcyjna

6.1 Rolnictwo i jego obsługa

6.1.1. Struktura użytkowania gruntów.

Ogólna powierzchnia gminy wynosi 20.784 co stanowi 2,1 % powierzchni byłego województwa białostockiego.

Struktura użytkowania gruntów w latach 1988 i 1997 wg granic administracyjnych

Tabela nr 25

	1988	1997

	ha	%	ha	%
Powierzchnia ogółem	20.784	100,00	20.784	100,00
Użytki rolne	12.763	61,4	12.719	61,2
w tym: grunty orne	8.113	39,0	8.151	39,2
sady	139	0,7	174	0,8
łąki	2.350	11,3	3.111	15,0
pastwiska	2.161	10,4	1.283	6,2
lasy	6.816	32,8	6.828	32,8
pozostałe grunty	1.205	5,8	1.237	5,9

W strukturze użytkowania gruntów nie nastąpiły większe zmiany, zwiększył się obszar sadów i zwiększył się areal łąk kosztem pastwisk.

Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej uwzględniająca wartość gleb, agroklimat, rzeźbę terenu i warunki wodne wynosi 58,0 podczas gdy średni wskaźnik wojewódzki 55,8.

Potwierdza ten stan klasyfikacja gruntów i kompleksy przydatności rolniczej, które przedstawiają się następująco:

a) klasyfikacja gruntów

	pow. ha	%
pow. gruntów orných	9.035,00	100,00
klasa III a	45,00	0,5
klasa III b	386,00	4,3
klasa IV a	2.843,00	31,5
klasa IV b	3.177,00	35,2
klasa V	2.342,00	25,9
klasa VI	236,00	2,6
klasa VI z	6,00	0,0
pow. użytków zielonych	4.222,00	100,0
klasa III	66,00	1,6
klasa IV	1.753,00	41,5
klasa V	2.034,00	48,2
klasa VI	369,00	8,7
klasa VI z	-	-

b) kompleksy przydatności rolniczej gleb (wg JUNG)

grunty orne	8.857 ha
kompleks pszenney dobry	480 ha
kompleks pszenney wadliwy	10 ha
kompleks żytni bardzo dobry	2.537 ha
kompleks żytni dobry	2.450 ha
kompleks żytni słaby	2.010 ha
kompleks żytni bardzo słaby	550 ha
kompleks pastewny mocny	470 ha

kompleks pastewny słaby	350 ha
użytki zielone	13.107 ha
z średnie	2.350 ha
z słabe i bardzo słabe	1.900 ha
grunty rolne nieprzydatne	4.250 ha

6.1.2. Gospodarka indywidualna.

96,2% użytków rolnych znajduje się we władaniu gospodarki indywidualnej i struktura jej przedstawia się następująco:

	ha	%
użytki rolne	12.230 ha	100,00
w tym: grunty orne	7.743	63,3
sady	174	1,4
łąki	3.069	25,1
pastwiska	1.250	10,2

a) Struktura wielkościowa gospodarstw indywidualnych

Na tych gruntach gospodaruje 1.012 gospodarstw rolnych, których struktura wielkościowa przedstawia się następująco:

Grupy gospodarstw	Liczba gospodarstw	Struktura procentowa
Ogółem	1.012	100,00
w tym : do 1 ha	110	10,9
1 - 2 ha	21	2,1
2-3 ha	23	2,3
3-5 ha	40	3,9
5-7 ha	70	6,9
7-10 ha	153	15,1
10-15 ha	290	28,7
15-20 ha	157	15,5
20-30 ha	122	12,1
30-50 ha	24	2,4
50-100 ha	1	0,1
200-300 ha	1	0,1

Średnia wielkość gospodarstwa w gminie wynosi 12,1 ha użytków rolnych i jest wyższa od średniej wielkości w województwie o 20 % (10,1 ha).

Gospodarstwa te uprawiają głównie zboża i ziemniaki szczególnie powierzchnia zasiewów przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów w ha	Struktura upraw %
Ogólna pow. zasiewów	7.923	100,0 X

Zboża ogółem	6.423	81,1	X
Zboża podstawowe razem	4.249	53,6	100,0
w tym: pszenica	684	8,6	16,1
żyto	1.368	17,3	32,2
jęczmień	682	8,6	16,0
owies	1.362	17,2	32,1
pszenżyto	153	1,9	3,6
mieszanki zbożowe	2.172	27,4	X
gryka, proso	2	0,0	X
przemysłowe	29	0,4	X
w tym: buraki cukrowe	13	0,2	X
pastewne ogółem	144	1,8	X
ziemniaki	1.051	13,3	X
pozostałe	259	3,3	X

Uzyskiwane plony podstawowych upraw:

zboża ogółem	23,3 q/ha
w tym: pszenica	28,2 q/ha
żyto	18,0 q/ha
jęczmień	26,4 q/ha
owies	22,0 q/ha
pszenżyto	28,1 q/ha
ziemniaki	200 q/ha

Plony uzyskiwane w gminie są zbliżone do uzyskiwanych średnich w województwie z wyjątkiem plonów ziemniaków, które są znacznie wyższe (średnia wojewódzka -162 q/ha).

Powierzchnia upraw wskazuje, że rolnicy nastawiają się głównie na produkcję pasz dla zwierząt gospodarskich, których obsada podana jest niżej:

Tabela nr 26

Wyszczególnienie	Ilość sztuk	Obsada na 100 ha ż. rolnych	Średnia obsada w gminach wiejskich na 100 ha użytków rolnych
bydło ogółem	6.880	53,2	50,3
w tym: krowy	3.031	23,4	25,4
trzoda chlewna	10.309	79,7	62,0
owce	1.295	10,0	5,0
konie	190		
Kozy	29		
Drób	14.531		
w tym: kury	14.151		

Obsada zwierząt gospodarskich jest wyższa niż średnia obsada w gminach wiejskich. Szczególnie przewyższa obsada trzody chlewnej i owiec.

W gminie znajdują się gospodarstwa specjalizujące się w produkcji mleka, bydła,

drobiu, trzody chlewnej jak też hodowli koni sokolskich.

Z produkcji warzyw i owoców uprawiane są truskawki, porzeczki, borówka amerykańska. Powierzchnia uprawy truskawek wynosi około 200 ha, właściciele gospodarstw uprawiających truskawki należą do Zrzeszenia Plantatorów Truskawek, które znajduje się w Korycinie. Należy do tego Zrzeszenia około 120 plantatorów z trzech gmin.

W Białousach znajduje się jedno z największych gospodarstw w Polsce, gdzie prowadzi się hodowlę kwiatów, głównie róż szklarniowych.

Obsługa rolnictwa:

1. Punkty zaopatrzenia i zbytu.

Produkcja mleka skupowana jest przez ziewnie mleka znajdujące się w miejscowościach: Krasne, Kizielany, Trofimówka, Nowowola, Wasilówka, Trzcianka, Teolin, Białousy oraz odbiór indywidualny u rolników..

Zaopatrzenie rolnictwa w środki produkcji prowadzi gminna spółdzielnia, SKR oraz 2 p.-kty handlowe prywatne.

2. Obsługa finansowa.

Obsługę finansową prowadzi Bank Spółdzielczy w Janowie.

3. Obsługa weterynaryjna.

Obsługę weterynaryjną prowadzi: prywatna lecznica dla zwierząt w Janowie.

4. Usługi mechanizacyjne prowadzone są przez zorganizowane punkty mechanizacji

rolnictwa np. SKR jak też indywidualnych rolników posiadających sprzęt rolniczy:

ciągniki 1.034 (w tym: wgosp. indyw. 1.009)

kombajny zbożowe 70,

kombajny ziemniaczane 40,

rozsiewacze nawozów 540,

rozzutnik obornika 606,

kosiarki 482,

kopaczki do ziemniaków 652,

sadzarki 404,

dojarki 317.

6.2. Przemysł i rzemiosło

6.2.1. Przemysł

Na terenie gminy istnieje wyłącznie przemysł rolno-spożywczy, reprezentują go takie zakłady jak:

- a) piekarnia,
- b) rzeźnia, masarnia,
- c) wytwórnia wód gazowanych,
- d) młyn gospodarczy
- e) tartak,
- f) SKR - prowadzi także działalność produkcyjną typu metalowego.

Wszystkie te zakłady należą do osób fizycznych i zatrudniają 17 pracowników.

6.2.2. Rzemiosło.

Na terenie gminy zarejestrowanych jest 121 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą

Działalność ta prowadzona jest w zakresie:

- mechanika pojazdowa, blacharstwo, lakiernictwo, wulkanizacja,
- betoniarstwo, murarstwo, kamieniarstwo,
- murarstwo, ciesielstwo, posadzkarstwo, stolarstwo,
- instalatorstwo elektryczne,
- budownictwo,
- usługi transportowe,
- naprawy maszyn rolniczych,
- handel i gastronomia,
- usługi krawieckie, fryzjerskie itp.

6.3. Leśnictwo

Lasy gminy Janów należą do Nadleśnictwa Czarna Białostocka i zajmują 6.828 ha powierzchni ogólnej (32,9 %).

88,5 % czyli 6.041 ha to lasy państwowe, a 11,5 % - 787 ha lasy prywatne.

Lasy państwowe występują w jednolitym kompleksie Puszczy Knyszyńskiej w środkowej i wschodniej części gminy.

Lasy prywatne rozdrobnione są na całej powierzchni gminy. Powierzchnia leśna dzieli się na: bór, las, ols. W borze występuje głównie sosna z domieszką grabu i świerku, w olsie - olcha z domieszką świerku, osiki i brzozy, w lesie - sosna, dąb, świerk z domieszką grabu, brzozy, lipy itp. Dominuje klasa wieku 21-40 lat. Funkcja lasów to produkcja wysokiej klasy surowca drzewnego, wodo i glebo- ochronna, krajobrazowa i ostoja dla dzikiego ptactwa i zwierząt.

7 Potencjał gminy i warunki życia mieszkańców na tle byłego województwa białostockiego i obecnego województwa podlaskiego- stan na 1997 r.

Tabela nr 27

l.p.	Wskaźniki, wielkości	Województwo		Gmina	Udział % gminy 5:4	Wojew. podlaskie	
		ogółem	tereny wiejskie			ogółem	gm. w woj. podlaskim ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Powierzchnia w km ²	10.055	9.543	208	0,2	20.180	1,0
2.	Ludność w tym: kobiety	701.684 353.779	250.356 124.121	4.811 2.363	0,7 1,9	1.223.944 621.593	0,4 0,4
3.	Kobiety na 100 mężczyzn	105	98	97	99,0	103,2	94,0
4.	Gęstość zaludnienia M/km ²	70	26	23	88,5	61,0	37,7
5	Przyrost naturalny na 1.000 ludności	-0,3	-3,7	-2	54,0	1,2	•
6	Pracujący w gospodarce narodowej	146.249	20.634	354	1,7	227.667	0,2
7	Bezrobotni	27.150	9.053	157	1,7	•	•
8	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym	183.790 - 26,2 %	62.092- 24,8 %	1.318 - 27,4 %	X	340.331 27,8 %	X
9	Udział ludności w wieku produkcyjnym	405.144 - 57,7 %	130.801 -52,2%	2.463 -51,2 %	X	695.148 56,8%	0,4 X
10	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym	112.750 16,1%	57.463 23,0%	1.030 21,4%		188.465 15,4%	0,5 X
11	Mieszkań na 1000 mieszkańców	324	323	291	90,1	304,8	95,5
12	Powierzchnia użytkowa mieszkań wtys. m ²	13.897,3	5.666,9	116.,6	2,1	24.023,3	0,5
13	Ilość osób na izbę	0,83	0,84	0,85	101,2	•	•
14	m ² pow. użyt. Na 1 osobę	20,2	22,8	24,2	106,1	20,0	120,1
15	Uczniowie szkół podstawowych na 1000 mieszkańców	127,3	100,2	144,9	144,6	133,9	108,2
16	Lekarze na 10 tys. mieszkańców	29,3	4,2	6,2	147,6	24,3	25,5
17	Lekarze dentyści na 10 tys. mieszkańców	6,0	2,3	4,2	182,6	4,8	87,5
18	księgozbiór w bibliotekach na 1000 mieszkańców	3.216	3.554	4.200	118,2	3.464,0	121,2
19	Czytelnicy na 1000 mieszkańców	163	108,1	137,8	127,5	•	•
20	Wypożyczenia na 1000 mieszkańców	3.661	2.596	2.848	109,7	•	•
21	Abonenci telefoniczni na 1000 M	221,4	108,0	85,6	79,3	198,4	43,1
22	Użytki rolne w ha w granicach administracyjnych	587.265	559.641	12.719	2,3	1.204.721	1,1
23	Plony zbóż podstawowych ndt/ha	24,4	23,5	23,3	99,1	•	•

	w tym: pszenicy żyto	28,4 21,6	28,7 21,4	28,2 18,0	98,3 84,1	.	*
1	2	3	4	5	6	7	8
24	Plony ziemniaków w ndt/ha	162	159,0	200,00	125,8	.	.
25	Bydło na 110 ha użytków rolnych 1996 r.	52,7	50,3	53,2	105,8	54	98,5
	w tym: krowy na 100 ha użytków rolnych	26,5	25,4	23,4	92,1	.	.
26	Trzoda chlewna na 100 ha uż. rolnych	60,3	62,0	79,7	128,5	77	103,5
27	Lesistość - udział procent.w pow.ogólnej	32,0	32,6	32,8	X	29,3	X
28	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m3/rok	31,6	14,8	17,6	118,9	.	.
29	Gęstość dróg publicz. o naw. ulepszonej w km/100 km ²	54,4	48,8	39,8	81,6	.	.
30	Gęstość dróg pub licz. o nawierzchni ulepszonej w km/100 km ²	32,1	26,9	27,3	101,5	.	.
31	% zwodociągowanych wsi	X	65,3	88,6	X	.	.
32	% zwodociągowanych mieszkań	X	53,5	48,1	X	.	*
33	Dochody budżetu gmin w tys. zł	610.612,4	149.620,8	4.395,3	2,9	1.045.073	0,4
34	Wydatki budżetowe gmin w tys. zł	615.526,5	153.855,8	4.939,9	3,2	1.057.498	0,5
35	Wydatki na inwestycje w tys. zł	138.792,7	48.012,4	2.047,5	4,2	252.742	0,8
36	Udział inwestycji w wydatkach %	22,5	31,2	41,4	X	24,0	X

8 Struktura przestrzenna gminy

8.1. Sieć osadnicza gminy.

Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo z gospodarką indywidualną. Gmina składa się z 43 wiejskich jednostek osadniczych w tym 35 wsi sołeckich). Pod względem systemu obsługi ukształtowała się następująco:

- 1) wieś Janów - pełni funkcję gminnego ośrodka rozwoju z podstawowym i gminnym programem usług obsługi ludności i rolnictwa obszaru gminy,
- 2) wsie Nowowola, Białousy, Krasne, Kizielany, Kuplisk posiadają podstawowe usługi obsługi ludności (szkoła, sklep, zlewnia mleka),
- 3) wsie Trofimówka, Kamienica, Jasionowa Dolina, Wasilówka, Trzcianka, Przystawka, Teolin, Rudawka posiadają pojedyncze usługi (tj. zlewnia mleka, sklep)
- 4) pozostałe wsie pełnią wyłącznie funkcje produkcji rolniczej.

Układ przestrzenny osadnictwa charakteryzuje się tym, że większość wsi posiada zabudowę zwartą o układzie ulicowym. Zabudowa kolonijna występuje we wsiach Budno (Cieśnisk Mały, Podbudno) , Janów (Chorążycha, Sitawka

Młyn), Łubianka (Brzozowe Błoto. Kwasówka, Podłubianka), Sosnowe Bagno

(Cimoszka) Teolin (Dąbrówka) Trzcianka (Kładziewo, Podtrzcianka).

Wieś Janów jako ośrodek gminny posiada:

- wykształcony układ przestrzenny osadzony na historycznym założeniu miasta z XVII wieku z dominantą - kościołem z r. 1899-1904,
- koncentrację obiektów usługowych, administracji, handlu, bankowości, oświaty, ochrony zdrowia, kultury oraz obiekt sakralny i obiekt sportu - basen odkryty,
- uporządkowane tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej,
- ład przestrzenny zabudowy dostosowanej do dotychczas sprawowanych funkcji społeczno-gospodarczych,
- naturalne wkomponowanie w tereny dolin rzecznych Kumiałki i Sitawki. Wielkość miejscowości sołeckich pod względem zaludnienia jest następująca:

do 100 osób	-	22 wsi
101 - 200 osób	-	13 wsi
powyżej 200 osób	-	4 wsie
w tym Janów		858 osób.

8.2. Zagospodarowanie przestrzenne

8.2.1. Mieszkalnictwo

Podstawową formą budownictwa zabudowy mieszkaniowej w poszczególnych wsiach gminy jest zabudowa zagrodowa. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna występuje w Janowie.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że nie nastąpi potrzeba znacznego ilościowego wzrostu zasobów mieszkaniowych. Nastąpi natomiast potrzeba wymiany budynków w złym stanie technicznym, modernizacji oraz podniesienia standardu.

8.2.2. Usługi i działalność gospodarcza

W gminie występuje w szerokim zakresie działalność usługowa i obejmuje takie funkcje jak: handel, działalność kulturalno-rozrywkowągastronomiczną sportową usługi obsługi rolnictwa, składy, magazyny, zlewnia mleka. Z zakładów przemysłowych to: piekarnia, masarnia, młyn, tartak.

8.2.3. Funkcję turystyczną pełnią na obszarze gminy pełnią:

- kompleksy leśne Puszczy Knyszyńskiej,
- szlaki turystyczne piesze i rowerowe wytyczone w ciągu rzek: Kumiałki i Sitawki; są one powiązane ze szlakami turystycznymi występującymi na obszarach chronionych Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej oraz Biebrzańskiego Parku Narodowego,
- izby i muzeum tkactwa w Janowie.

8.3. Stan zagospodarowania gminy w świetle obowiązujących ustaleń planistycznych

8.3.1. Z analizy stanu istniejącego zagospodarowania wynika, że na obszarze gminy nastąpiło przekształcenie funkcji planistycznych. Dotyczy to terenów i obiektów szkół podstawowych, które we wsiach Wasilówka, Przystawka i Rudawka zostały zamienione na domy mieszkalne.

Natomiast w Janowie tereny i obiekty baz i magazynów zmianą planu przeznaczone zostały pod tereny usług oświaty

8.3.2. Tereny przeznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego , a nie zrealizowane dotychczas przedstawiają się następująco:

1) . Plan ogólny gminy:

- rezerwy terenowe usługowe na obszarze gminy występują we wsiach: Krasne, Kizielany, Trofimówka, Kamienna - Kuplisk, Nowowola, Wasilówka, Trzcianka, Przystawka, Teolin, Rudawka, Białousy, Ostrynka, Łubianka - są to powierzchnie w poszczególnych wsiach wielkości 0,2 - 0,4 ha,
- rezerwy terenowe zabudowy jednorodzinnej występują we wsi Sitawka - około 4 ha przy realizowanym zbiorniku wodnym.

2) Plan szczegółowy obszarów Janowa posiada następujące rezerwy terenowe i dotyczące:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej około 6 ha (ozn. symbolem 39 MN, 65 MN, 6 MN i 68 MN, 69 MN, 35 MN);
- usług (ozn. symbolem 63 H),
- terenów magazynowo-składowych-przemysłowych (ozn. symb. 77P.)
- poszerzenie istniejącego cmentarza (ozn. symbolem 73 ZP),
- tereny rozdzielni energetycznej 2EE (na kierunek Dąbrowa - Korycin - Sokółka - Sidra),
- tereny stacji paliw (1 KS).

9 Komunikacja

System komunikacyjny gminy Janów stanowią;

- sieć drogowa,
- komunikacja autobusowa PPKS.

9.1 Sieć drogowa.

9.1.1. Struktura funkcjonalno-techniczna

9.1.1.1. Droga wojewódzka (~~dawniej krajowa~~)

~~Nr 672 Korycin – Sokolany V klasy technicznej wg rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie ustalenia wykazu dróg krajowych i wojewódzkich (Dz. U. Nr 160, poz. 1071).~~

Nr 671 Sokolany – Korycin – Knyszyn – Tykocin – Stare Jeżewo – Sokoły klasy technicznej G z dopuszczeniem kursowania pojazdów o nacisku 8T/oś.

9.1.1.2. Drogi powiatowe (~~dawniej wojewódzkie~~):

~~Wg rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 14 lipca 1986 r. w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg wojewódzkich (Dz. U. Nr 30, poz. 151, załącznik Nr 1 z dnia 29 sierpnia 1986 r.) oraz art. 103 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872)~~

Na obszarze gminy są następujące drogi powiatowe:

- 1261B Sidra - Jurasze - Śniczany - Racewo - Nowowola
- 03161 Suchodolina - Nowinka - Majewo Kościelne - Trzcianka - Bogusze - Sokółka
- 3165 Studzieńczyzna - droga 03161
- 3166 Janów - Przystawka - Długi Ług - Ostra Góra - Jeziorzysk - Niemczyn
- 3167 droga S 19 - Brody - Łomy - Sitkowo - Białousy - Sitawka - droga 03166
- 3168 Białousy - Podłubianka - Rozedranka Stara
- 1310B Białousy - Łubianka - Kwasówka - Podłubianka
- 3169 Teolin - Soroczy Mostek - Sosnowe Bagno
- 3170 Czerteż - Rudawka - Ku miałka - droga 672
- 3174 Dzieciołówka - Długi Ług - Białousy
- 3175 Bielewszczyzna - Aulekowszczyzna - Przystawka
- 03181 Zwierzyniec Wielki - Jałówka – Krasne-Trofimówka
- 3183 Janów - Kuplisk - Budno - Nowinka - Makowlany
- 3184 Wasilówka - Marchelówka - Kuplisk
- 3185 Wasilówka - Nowokolno
- 3186 Suchowola - Dubasiewszczyzna - Kizielany - Trofimówka - Janów
- 3187 droga 03181 - Cieśnik Wielki - Budno
- 3188 Jasionowa Dolina - Wyłudki - Wyłudy - Romaszówka
- 3190 Trofimówka - Franckowa Buda - Wyłudki
- 3191 Kizielany - Szczuki - Gabrylewszczyzna
- 03193 Wólka - Piątek - Kizielany

9.1.1.3. Drogi gminne

~~Wg uchwały nr XVI/105/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 21 października 1986 r. w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych oraz lokalnych miejskich w województwie białostockim (Dz. Urz. Woj. Białostockiego Nr 12, poz. 140) oraz art. 103 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872)~~

Na obszarze gminy są następujące drogi gminne:

0329001	Rudawka - Sosnowe Bagno
0329002	Ostrynka - Podlubianka
0329003	droga powiatowa nr 170 - droga powiatowa nr 168
0329004	Przystawka - Teoiin
0329005	droga powiatowa nr 166 - Przystawka
0329006	Teoiin - Sosnowe Bagno
0329007	Sosnowe Bagno - granica gminy (Lebiedzin)
0329008	Kwasówka - granica gminy (Jezierzysk)
0329009	Kumiałka - granica gminy (Lebiedzin)
0329010	Sitawka - droga powiatowa nr 171
0329011	Nowy Janów - droga powiatowa nr 166
0329012	Przystawka - Jasionowa Dolina
0329013	Jasionowa Dolina - Trofimówka
0329014	Franckowa Buda - Skidlewo - Kizielany
0329015	Gabrylewszczyzna - Budno
0329016	Cieśnisk Mały - granica gminy (Romanówka)
0329017	Kupisk - Kamienica - granica gm. (Majewo)
0329018	Nowokolno - Kamienica
0329019	Marchelówka - Kupisk
0329020	Cieśnisk Wielki - granica gminy (Zielony Gaj)
0329021	Kładziewo - granica gminy (Lebiedzin)
0329022	droga gminna nr 009 - Gabrylewszczyzna
0329023	Nowowola - granica gminy (Majewo)
0329024	Nowowola - granica gminy (Jałówka)
0329025	Nowowola - Kładziewo
0329026	Nowowola - granica gminy (Makowlany)
0329027	Rudawka - droga gminna nr 006
0329028	droga powiatowa nr 166 - droga powiatowa nr 174
0329029	Sitkowo - granica (Kol. Osierodek)
0329030	Łubianka - granica gminy (Łosiniec)
0329031	Łubianka - droga powiatowa nr 168 Kizielany -
0329032	granica gminy (Dryga)
0329033	Trofimówka - Skidlewo
0329034	Nowowola - granica gminy (Plebanowce) ulice we wsi Janów
0329035	ulica Chorążych
0329036	ulica Parkowa
0329037	ulica Ogrodowa
0329038	ulica Nadrzeczna
0329039	ulica Kościelna
0329040	ulica Browarna

9.1.2. Charakterystyka stanów technicznych dróg.

9.1.2.1. Droga ~~krajowa obecnie wojewódzka~~ Nr ~~671672 od km 6-710 do km 22-870~~ o długości 16.160 km posiada nawierzchnię asfaltową.

9.1.2.2. Drogi powiatowe wojewódzkie (obecnie powiatowe)

Wykaz dróg wojewódzkich (obecnie powiatowych) z określeniem długości i rodzaju nawierzchni przedstawiono w poniższej tabeli nr 28

Tabela nr 28

L.p	Nr drogi	Nazwa Drogi	Długość drogi wg ewidencji (km)	Rodzaj nawierzchni						Drogi	
				Twarde						Gruntowe ulepszone	gruntowe naturalne
				nie ulepszone		ulepszone					
				żwirowa	brukowa	bitumiczna					
		pow. utrw.	A	S							
1 ...	2	3 ...	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	1261B	Sidra - Jurasze - Śniczany - Racewo - Nowowola	1.563		0.250				1.313		
2	03161	Suchodolina - Nowinka - Majewo Kościelne - Trzcianka - Bogusze - Sokółka	4.000					4.000			
3	03165	Studzieńczyszna - droga 03161	4.000		0.150				3.850		
4	03166	Janów - Przystawka - Długi Ług - Ostra Góra - Jeziorzysk - Niemczyn	7.000		2.500			4.500			
5	03167	droga S19 - Łomy - Sitkowo - Białousy - Sitawka - droga 03166	10.120					10.120			
6	03168	Białousy - Podlubianka - Rozedranka Stara	8.000						6.700	1.300	
7	03169	Białousy - Łubianka - Kwasówka - Podlubianka	3.511					1.211	1.850	0.450	
8	03170	Teolin - Soroczy Mostek - Sosnowe Bagno	5.00	0.833	1.400				1.900	0.867	
9	03171	Czerzeż - Rudawka - Ku miałka - droga 672	8.900		1.200	0.425	4.200		1.100	1.975	
10	03174	Dzieciołówka - Długi Ług - Białousy	1.700	1.700		2.225 [*]				0.175 [*]	
11	03175	Milewyszczyszna - Aulekowszczyszna - Przystawka	1.690	1.690							
12	1321B	Zwierzyniec Wielki - Jałówka - Połomin - Krasne - Trofimówka	4.436	0.236	4.200						
13	03183	Janów - Kuplisk - Budno - Nowinka - Makowlany	8.500		1.400		2.600			4.500	
14	03184	Wasilówka - Marchelówka - Kuplisk	2.595		0.300		1.095			1.200	
15	03185	Wasilówka - Nowokolno	1.700	1.150					0.550		
16	03186	Suchowola - Dubasiewszyszna - Kizielany - Trofimówka - Janów	7.800			0.400	7.400				
17	03187	droga 03181 - Cieśnik Wielki - Budno	4.600		0.950					3.650	
18	03188	Jasionowa Dolina - Wylutki - Wyludy - Romaszówka	0.900		0.900						
19	03190	Trofimówka - Franckowa Buda - Wylutki	3.600		0.900					2.700	
20	03191	Kizielany - Szczuki - Gabrylewszczyszna	4.100		0.700					3.400	
21	03193	Wólka - Piątek - Kizielany	1.900							1.900	
Razem			1997 95.152	4.459	16.000	0.825	15.291	19.831	16.800	21.942	
			1998 95.152	4.459	16.000	2.625 [*]	15.291	19.831	16.800	20.142 [*]	

* - zmiany nawierzchni w 1998 r.

9.1.2.3. Drogi gminne

Wykaz dróg gminnych z określeniem ich długości i rodzajów nawierzchni przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 29

l-p-	Nr drogi	Nazwa / drogi	Długość drogi	Rodzaj nawierzchni			Droga: gruntowa naturalna
				Twarda		gruntowa ulepszona	
				nieulepszona brukowcowe, żwirowe	ulepszona powierzch. utrwal.		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	0329001	Rudawka - Sosnowe Bagno	2,000		2,000		
2.	0329002	Ostrynka - Podlubianka	1,200		1,200		
3.	0329003	droga powiatowa nr 170 - droga powiatowa nr 168	0,900			0,900	
4.	0329004	Przystawka - Teolin	2,300	1,300		1,000	
5.	0329005	droga powiatowa nr 166 - Przystawka	1,000			1,000	
6.	0329006	Teolin - Sosnowe Bagno	2,900				2,900
7.	0329007	Sosnowe Bagno - granica gminy (Lebiedzin)	8,600				8,600
8.	0329008	Kwasówka - granica gminy (Jezierzysek)	3,100				3,100
9.	0329009	Kumiałka - granica gminy (Lebiedzin)	4,500				4,500
10	0329010	Sitawka - droga powiatowa nr 171	1,100	0,600		0,500	
11	0329011	Nowy Janów - droga powiatowa nr 166	1,350	0,450		0,900	
12	0329012	Przystawka - Jasionowa Dolina	3,900			0,500	3,400
13	0329013	Jasionowa Dolina - Trofimówka	2,000	0,100			1,900
14	0329014	Franckowa Buda - Skidlewo - Kizielany	2,670			1,000	1,670
15	0329015	Gabrylewszczyzna - Budno	1,550				1,550
16	0329016	Cieśnisk Mały - granica gminy (Romanówka)	3,100				3,100
17	0329017	Kuplisk - Kamienica - granica gminy (Majewo)	4,200	0,250		3,950	
18	0329018	Nowokolno - Kamienica	2,350				2,350
19	0329019	Marchelówka - Kuplisk	0,750			0,750	
20	0329020	Cieśnisk Wielki - granica gminy (Zielony Gaj)	3,800				3,800
21	0329021	Kładziewo - granica gminy (Lebiedzin)	4,050				4,050
22	0329022	droga gminna nr 009 Gilbowszczyzna	4,600				4,600
23	0329023	Nowowola - granica gminy (Majewo)	2,200				2,200
24	0329024	Nowowola - granica gminy (Jałówka)	2,650	1,250		1,400	
25	0329025	Nowowola - Kładziewo	4,150				4,150
26	0329026	Nowowola - granica gminy (Makowlany)	1,400				1,400
27	0329027	Rudawka - droga gminna nr 006	1,600			1,600	
28	0329028	droga powiatowa nr 166 - droga powiatowa nr 174	3,450				3,450
29	0329029	Sitkowo - granica gminy (Osierodek)	2,000				2,000
30	0329030	Łubianka - granica gminy (Łosiniec)	2,300	0,600			1,700
31	0329031	Łubianka - droga powiatowa nr 168	1,700	0,500			1,200
32	0329032	Kizielany - granica gminy (Dryga)	3,453			2,300	1,153
33	0329033	Trofimówka - Skidlewo	1,100				1,100
34	0329034	Nowowola - granica gminy (Plebanowce)	1,650	0,300		1,350	
35	0329035	Ulice we wsi Janów Ulica Chorażych	0,350			0,350	
36	0329036	Ulica Parkowa	0,380		0,380		

1	2	3	4	5	6	7	3
37	0329037	Ulica Ogrodowa	0,400		0,400		
38	0329038	Ulica Nadrzeczna	0,185		0,185		
39	0329039	Ulica Kościelna	0,280		0,280		
40	0329040	Ulica Browarna	0,275		0,275		
41		ulica Łąkowa (predestynowana do dróg gminnych)	0,250	0,250 (ż)			
		Razem 1997	91,693	5,600	4,720	16,100	65,273

9.1.3. Charakterystyka ogólna układu drogowego

9.1.3.1. Długość dróg wynosiła:

- a) na koniec 31.12. 1997 r.
- ~~wojewódzkiej krajowej (obecnie wojewódzkiej)~~ o nawierzchni twardej ulepszonej 16.160 km,
 - ~~powiatowych wojewódzkich (obecnie powiatowych)~~ 95.152 km; o nawierzchni twardej 56.410 km (w tym ulepszonej 35.951 km) oraz gruntowych 38.742 km,
 - gminnych 91.693 km; o nawierzchni twardej 10,32 km (w tym ulepszonej 4.72 km) oraz gruntowych 81.373 km.
- b) na koniec 31.10.1998 r.
- ~~wojewódzkiej krajowej (obecnie wojewódzkiej)~~ o nawierzchni twardej ulepszonej 16.160 km,
 - ~~powiatowych wojewódzkich (obecnie powiatowych)~~ 95.152 km; o nawierzchni twardej 58.210 km (w tym ulepszonej 37.751 km) oraz gruntowych 36.942 km,
 - gminnych 91,693 km; o nawierzchni twardej 10,32 km (w tym ulepszonej 4,72 km) oraz gruntowych 81.373 km.

9.1.3.2. Gęstość sieci drogowej o twardej nawierzchni wynosiła:

- a) w 1997 r. - 39,8 km/100 km² (w tym ulepszonej - 27,3 km/100 km²) natomiast w skali województwa wskaźniki te wynosiły na drogach zamiejskich odpowiednio 48,8 km/100 km² i 26,9 km/100 km² oraz na drogach ogółem 54,4 km /100 km² i 32,1 km/100 km²,
- b) na koniec 31.10.1998 r. - 40,7 km/100 km² w tym ulepszonej 28,2 km/100 km².

9.1.3.3. Średni dobowy ruch w roku w pojazdach rzeczywistych na dobę (p/d)

~~Na drodze krajowej (obecnie wojewódzkiej) Nr 672 w gminie wynosił w roku 1990 – 350 p/d (w województwie białostockim 1.337 p/d, w kraju 2.280 p/d) oraz w 1995 r. – 489 p/d (w województwie białostockim 1.876 p/d, w kraju 3.227 p/d).~~

Na drodze wojewódzkiej Nr 671 na trasie Sokolany – Korycin wynosił w roku 2015 – 1209 p/d (w województwie podlaskim 2565 p/d, w kraju 3520 p/d). W roku 2020 pomiarów nie dokonano.

9.1.3.4. Wskaźnik motoryzacji w gminie i w województwie białostockim, liczony w samochodach osobowych na 1000 mieszkańców przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 30

Wyszczególnienie	Lata						
	1970	1978	1988	1991	1993	1995	1997
1	2	3	4	5	6	7	8
Mieszkania	1.458	1.410	1.344	1.398	1.404	1.401	1.402
Izby	4.970	5.152	5.313	5.620	5.657	5.647	5.649
Powierzchnia użytkowa	101.121	104.659	109.542	115.900	116.710	116.553	116.597
Przeciętna pow. użyt./osobę	15,9	18,3	21,2	23,4	23,7	23,9	24,2
Przeciętna liczba izb w mieszkaniu	3,41	3,65	3,95	4,03	4,03	4,03	4,03
Przeciętna liczba osób /mieszk.	4,36	4,06	3,85	3,54	3,50	3,47	3,43
Przeciętna liczba osob/izbę	1,28	1,11	0,97	0,88	0,87	0,86	0,85
Przeciętna liczba mieszk/1000 M	228	246	259	282	285	288	291

9.1.3.5. Techniczne zapieczęcie motoryzacji.

Posiadacze pojazdów zaopatrują się w pełen asortyment paliw za wyjątkiem w gaz na stacji CPN w Janowie oraz w olej napędowy na stacjach paliw (SKR) w Janowie, Białousach i Nowowoi. W gminie jest 7 zakładów naprawy pojazdów.

9.2. Komunikacja autobusowa PPKS

Obszar gminy Janów obsługiwany jest przez PPKS Białystok

1516	Białystok	- <u>Przystawka</u> - Janów Białousy
1517a	Białystok	- Czarna Białostocka - Czarna Wieś Kościelna Jezierzysk - <u>Zdroje Korycin</u> – Janów
1518	Budno	- Janów - Podlubianka
1519	Janów	- Korycin
1521	<u>Suchowola</u> Kopciówka	<u>Krasne</u> Janów
1522	Sokółka	- Janów-Korycin
1524	Dąbrowa B.	- <u>Roszkowce</u> - Sokółka Bogusze
1533	Białystok	- Dąbrową Białostocka - Lipsk - <u>Wołkusze</u> Augustów

Obsługa podróżnych odbywa się na przystankach na poszczególnych liniach.

W ostatnich latach występował ciągły spadek przewozu pasażerów w województwie białostockim i kraju co ilustruje tabela.

Tabela nr 31

Przewóz pasażerów	Lata					
	1990	1992	1994	1995	1996	1997
w min						
w województwie	35,5	26,5	21,6	18,8	16,8	16,3
w kraju	2.084,7	1.513,1	1.215,3	1.131,6	1.085,4	1065,4

9.3. Wnioski wynikające z funkcjonowania komunikacji.

Z analizy układu dróg publicznych wynika, że zapewnia on połączenia wszystkim miejscowościom.

Z przedstawionych danych w pkt. 9.13.2. wynika, że gęstość dróg o nawierzchni twardej w gminie była mniejsza o 18,6 % natomiast o nawierzchni twardej ulepszonej większa o 1,5 % od gęstości dróg poza miejskich w województwie białostockim.

Stan techniczny dróg jest niezadowalający, szczególnie w zakresie dróg gminnych, których o nawierzchni twardej było tylko 11 % w tym ulepszonej 5,2 %, a dróg gruntowych aż 89 %.

Z porównania przepustowości drogi krajowej (obecnie wojewódzkiej) przy poziomie swobody ruchu D wynoszącej od 500 - 1000 p/h przy szerokości jezdni 5,5,5,6 i 7 m z natężeniem ruchu w 1995 r. wynoszącym 46 p/h ($0,095 \cdot 489 = 46$) wynika, że istniejąca droga posiada duże rezerwy przepustowości.

Pomimo niewielkiego ruchu utrzymanie dróg powinno odbywać się na bieżąco, a z tym jest bardzo źle, ponieważ w latach 1990-1998 nakłady w województwie białostockim zmniejszyły się na byłe drogi krajowe ca 52 % oraz na byłe drogi wojewódzkie ca 74 % i w dalszym ciągu mają tendencje malejące. Istnienie w gminie 7 zakładów naprawy pojazdów zabezpiecza potrzeby w tym zakresie. Posiadacze pojazdów na gaz mogą zaopatrywać się w paliwo na stacji w Korycinie.

Przy przyjętym standardzie dostępności 2 km do przystanku wszystkie wsie znajdują się w promieniu obsługi.

10. Infrastruktura techniczna

10.1. Elektroenergetyka

10.1.1 Zapotrzebowanie mocy w gminie

Zapotrzebowanie mocy (obciążenie w szczycie) dla odbiorców gminy w latach 1975-1990 przedstawiało się następująco:

1975 r.	-	0,69 MW,
1985 r.	-	2,29 MW,
1990r.	-	3,63 MW.

Od lat dziewięćdziesiątych obserwuje się wolny przyrost zapotrzebowania na

energię elektryczną.

10.1.2. Elementy systemu elektroenergetycznego

Źródłem zasilania w energię elektryczną gminy są stacje transformatorowo-rozdzielcze w Sokółce, Dąbrowie Białostockiej i Czarnej Białostockiej - poprzez układ sieci SN 15 kV.

Istniejące źródła w pełni pokrywają zapotrzebowanie mocy i energii elektrycznej gminy. Ze względu jednak na rozległą sieć i znaczne odległości od punktów zasilania ww. rozdzielni 110/15 kV - dostarczana energia jest „słabej” jakości tzn. występują duże spadki napięć, znaczne przerwy dostaw energii w czasie awarii i mały stopień pewności zasilania.

Obecnie główny układ zasilający gminę stanowią linie SN 15kV relacji:

- Czarna Białostocka - Janów - Dąbrowa Białostocka,
- Janów - Sokółka,
- Janów - do istniejącej linii Dąbrowa Białostocka - Sokółka.

Pozostałe linie SN 15 kV stanowią odgałęzienia od w/w linii. Bezpośrednia obsługa odbiorców jest poprzez układ sieci NN.

Zarówno cała sieć SN 15 kV jak i NN jest siecią napowietrzną o zróżnicowanym stanie technicznym.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 83 stacji transformatorowych słupowych w tym w ośrodku gminnym 7.

W ramach reelektryfikacji został dokonany przegląd urządzeń na terenie gminy. Do remontu i przebudowy zakwalifikowano urządzenia elektroenergetyczne w miejscowościach Jasionowa Dolina, Kuplisk, Kamienica, Kizielewszczyzna, Sitawka, Janów Nowy, kol. Kamienica, kol. Kizielany, kol. Białousy oraz kol. Marchelówka.

Oprócz w/w urządzeń do przebudowy i remontu kwalifikuje się następujące odcinki linii SN 15 kV:

- odgałęzienie Białousy - Sitkowo,
- odgałęzienie Łubianka,
- odgałęzienie Kumiałka - Rudawka,
- odgałęzienie Soroczy Mostek,
- odgałęzienie Podłubianka,
- odgałęzienie Ostrynka.

W miejscach przebudowy i remontu urządzeń SN zakłada się również przebudowę i remont urządzeń NN.

10.1.3. Ocena dotychczasowego rozwoju systemu elektroenergetycznego oraz główne problemy do rozwiązania.

Podstawowym problemem do rozwiązania jest zsynchronizowanie potrzeb wynikających z zagospodarowania przestrzennego i jego rozwoju w poszczególnych obszarach gminy z możliwościami systemu elektroenergetycznego. Budowa rozdzielni sieciowej WR S 15/15 W w Janowie oraz wyjść liniowych z w/w rozdzielni w radykalny sposób poprawiający sytuację energetyczną gminy Janów oraz Korycin - gdzie występują podobne problemy elektroenergetyczne. Teren pod projektowaną rozdzielnię oraz wyjścia liniowe wyznaczone są w obowiązującym miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Janów i miejscowym planie szczegółowym zagospodarowania przestrzennego wsi Janów.

Przez tą inwestycję oraz wymienione w pkt. 10.1.2. inwestycje sieciowe

zlikwidują problem niskiego standardu dostarczanej mocy i energii elektrycznej oraz małego stopnia pewności zasilania w gminie.

10.2 Telekomunikacja

10.2.1. Stan telekomunikacji w gminie

10.2.1.1. Struktura systemu.

System telekomunikacyjny w gminie składa się z (główne elementy):

-linii światłowodowej kablowej relacji:

- Korycin - Janów,
- Janów-Sokółka,
- Janów-Białousy.

-central telefonicznych cyfrowych w Janowie i Białousach,

-linii rozdzielczych i abonenckich na terenie całej gminy.

Lata	ilość c central		Pojemność central		ilość abonentów		Wskaźnikn asyceń na 1000 osób
	ręcznych	automaty- cznych	ręcznych	automaty- cznych	central ręcznych	central automat	
	2	3	4	5	6	7	8
1990	3		255		252		5,13
1995	4		600		410		8,38

10.2.1.2. Dane liczbowe systemu telekomunikacji w gminie (w latach 1990-1998)

Tabela nr 32

1998		2		900		498	97
------	--	---	--	-----	--	-----	----

10.2.2. Ocena systemu

Jak wynika z przytoczonych wyżej danych stan telekomunikacyjny w gminie uległ radykalnej poprawie. Nowe centrale cyfrowe zainstalowane w ośrodku gminnym i Białousach zostały włączone linią kablową światłowodową w automatyczny system telekomunikacyjny województwa a poprzez białostocki węzeł - z siecią krajową i międzynarodową. Duża rezerwa pojemności nowych central (wykorzystano obecnie - 50 %) pozwala na sukcesywny rozwój systemu w gminie.

10.3. Ciepłownictwo

10.3.1. Charakterystyka stanu istniejącego.

Na terenie gminy istnieje 15 większych źródeł wytwarzania energii cieplnej, obsługujące budynki głównie użyteczności publicznej.

Sąto(stan na 1998 r.):

Tabela nr 33

Lp.	Obiekt	Moc	Typ kotła	Rodzaj paliwa	Urządzenia
					odpylające
1.	Szkoła Podstawowa w Janowie	2,48 GJ/h	3 x KZ - 5	węgiel	czopuch
2.	Szkoła Podstawowa w Kuplisku	0,61 GJ/h	2 x „Olsztyn”	węgiel	czopuch
3.	Szkoła Podstawowa w Białousach	0,54 GJ/h	2 x KZ -5	węgiel	- ,, -
4.	Szkoła Podstawowa w Nowowoli	0,53 GJ/h	2 x KZ - 5	węgiel	- ,, -
5.	Szkoła Podstawowa w Kizielanach	0,27 GJ/h	2x E/120/68 „Darłowo”	węgiel	- ,, -
6.	Lecznica Zwierząt w Janowie	64/Mcal/h	1 x KZ -5	- ,, -	
7.	Zakład Drzewny w Janowie	126 Mcal/h	KZ-18	węgiel + koks	
8.	Zespół Szkół Rolniczych w Janowie + (Liceum)	brak	danych	gaz płynny	
9.	Urząd Gminy w Janowie	88 Mcal/h	1 kocioł	węgiel	
10.	Apteka w Janowie	brak	danych		
11.	Sklep spożywczy w Janowie	14 Mcal/h	1 x ES-KA	węgiel	
12.	Sklep spożywczo-odzieżowy GS „Samopomoc Chłopska” w Janowie	112 Mcal/h	2 x ES-KA	węgiel	
13.	Biuro Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Janowie	124 Mcal/h	1xKZ-5	koks + węgiel	
14.	Zakład Gastronomiczny GS „Samopomoc Chłopska” w Janowie	0,46 Gcal/h	2 x RSW-200	węgiel	

wej dominującym rozwiązaniem są lokalne kotłownie na paliwo stałe.

10.3.2. Ocena stanu istniejącego.

Istniejące źródła ciepła pokrywają zapotrzebowanie odbiorców. Praca ich jednak na paliwie stałym przyczynia się do zanieczyszczenia środowiska. Szansą na poprawę tego stanu rzeczy będzie przejście na paliwa ekologiczne gaz i olej.

Do czasu budowy gazociągu winno się w szerszym stopniu stosować w istniejących kotłowniach urządzenia odpylające. Obecnie tylko w 5-ciu szkołach podstawowych na terenie gminy zainstalowane są czopuchy zmniejszające zapylenie o 30 %.

10.4. Gazownictwo

Gmina Janów jest nie zgazyfikowana „Studium programowe możliwości rozwoju gazyfikacji województwa białostockiego” wykonane przez GAZOPROJEKT Wrocław - przewiduje gazyfikację gminy po 2010 roku. Budowa tego systemu pozwoli na wykorzystanie nośnika energii „przyjaznej” dla środowiska naturalnego. W szerszym aspekcie - zgazyfikowanie gminy wniesie istotny, pozytywny czynnik rozwoju tego obszaru.

10.5. Zaopatrzenie w wodę

10.5.1. Charakterystyka ogólna systemu zaopatrzenia w wodę

W gminie Janów sieć osadniczą tworzy 43 miejscowości wchodzących w skład 35 sołectw (wsi). Na koniec 1997 roku zwodociągowanych było 31 wsi, co stanowi 88,6 % ogółu wsi, znacznie powyżej średniej wojewódzkiej wynoszącej dla gmin 65,3 %. Daje to gminie w tym wskaźniku 13 miejsce w województwie. Długość sieci wodociągowej (bez przyłączy do budynków) wynosiła 88,1 km do której podłączonych było 683 budynków mieszkalnych o 713 mieszkaniach. Odsetek mieszkań podłączonych do sieci wodociągowej wynosił 48,1 %, poniżej średniej wojewódzkiej wynoszącej dla gmin 53,5%. Daje to gminie w tym wskaźniku 31 miejsce w województwie białostockim.

W zwodociągowanych wsiach mieszka około 94,5 % ogółu ludności gminy. Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wynosiło 17,6 m³/r (48,2 dm³/d) powyżej średniej wojewódzkiej 14,8 m³/r (40,5 dm³/d).

Zaopatrzenie w wodę mieszkańców 25 wsi odbywa się z dwóch ujęć i stacji wodociągowych stanowiących własność Gminy Janów, a eksploatowanych przez Wojewódzki Zakład Konserwacji Urządzeń Melioracyjnych z siedzibą w Zaściankach ul. Usługowa 6, znajdujących się w miejscowościach:

- Janów - zaopatruje w wodę 23 wsie i 3 kolonie: Budno, Cieśnisk Wielki, Cieśnisk Mały, Franckowa Buda, Gabrylewszczyzna, Janów, Kamienica, Kizielany, Kizielewszczyzna, Krasne, Kumiałka, Kupiisk + kol., Marchelówka, Nowokolno, Nowowola, Nowy Janów, Rudawka, Skidlewo, Studzieńczyzna, Szczuki + kol., Trofimówka, Trzcianka i kol. Kładziewo, Wasilówka, Zielony Gaj.
- Białousy zaopatruje w wodę tą wieś i Łubiankę.

Ze stacji wodociągowej Długi Ług w gminie Korycin zaopatrywane są w wodę 5 wsi

i 1 kolonia: Jasionowa Dolina, Sitawka, Sitkowo, Przystawka + koi. i Teolin.

W 4 wsiach: Soroczy Mostek, Sosnowe Bagno, Ostrynka, Podłubianka i pozostałych koloniach mieszkańcy zaopatrują się w wodę z wodociągów zagrodowych i studni kopanych.

10.5.2. Rozwój wodociągów w latach 1985-1997

Zwodociągowanie gminy od 1985 r. przedstawia tabela

Tabela nr 34

	Stan na koniec roku									
	1985	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	
Długość sieci wodociągowej w km	8,8	32,1	33,4	41,8	45,1	45,1	65,6	70,8	88,1	
Połączenia wodociągowe do budynków mieszkalnych szt.	182	397	476	477	496	517	597	618	683	
Ilość wsi zwodociągowanych	3	14	15	17	18	18	28	29	31	
: 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
% zwodociągowanych wsi	8,3	38,9	41,7	47,2	50,0	50,0	77,8	80,6	86,1	
% mieszkań podłączonych do sieci wodociągowej	14,5	30,7	x	34,5	35,7	36,5	41,0	43,7	48,1	
Miejsce gminy w województwie pod względem % zwodociągowanych mieszkań	23	17	x	21	23	27	24	28	31	
Zużycie wody wodociągowej w gospodarstwach domowych w tys. m ³ /r	42,7	104,7	94,2	97,3	64,2	44,4	53,0	157,7	64,4	
Zużycie wody wodociągowej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	m ³ /r	8,0	20,6	18,9	19,8	13,0	9,1	10,9	43,1	17,6
	dm ³ /d	21,9	56,4	51,8	54,2	35,6	24,9	29,9	117,7	48,2

Rozwój scentralizowanych systemów zaopatrzenia w wodę w gminie Janów odbywa się sukcesywnie. W latach 1986-1990 zwodociągowano 11 wsi (średniorocznie 2,2 wsi), wybudowano 23,3 km sieci wodociągowej (średniorocznie 4,66 km) i podłączono 215 budynków mieszkalnych (średniorocznie 43 budynki). W latach dziewięćdziesiątych następuje dalsza rozbudowa sieci wodociągowej z największym tempem w 1995 roku, w którym przybyło 10 zwodociągowanych wsi i 20,5 km sieci wodociągowej. Odsetek zwodociągowanych wsi wzrósł z 8,3 % w 1985 r. do 86,1 % w roku 1997, a odsetek mieszkań podłączonych do sieci wodociągowej z 14,5 % do 48,1 %.

10.5.3. Stan zwodociągowania poszczególnych wsi w gminie na koniec 1997 r.

Tabela nr 35

Nazwa wodociągu	Wsie podłączone do sieci	Długość sieci wodociągowej w km	Połączenia prowadzące do budynków		% mieszkań podłączonych do sieci wodociągowej
			budynki	Mieszkania w tych budynkach szt.	
1	2	3	4	5	6
Wodociąg Janów	Budno	2,3	8	8	33,3
	Cieśnisk Wielki	1,6	10	10	}62,5
	Cieśnisk Mały	1,0	5	5	
	Franckowa Buda	2,8	11	11	64,7
	Gabrylewszczyzna	1,7	3	3	27,3
	Janów	7,6	149	179	62,6
	Kamienica	0,5	14	14	30,4
	Kizielany	2,4	14	14	46,7
	Kizielewszczyzna	1,6	3	3	23,1
	Krasne	2,2	14	14	42,4
	Ku miałka	2,5	19	19	57,6

Warstwa wodonośna izolowana jest od powierzchni terenu kompleksem utworów słabo przepuszczalnych zwięzłych - SW-1 kompleks pyłów ilastych o miąższości 26 m i SW-2 kompleks pyłów i glin zwałowych o łącznej miąższości 106 m

Jakość wody z utworów studziennych charakteryzuje się poza przekroczoną zawartością związków żelaza (2,2 mg/Fe/l w SW-1 i 1,41 mg Fe/l w SW-2) i manganu (0,11 mg Mn/l) korzystnym składem fizyko-chemicznym i stanem bakteriologicznym.

Urządzeniami do poboru i uzdatniania wody są:

- pompa głębinowa typu GC 3.05-SGMJ-18d,
- pompa głębinowa typu G 80 VB - SGMf-18d,
- 2 hydrofory o poj. 6 m³ każdy,
- 4 odżelaziacze O1400 mm z mieszaczami wodno-powietrznymi: O500 mm,
- 2 sprężarki typu WAN-E i S1 P.-36,
- chlorator C-52,
- 2 wodomierze skrzydełkowe MZ-80,
- wodomierz sprzężony MZ/IS-150/40.

Stacja wodociągowa pracuje w układzie jednostopniowego pompowania wody.

Wodociąg wiejski Białousy oparty jest o dwie studnie wiercone ujmujące do eksploatacji pierwszą warstwę wodonośną z utworów czwartorzędowych: studnia SW-1 o głębokości 80 m i zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych Q=51,6 m³/h przy depresji s = 4,9 m,

SW-2 o głębokości 61 m. i zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych Q = 44 m³/h przy s - 13,6 m.

Zasoby eksploatacyjne ujęcia w kat B zostały ustalone takie jak dla studni nr 1 tj. Q = 51,6 m³/h przy s = 4,9 m

Studnie eksploatowane są przemiennie w systemie otwór podstawowy + otwór awaryjny.

Warstwa wodonośna zbudowana z utworów piaszczystych posiada miąższość 16 m w studni nr 2 i 51 m w studni nr 1. Zwierciadło wody ma charakter subartezyjski i stabilizuje się na głębokości około 21 - 24 m. p.p.t.

Warstwa wodonośna posiada naturalną izolację w postaci miąższego ponad 20-sto metrowego kompleksu utworów słabo przepuszczalnych tj. glin zwałowych oraz osadów pylastych.

Woda z otworów studziennych charakteryzuje się, poza przekroczoną w stosunku do norm dla wód do picia, zawartością jonów żelaza (1,0 - 3,0 mg Fe/l) i barwą korzystnym składem fizyczno-chemicznym i stanem bakteriologicznym.

Urządzeniami do poboru i uzdatniania wody są:

- 2 pompy głębinowe G-80 IV B,
- hydrofor o pojemności 3000 l,
- 2 odżelaziacze O1200 mm i O900 mm,
- sprężarka typu KP - 2 A,
- wodomierz śrubowy O 80 mm.

Stacja wodociągowa pracuje w układzie jednostopniowego pompowania wody.

10.5.5. Pozwolenia wodnoprawne i ustalone strefy ochronne ujeć wody.

Gmina Janów posiada pozwolenia wodnoprawne na eksploatację urządzeń i pobór wody wydane przez Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

- Decyzja Nr OS.II.6210/57/97 z dnia 1997.03.04. ważna do dnia 28.02.1999 r., dot. wodociągu Janów, ustala strefę ochrony bezpośredniej o promieniu 8 m. wokół każdej studni uznając wygradzony teren stacji wodociągowej za teren ochrony bezpośredniej. Strefa ochrony pośredniej nie jest wymagana z uwagi na korzystne warunki hydrogeologiczne.
- Decyzja Nr OS. 11.6210/58/97 z dnia 4 marca 1997 r. ważna do dnia 28 lutego 1999 r., dot. wodociągu Białousy, ustala strefę ochrony bezpośredniej o promieniu 10 m. wokół każdej studni i strefę ochrony pośredniej zewnętrznej w kształcie koła o promieniu 70 m. licząc od granicy strefy bezpośredniej (80 m. od obudowy studni).

Na terenie strefy ochrony pośredniej zabrania się:

- wprowadzenia ścieków do wód i ziemi,
- rolniczego wykorzystania ścieków,
- przechowywania i składowania odpadów promieniotwórczych i toksycznych,
- lokalizowanie wysypisk i wylewisk,
- lokalizowanie nowych obiektów mogących pogorszyć stan środowiska bez wcześniejszego opracowania oceny oddziaływania na środowisko.

10.5.6. Ocena wydajności istniejących ujeć wody wodociągów wiejskich

Wodociągi wiejskie w gminie pracują w układzie jednostopniowego pompowania wody (nie mają zbiorników wyrównawczych) i wydajność ujęcia powinna zapewnić maksymalne godzinowe pobory wody.

Analizę wykorzystania poszczególnych ujeć wody w latach 1996-1998 obrazuje tabela

Tabela nr 36

Wyszczególnienie	Rok	Wodociąg Janów	Wodociąg Białousy
Pobór wody z ujęcia w ciągu roku m ³ /r	1996	101.264	29.420
	1997	86.162	25.061
Pobór wody z ujęcia w ciągu 9 miesięcy (01.01.-30.09) m ³ /9 miesięcy	1998	73.577	23.816
Pobór wody z ujęcia średnio- dobowy m ³ /d	1996	276,7	80,4
	1997	236,1	68,7
	1998	269,5	87,2
Pobór wody z ujęcia maksymalny godzinowy w m ³ /h	1996	43,2	12,6
	1997	36,9	10,7
	1998	42,1	13,6
Zatwierdzone zasoby ujęcia wody w m ³ /h		90	51,6
Wykorzystanie zatwierdzonych zasobów przy rozbiórce wody max godzinowym w %	1996	48,0	24,4
	1997	41,0	20,7
	1998	46,8	26,4

Wykorzystanie zatwierdzonych zasobów ujęć wodociągów wiejskich w godzinach maksymalnego rozbioru wynosiło w Janowie 41,0 % - 48 %, a w Białousach było jeszcze mniejsze 20,7 % - 26,4 %.

Małe wykorzystanie istniejących wodociągów wynika z faktu, że nie wszystkie budynki w zwodociągowanych wsiach podłączone są do sieci wodociągowej (wodociąg Janów tylko 51,5 % budynków mieszkalnych, a Białousy - 55,1 %). Klasa wyposażenia mieszkań w wielu wypadkach jest niska, gdyż brak było kanalizacji sanitarnej. Gospodarstwa podłączone do sieci wodociągowej część swojego zapotrzebowania na wodę pokrywają również z istniejących studni kopanych, zwłaszcza do hodowli zwierząt i gospodarki roślinnej.

10.5.7. Zakładowe i prywatne ujęcia wody głębinowej.

Na terenie gminy ujęcia wody oparte o studnie głębinowe posiadają:

- Zespół Szkół Rolniczych w Janowie - 1 studnia wiercona o głębokości 33,0 m. i wydajności eksploatacyjnej $Q = 20,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s = 7,0 \text{ m}$,
- Baza SKR. w Nowowoli - 1 studnia wiercona o głębokości 73 m. i $Q = 2,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 8,5 \text{ m}$,
- Klub Rozrywkowy „Panderoza” w Janowie
 - 1 studnia wiercona o głębokości 56,0 m. $Q = 18,2 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 7,3 \text{ m}$,
- Leśniczówka i gajówka w Trzciance - 1 studnia głębokości 67,5 m. i $Q = 20 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 4,7 \text{ m}$,
- Gospodarstwo Czesława Radulskiego w Białousach - Kolonia 75
 - 1 studnia głębokości 12,5 m. i $G = 1,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 1,5 \text{ m}$,
- Gospodarstwo Jerzego Wilczewskiego w Białousach
 - 4 studnie: Nr 1 głębokości 42 m. i $Q = 30 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 6,7 \text{ m}$, Nr 2 głębokości 74 m. i $G = 70 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $S = 5,0 \text{ m}$, Nr 3 głębokości 57 m. i $Q = 15 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 14 \text{ m}$. i Nr 4 głębokości 58 m. i $Q = 14 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 19,9 \text{ m}$.

10.5.8. Ogólna ocena zaopatrzenia gminy w wodę.

Rozwój scentralizowanych systemów zaopatrzenia w wodę należy uznać za dobry. Około 95 % mieszkańców gminy może korzystać z wody wodociągowej, gdyż taki odsetek ludności mieszka w zwodociągowanych miejscowościach. Poza scentralizowanym systemem wodociągowym pozostały 4 niewielkie wsie i część rozproszony zabudowy kolonijnej. Wydajność ujęć wodociągów wiejskich znacznie przekracza aktualne pobory wody i istnieje rezerwa pod 50 % w Janowie i ponad 70 % w Białousach. Dobrze rozwinięty system zaopatrzenia w wodę oraz wolne moce w źródłach wody są atutem rozwojowym gminy.

10.6. **Odprowadzenie i oczyszczanie ścieków sanitarnych**

10.6.1. **Charakterystyka stanu istniejącego**

Na terenie gminy kanalizację sanitarną posiada miejscowość gminna Janów. Budowę kanalizacji rozpoczęto w 1997 r. Do końca 1998 r. wykonano 6,4 km kanałów sanitarnych w ulicach: Białostockiej, Browarnej, Chorążycha, Korycińskiej, Kościelnej, Nadrzecznej, Parkowej, Rynkowej, Sportowej,

Sokolskiej i Trofimowskiej. Do kanalizacji podłączone są 104 budynki, około 40 % ogółu budynków wsi.

Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków oddanej do wstępnej eksploatacji w miesiącu październiku 1998 r. Oczyszczalnia o przepustowości 150 m³/d jest systemu „BIOGEST w technologii austriackiej zastosowanej pierwszy raz w Polsce. Odznacza się zblokowanym systemem oczyszczania ścieków.

Urządzeniami oczyszczającymi ścieki są:

- zbiornik retencyjno-uśredniający ścieków dowożonych z szybkozłączką w płycie górnej wraz z przepompownią ścieków surowych dopływających kanalizacją sanitarną o wymiarach 5,0 x 3,6 m. i wysokości h = 5, 1 m. oraz Vc = 86,29 m³/V pomp. = 18,36 m³). Wyposażenie technologiczne stanowią: strumienica uśredniająca skład ścieków dowożonych typu S1-24S „Metalchem” Warszawa, zasuwa klinowa - kołnierзова DN 150; pompy zatapiane typu MS1-14; wskaźnik poziomy MAC-3 „Metalchem” Warszawa i sonda hydrostatyczna typu Vegawell 70H PAIP INTROL s.c. Katowice,
- podziemny sekwencyjny biologiczny reaktor (SBR) zintegrowany z zagęszczaczem o wymiarach 8,0 x 8,0 m. h = 4,3 V/SBR/c = 275,2 m³, wyposażony w turbinę napowietrzającą na pływak typu Landy - F, pompę dekantacyjną typu AFP 1041/M22/4-11, pompę do przetłaczania osadów do zagęszczacza typu AFP 1041/M13/6-11/, sondę do sterowania pracą pomp w zbiorniku,
- budynek wielofunkcyjny - pomieszczenia technologiczne, automatyczna krata schodkowa zainstalowana w korycie przepływowym, zbiornik i instalacja PIX-u, mechaniczne odwadnianie osadów DRAIMAD, sterownia,
- zbiornik retencyjny ścieków oczyszczonych zlokalizowany pod budynkiem wielofunkcyjnym o wymiarach 10,0 x 11,6 m. h = 2,05 m.,
- przepływomierz MPP-02 firmy ENKO Gliwice o średnicy 0 100 mm.

Gmina Janów posiada pozwolenie wodnoprawne na wykonanie, rozruch technologiczny i wstępną eksploatację urządzeń oczyszczających ścieki i odprowadzenie ścieków do rzeki Kumiałki zaliczonej do II klasy czystości - decyzja Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Nr Os.11.6210/62/97 z dnia 10 marca 1997 r. ważna do 31.12.1998 r.

W decyzji określono dopuszczalną ilość ścieków odprowadzanych do odbiornika $Q_{Srd} = 112,5 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{dmax} = 157,5 \text{ m}^3/\text{d}$ i $Q_{nmax} = 21,6 \text{ m}^3/\text{h}$ oraz dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych: BZT_S - 20,0 mg O₂/l, CHZT-100 mg O₂/l, zawiesina - 50 mg/l, azot ogólny - 30,0 mg/l azot amonowy - 6,0 mg N - NH₄/l i fosfor ogólny - 5,0 mg P/l.

Wykonane analizy ścieków wykazały, że oczyszczalnia pracuje dobrze, stężenia zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych są niższe od stężeń dopuszczalnych ustalonych w pozwoleniu wodnoprawnym.

W pozostałych miejscowościach gminy ścieki gromadzone są w urządzeniach lokalnych i wywożone, na indywidualne zlecenia użytkownika, do punktu zlewnego przy oczyszczalni ścieków w Janowie.

10.6.2. Ogólna ocena gospodarki ściekowej

Gospodarka ściekowa na terenie miejscowości gminnej Janów uległa poprawie po oddaniu do eksploatacji oczyszczalni ścieków i budowie kanalizacji sanitarnej, z której korzysta około 40 % mieszkańców wsi i zakłady

użyteczności publicznej. Uzyskiwane efekty oczyszczania ścieków są zadowalające, a oczyszczalnia posiada rezerwy.

Na pozostałym terenie gminy stan gospodarki ściekowej należy ocenić jako niezadowalający. Brak rozwiązania odprowadzenia i oczyszczenia ścieków z terenów wiejskich, które w większości są zwodociągowane, stanowi barierę rozwoju gminy.

10.7. Gospodarka odpadami stałymi

10.7.1. Wysypisko odpadów stałych.

Wysypisko odpadów stałych zlokalizowane jest w odległości około 1,5 km na wschód od zabudowań wsi Janów na terenie po żwirowni, która była usytuowana na wypiętrzeniu terenowym. Otoczenie wysypiska stanowią grunty użytkowane rolniczo, jedynie od strony północno-wschodniej i północnej występują niewielkie skupiska drzew.

Dojazd do wysypiska od drogi asfaltowej Korycin - Sokółka drogą gruntową o długości około 0,4 km. Powierzchnia wysypiska w granicach ogrodzenia wynosi około 1,7 ha. Na terenie wysypiska istnieje niecka do składowania odpadów, która jest uszczelniona folią ogrodniczą z drenażem na odciek, podzielona na 2 komory o powierzchni 0,42 ha i 0,35 ha oraz boxy do składowania odpadów segregowanych (plastiki, metale, szkło papier). Wysypisko zostało przekazane do eksploatacji w 1991 roku.

W 1995 r. na zlecenie Urzędu Gminy w Janowie opracowano „Ocenę wpływu wysypiska we wsi Janów na środowisko”. W roku 1996 opracowano dokumentację na remont wysypiska z uwzględnieniem wymogów zawartych w ocenie.

W ramach remontu wykonano;

- naprawę drogi dojazdowej z placem manewrowym na terenie obiektu,
- brodzik dezynfekcyjny,
- ustawienie pomieszczenia socjalno-bytowego typu KSł-ASB,
- ustawienie barakowozu na cele gospodarcze,
- zbiornik p.pożarowy „Walczak - $V= 50 \text{ m}^3$,
- bramę wjazdową do zbiornika na odciek,
- naprawę ogrodzenia,
- wydzielenie obszaru pod przyzmę ziemi do izolacji,
- podłączenie do sieci wodociągowej,
- ekologiczną oczyszczalnię ścieków z rozsączeniem do ziemi.

Eksploatacja wysypiska została podzielona na 3 etapy.

Etap I - eksploatacja części wgłębnej o wysokości około 3,0 m.,

Etap II - budowa części nadpoziomowej do wysokości 2,0 m.,

Etap III - zamknięcie eksploatacji wysypiska i przygotowanie terenu do rekultywacji. Wypełnienie wysypiska szacuje się na około 15 % do 20 %.

Strefa ochronna wokół wysypiska ustalona w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego gminy wynosi 500 m.

W „Ocenie wpływu wysypiska we wsi Janów na środowisko” maksymalne granice oddziaływania wysypiska ustalono do 300 m. od komory odpadów. W obszarze strefy 300 m. występuje ograniczenie upraw warzyw, plantacji truskawek jak i pozyskiwanie runa leśnego, które byłoby spożywane w stanie surowym oraz nie można lokalizować budynków mieszkalnych i urządzeń rekreacyjnych.

10.7.2. System gromadzenia, wywozu i unieszkodliwiania odpadów stałych.

Gospodarkę odpadami stałymi na terenie gminy Janów przejął powstały w maju 1996 roku Związek Gmin „Kumiałka - Biebrza” z siedzibą w Korycinie, w skład którego wchodzi trzy gminy: Janów, Korycin i Suchowola. Związek ten zajmuje się eksploatacją wysypiska w Janowie, na które wywożone są odpady z trzech gmin. Wysypisko ma stały dozór i jego eksploatacja prowadzona jest zgodnie z wytycznymi ustalonymi w dokumentacji.

Odpady gromadzone są w ustawionych we wszystkich wsiach w gminie kontenerach czterokomorowych oznakowanych nazwami poszczególnych grup selekcyonowanych odpadów (szkło, tworzywo sztuczne, metale, mieszane) z tym, że w większych wsiach: Białousy, Nowowola, Trofimówka są 2 kontenery, w Janowie - 14, a w pozostałych - 1. Związek posiada samochód z naczepą hakową do przewożenia kontenerów.

Rada Gminy w Janowie podjęła w dniu 24 września 1997 roku uchwałę Nr XXXIII/147/97 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Janów.

10.7.3. Ogólna ocena gospodarki odpadami stałymi

Zmodernizowane wysypisko odpadów stałych, spełniające obowiązujące w tym zakresie wymogi ochrony środowiska posiadające znaczne rezerwy około 80% oraz jego prawidłowa eksploatacja rozwiązuje problem unieszkodliwiania odpadów stałych.

Utworzenie we wszystkich wsiach wiejskich punktów gromadzenia odpadów stałych opartych na kontenerach z selektywną zbiórką wyeliminowało zaśmiecanie terenu gminy oraz umożliwiło odzysk surowców wtórnych i zmniejszenie ilości odpadów trafiających do komory odpadów na wysypisku przez co wydłuży się okres jego eksploatacji.

11. Elementy zagospodarowania przestrzennego o charakterze ponadlokalnym

Na terenie miasta i gminy znajdują się następujące urządzenia lub obszary o charakterze ponadlokalnym:

- a) w zakresie oświaty:
Zespół Szkół Rolniczych,
- b) w zakresie rolnictwa:
gospodarstwo ogrodnicze we wsi Białousy - hodowla róż szklarniowych,
uprawa czarnej porzeczki i borówki amerykańskiej,
hodowla koni zimnokrwistych typu sokolskiego we wsi Szczuki,
- c) w zakresie kultury:
Muzeum tkactwa dwuosnowowego,
- d) w zakresie komunikacji:
- droga wojewódzka (dawniej krajowa) Nr 671 Korycin - Janów - Sokolany,
- e) z zakresu gospodarki wodnej:
- z wodociągu Długi Ług w gm. Korycin zaopatrywane są w wodę miejscowości: Jasionowa Dolina, Przystawka, Teolin, Sitawka, Sitkowo w gm. Janów.

WYTYCZNE Z PROJEKTU STUDIUM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA BIAŁOSTOCKIEGO

12. Cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze gminy Janów

1. Ochrona i kształtowanie środowiskapoprzez:

- Zachowanie podstawowych elementów systemu przyrodniczego województwa. - Zachowanie obszarów i obiektów prawnie chronionych.
- Ochrona środowiska oraz warunków życia i zdrowia ludzi.

2. Ochrona i kształtowanie środowiska kulturowegopoprzez:

- zapewnienie sposobów użytkowania obiektów zabytkowych gwarantujących ich utrzymanie w dobrym stanie technicznym,
- przekształcenie i uzupełnianie zabudowy w strefie ochrony konserwatorskiej zgodnie z wymogami konserwatorskimi.

3. Rozwój turystyki poprzez:

- tworzenie warunków do rozwoju turystyki kwalifikowanej i krajoznawczej, - prowadzenie akcji na rzecz organizacji wypoczynku na terenach wiejskich w zagrodach rolniczych tj. agroturystyki,
- wyznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenów na potrzeby wypoczynku codziennego i świątecznego nad projektowanym zbiornikiem wodnym Sitawka.

4. Polityka rozwoju rolnictwa

Gmina Janów należy i należeć będzie do I regionu północno zachodniego, charakteryzującego się głównie uprawą zbóż, ziemniaków i roślin przemysłowych oraz chowem trzody chlewnej i bydła.

5. Doskonalenie funkcjonowania i poprawa warunków komunikacji

poprzez:

- dostosowanie stanu technicznego dróg do zmieniających się potrzeb komunikacyjnych,
- zapewnienie w pierwszej kolejności połączeń komunikacyjnych między sąsiednimi gminami drogami o nawierzchni twardej ulepszonej,
- możliwość przejęcia w zarząd administracji samorządowej (w przypadku zmiany ustawy o drogach publicznych) dróg wojewódzkich mających wyraźny charakter lokalny o następujących numerach: 03119, 03164, 03165, 03167, 03168, 03169, 03170, 03171, 03174, 03184, 03185, 03187, 03188, 03189, 03190, 03191 i 03193.

6. W zakresie energetyki i telekomunikacji

- w celu dostosowania systemu elektroenergetycznego do potrzeb wynikających z długofalowego rozwoju zagospodarowania województwa, stworzenia warunków sprawnego i niezawodnego funkcjonowania systemu, zapewnienia zaspokojenia potrzeb odbiorców w sposób ciągły - na terenie gminy zakłada się: rozbudowę i modernizację sieci SN 15 kV,
- w celu zapewnienia zaopatrzenia w gaz odbiorców zakłada się budowę gazociągu w/c relacji gm. Sidra - Janów wraz z budową stacji redukcyjno- pomiarowej I° w Janowie,
- utrzymanie istniejących urządzeń ciepłowniczych oraz modernizację urządzeń w kierunku poprawy efektywności funkcjonowania i zmniejszenia uciążliwości dla środowiska poprzez zastosowanie ekologicznych paliw,
- dostosowanie systemu do standardów obecnie obowiązujących poprzez budowę linii światłowodowej Sokółka - Janów - Korycin oraz Janów - Białousy wraz z wymianą ist. centrali telefonicznych na cyfrowe.

7. Polityka przestrzenna województwa w zakresie gospodarki wodnej, ściekowej i odpadów zakłada:

- zwiększenie retencji wód powierzchniowych poprzez budowę zbiornika retencyjnego,
- ochronę zasobów wód podziemnych stanowiących źródło zaopatrzenia w wodę mieszkańców,
- uporządkowanie gospodarki ściekowej w terenach wiejskich, w których zakłada się zwodociągowanie 100% wsi z priorytetem w miejscowości gminnej Janów,
- rozwiązanie problemu gospodarki odpadami stałymi na terenach wiejskich.

13. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH WYNIKAJĄCYCH Z POLITYKI PRZESTRZENNEJ

1. Zabezpieczenie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i planach miejscowych, warunków funkcjonowania elementów systemu przyrodniczego województwa: kompleksu leśnego Puszczy Knyszyńskiej oraz doliny rzeki Kumiałki i innych mniejszych cieków.
2. Wykonanie planu ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej.
3. Sukcesywne zalesianie gruntów marginalnych zgodnie z granicami polno-leśnymi.
4. Utrzymanie nienaruszalnych przepływów biologicznych rzeki Kumiałki i innych cieków.
5. Odprowadzanie do wód powierzchniowych ścieków sanitarnych i przemysłowych oczyszczonych w stopniu zapewniającym utrzymanie obowiązującej klasy czystości wód.
6. Zwiększenie udziału proekologicznych paliw w ciepłownictwie scentralizowanym i indywidualnym.
7. Określenie zasad i warunków sytuowania nowej zabudowy w stosunku do dróg o znacznej uciążliwości akustycznej.
8. Zachowanie odpowiednich stref ochronnych od linii napowietrznych WN.

9. Utrzymanie urządzonego gminnego wysypiska śmieci.
10. Budowę urządzeń kanalizacyjnych we wsiach zwodociągowanych z priorytetem obszarów objętych ochroną prawną lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie.
11. Racjonalną eksploatację udokumentowanych złóż surowców mineralnych z zachowaniem wymogów określonych w przepisach prawnych.
12. Sukcesywną rekultywację wyrobisk poeksploatacyjnych.
13. Opracowanie studium wartości kulturowych miejscowości Janów.
14. Organizacja na terenie gminy placówek opieki społecznej między innymi poprzez wykorzystanie istniejących nie zagospodarowanych obiektów.
15. Urządzenie terenów wypoczynku codziennego i świątecznego nad projektowanym zbiornikiem wodnym Sitawka.
16. Realizacja bazy turystycznej (baza noclegowa , gastronomiczna, infrastruktura techniczna) oraz rozwój agroturystyki w miejscowościach położonych na obrzeżu Puszczy Knyszyńskiej.
17. Racjonalne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, ochrona przed nieuzasadnionym przeznaczaniem gruntów III i IV klas na cele nierolnicze.
18. Zmiana struktury obszarowej gospodarstw indywidualnych, pomoc finansowa gospodarstwom sukcesywnie się rozwijającym.
19. Tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy na wsi, umożliwiających zagospodarowanie nadwyżek siły roboczej.
20. Wspieranie tworzenia się firm specjalistycznych zaopatrzenia i zbytu produkcji rolniczej oraz usług mechanizacyjnych.
21. Modernizacja drogi Nr 672 do parametrów drogi krajowej z budową obwodnicy Janowa przy przyjęciu koncepcji przełożenia przebiegu drogi Nr S 18 w ciągu drogi Nr 672.
22. Modernizacja w pierwszej kolejności dróg wojewódzkich stanowiących połączenia pomiędzy sąsiednimi ośrodkami gminnymi o następujących numerach: 03166, 03181 i 03183.
23. Wprowadzenie do ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zbiornika retencyjnego Sitawka. Budowa w/w zbiornika.
24. Ustalenie stref ochronnych ujęć wodociągów wiejskich i wprowadzenie ich do studium i planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego gminy.
25. Budowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków w zwodociągowanych wsiach z priorytetem w miejscowości gminnej Janów.
26. Wprowadzenie kontenerowych składowisk przejściowych z segregacją odpadów we wszystkich wsiach.
27. Budowa gazociągu w/c relacji gm. Sidra - Janów wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową 1°.
28. Budowa linii światłowodowej Sokółka - Janów - Korycin.
29. Budowa linii światłowodowej Janów - Korycin i wymiana ist. central ręcznych w Janowie i Białousach.

**KIERUNKI
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY JANÓW**

III. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Janów

1. Ogólne kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.

Główną funkcją gminy będzie rolnictwo, którego podstawą jest ponad średnia jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Głównym kierunkiem produkcji będzie uprawa zbóż, ziemniaków i chów bydła i trzody chlewnej. Korzystnym aspektem rozwoju rolnictwa jest dość wysoka średnia wielkość gospodarstwa rolnego i stały jej wzrost. W polityce przestrzennej gminy istotną rolę odgrywać będą funkcje uzupełniające takie jak rozwój przemysłu rolno-spożywczego opartego na miejscowych surowcach oraz rozwój rzemiosła głównie przemysłowego.

1.1. Problemy i bariery rozwoju gminy

W rozwoju społeczno-gospodarczym i przestrzennym gminy wyłania się szereg problemów i barier rozwojowych, których rozwiązanie wymagać będzie dodatkowych sił i środków finansowych. Z uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy wyłaniają się następujące problemy rozwojowe:

- brak miejsc pracy dla ludności zbędnej w rolnictwie,
- wyludnianie się terenów gminy,
- starzenie się ludności gminy,
- braki w istniejącej infrastrukturze technicznej i komunikacji,
- niewykorzystanie majątku niezagospodarowanego, co często łączy się z oporami mieszkańców przed inwestorami z zewnątrz,
- uwarunkowania wynikające z ochrony środowiska, a także z ochrony gruntów rolnych i leśnych,
- potencjalne zagrożenia wynikające z utraty mocy prawnej planu zagospodarowania przestrzennego gminy z końcem 1999 r. (z mocy art. 57 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym Dz. U. nr 89 poz. 415 z późniejszymi zmianami, co może wpłynąć dezorganizująco na politykę ładu przestrzennego w gminie.

1.2. Szanse rozwoju gminy.

Z uwarunkowań rozwoju gminy wyłaniają się pewne szanse rozwojowe, które należy wykorzystać w polityce gospodarczej i planowaniu przestrzennym. Te elementy „Studium” powinny być przedmiotem promocji gminy jako propozycje potencjalnym inwestorom.

Szansami rozwoju gminy są:

- wartościowa, lepsza od średniej wojewódzkiej rolnicza przestrzeń produkcyjna, co stwarza możliwości intensyfikacji produkcji rolniczej i rozwoju przemysłu rolno-spożywczego,
- wysoki udział procentowy leśności gminy stwarza możliwości surowcowe i przetwórstwa drzewnego, a także zbieractwa,
- walory turystyczne gminy, głównie części leżącej w Parku Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej,
- istniejące niewykorzystane obiekty i tereny infrastruktury społecznej, produkcyjnej i obsługi rolnictwa, stwarzają po przekształceniach funkcjonalnych i własnościowych możliwości rozwoju lokalnych i ponadlokalnych urządzeń usługowych i produkcyjnych,
- walory środowiska przyrodniczego stwarzają możliwości rozwoju rolnictwa ekologicznego, turystyki i agroturystyki.

1.3. Cele rozwoju przestrzennego gminy

1.3.1. Główne cele rozwoju

- Zapewnienie mieszkańcom gminy pracy i dochodów pozwalających na odpowiedni poziom życia,
- Walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej, istniejący majątek trwały wykorzystać do rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców.

1.3.2. Cele ekologiczne rozwoju

- Ochrona funkcjonowania i zachowanie ciągłości przestrzennej systemu środowiska przyrodniczego,
- Wzbogacenie i racjonalne wykorzystanie walorów systemu przyrodniczego dla rozwoju rolnictwa i rekreacji,
- Utrzymanie i racjonalne wykorzystanie obiektów środowiska kulturowego dla potrzeb turystyczno-krajoznawczych, rekreacyjnych i usługowych,
- Zapewnienie normatywnych warunków sanitarnych dla miejscowej ludności.

1.3.3. Cele społeczne w zagospodarowaniu przestrzennym.

- Tworzyć warunki do zlikwidowania bezrobocia na wsi poprzez wzrost ilości miejsc pracy na terenie gminy rozwijając usługi a szczególnie w zakresie rzemiosła i turystyki,
- Dążyć do stworzenia warunków dla podniesienia standardu zamieszkiwania to znaczy wyposażenia mieszkań w wodociągi, kanalizację, gaz itp.
- Podnieść poziom wykształcenia ludności, kultury, sportu, stwarzać odpowiednie warunki do ochrony zdrowia i opieki społecznej.
- **Stworzyć lepsze warunki zamieszkiwania ludności gminy poprzez wyznaczanie nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe np. w atrakcyjnej lokalizacji.**

1.3.4. Cele rozwoju gospodarczego

- Efektywne zagospodarowanie niezagospodarowanego majątku produkcyjnego, surowców lokalnych, zasobów pracy i tradycji produkcyjnych,
- Poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych,
- Rozwój urządzeń obsługi rolnictwa i wsi,
- Wykorzystanie możliwości produkcyjnych rolnictwa zgodnie z uwarunkowaniami wynikającymi z jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- Rozwijać przemysł rolno-spożywczy w oparciu o surowce lokalne.

1.3.5. Cele rozwoju komunikacji.

- Dostosowanie stanu technicznego dróg do zmieniających się potrzeb komunikacyjnych,
- Zapewnienie połączeń komunikacyjnych między sąsiednimi gminami drogami o nawierzchni twardej ulepszonej,
- Przejęcie w zarząd administracji samorządowej dróg wojewódzkich mających charakter lokalny.

1.3.6. Cele rozwoju infrastruktury technicznej.

- zaspokojenie zapotrzebowania podmiotów gospodarczych, społecznych i mieszkańców gminy w dostawę w preferowanym przez nich standardzie ilościowym i jakościowym: wody, energii elektrycznej, gazu ziemnego oraz usług telekomunikacyjnych,
- ochrony wody, powietrza i gleby, środowiska przyrodniczego i zamieszkiwania przed zanieczyszczeniem; ściekami sanitarnymi, odpadami stałymi i zanieczyszczeniami energetycznymi (ciepłowniczymi),
- sprawnego i niezawodnego funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej, zapewniającego zaspokojenie potrzeb w sposób ciągły i efektywny ekonomicznie,
- zmniejszenia uciążliwości kolizji między sieciami i urządzeniami infrastruktury

1.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Lp.	Zakres bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę:	Powierzchnia użytkowa w ha		
		Funkcje zabudowy		
		Zabudowa zagrodowa, w tym zabudowa mieszkaniowa	Zabudowa usługowa	Zabudowa przemysłowa, produkcyjna, magazynowa
1.	Sformułowane, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy	17,10	1,95	0,0
2.	Szacunkowa chłonność, położonych na terenie części gminy, obszarów o pełnej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy	15,90	0,76	0,0
3.	Szacunkowa chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na	0,0	0,0	0,0

	funkcje zabudowy			
4.	Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1 oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, o której mowa w pkt 2 i 3	1,20	1,19	0,0
5.	<p>a) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy</p> <p>b) potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3 oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit b, poza tymi obszarami</p>	<p><i>Przewidziane w studium przeznaczenie terenów do zabudowy mogą powodować potrzebę finansowania przez gminę wykonania infrastruktury technicznej. Urządzenia te będą mogły być realizowane także przez inwestorów.</i></p> <p><i>Wystąpić mogą potrzeby inwestycyjne gminy związane z lokalizacją nowej zabudowy: infrastruktury kanalizacyjnej.</i></p>		

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę wykonano w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego w zakresie demografii, analizy środowiskowe, w tym zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium, roczne sprawozdania z wykonania budżetu gminy i informacje statystyczne na temat zarobków mieszkańców. Analizę chłonności terenów w planach miejscowych przeprowadzono na podstawie udostępnianych przez gminę aktów planistycznych.

Z uwagi na fakt, iż projektowany dokument stanowi zmianę studium, a nie pełne opracowanie, za docelowy horyzont czasowy w obliczeniach uznano okres krótszy niż maksymalny określony w ustawie o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym (perspektywę nie dłuższą niż 30 lat) – i określono go na rok 2030. Ustawa nie precyzuje dolnej granicy czasowej przy bilansowaniu, pozwala to zatem dostosować go do charakteru dokumentu. Procedowana zmiana ma charakter doraźny. Obecne studium, przyjęte w roku 1999, wymagać będzie najprawdopodobniej w najbliższych latach całościowej aktualizacji. Dodatkowo podkreślić należy, iż zmiana studium obejmuje zaledwie 2 niewielkie tereny, co uniemożliwia wprowadzenie w ich obrębie zmian dostosowujących do wyników bilansu całej gminy w perspektywie kilku kolejnych dekad.

Szacując przyszłą liczbę ludności uwzględniono wyniki opracowania GUS *Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 (opracowanie eksperymentalne)*. Liczba ludności gminy w perspektywie roku 2030 będzie spadać, i wyniesie 3 749 osoby (na dzień 31.12.2020 gminę zamieszkiwało 4 002 osoby).

Natomiast zapotrzebowanie na zabudowę, pomimo spodziewanego spadku

liczby ludności, będzie w najbliższym okresie rosnąć. Wynika to z zakładanego zwiększenia aktywności gospodarczej wśród mieszkańców i inwestorów zewnętrznych. Istnieją pewne rezerwy terenowe wewnątrz wykształconych już jednostek osadniczych, które pozwalają na zaspokojenie części potrzeb w zakresie wielofunkcyjnej zabudowy. Możliwości lokalizacji w obrębie wsi występują nie zawsze tam, gdzie są najbardziej pożądane. Względnie niewielkie możliwości uzupełniania zabudowy występują w Janowie – natomiast znacznie większe w niewielkich wsiach o typowo ekstensywnym charakterze.

Obowiązujące na terenie gminy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują ok. 0,1% powierzchni. W ich obrębie nie występują rezerwy terenowe – ustalenia wszystkich z trzech obowiązujących planów dotyczą przeznaczenia terenu pod powierzchnią eksploatację kruszywa.

Biorąc pod uwagę powyższe, stwierdzono możliwość wyznaczenia nowej zabudowy mieszkaniowej i towarzyszącej jej usługowej. Wynika to przede wszystkim z pożądanej poprawy istniejących warunków mieszkaniowych – głównie w związku z koniecznością zmniejszenia wskaźnika liczby osób zamieszkujących jedno gospodarstwo domowe, a także w odniesieniu do zwiększenia powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych.

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową i usługową przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy w zwartych jednostkach osadniczych i planach miejscowych.

W związku z tym, stwierdzono potrzebę wyznaczenia w studium obszarów lokalizacji zabudowy tego typu. Wskazuje się, że ich powierzchnia umożliwia pokrycie istniejącego zapotrzebowania.

Wprowadzana zmiana wiązać może się z koniecznością finansowania przez gminę wykonania infrastruktury technicznej. Budżet gminy umożliwia realizację niezbędnych inwestycji.

2 Kierunki i zadania zagospodarowania przestrzennego gminy - realizacja celów rozwoju przestrzennego.

2.1. Kierunki i zadania ochrony wartości i zasobów środowiska przyrodniczego

2.1.1. Ochrona walorów ekologicznych środowiska przyrodniczego.

Zakłada się zachowanie podstawowych elementów systemu przyrodniczego - ochronę i wzbogacanie walorów ekologicznych i wartości użytkowych oraz ich racjonalne wykorzystywanie przy zapewnieniu sprawnego funkcjonowania całego systemu przyrodniczego gminy w powiązaniu z systemem wojewódzkim i krajowym.

2.1.1.1. Doliny rzek: Kumiałki, Kamionki i Kamienicy oraz pozostałe mniejsze dolinki cieków i obniżeń terenowych o znaczeniu lokalnym i funkcjach ekologicznych i krajobrazowych.

- a) Podstawowym kierunkiem zagospodarowania tych obszarów jest:
 - zachowanie funkcji i walorów środowiska przyrodniczego,
 - ochrona przed zainwestowaniem i degradacją sanitarną.
- b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:
 - utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania jako ciągów naturalnej zieleni łąkowo-pastwiskowej z lokalnymi skupiskami wysokiej zieleni łąkowej z funkcjonowaniem w ich obrębie obiektów małej retencji wodnej (zb.

Sitawka),

- ustalenia zakazu wykonywania prac ziemnych naruszających w sposób istotny rzeźbę terenu i stosunki wodne,
- ustalenia zakazu:
 - odprowadzania nieoczyszczonych ścieków,
 - realizacji obiektów kubaturowych oraz zbiorników i rurociągów do magazynowania i transportu olejów i smarów,
 - zakładania i budowy stacji paliw,
 - lokalizacji składowisk odpadów stałych i płynnych.

2.1.1.2. Lasy - element podstawowy w systemie ekologiczno-przyrodniczym gminy. Zwarty kompleks lasów Puszczy Knyszyńskiej jest elementem systemu przyrodniczego o znaczeniu ponadregionalnym i funkcjach: ekologicznej (wiodącej) gospodarczej, bioklimatycznej, krajobrazowej i rekreacyjnej. Pozostałe lasy stanowią elementy systemu przyrodniczego o znaczeniu lokalnym i funkcjach: gospodarczych (wiodąca), ekologicznych, bioklimatycznych, krajobrazowych i częściowo rekreacyjnych

- a) Podstawowym kierunkiem zagospodarowania obszarów leśnych jest:
- ochrona walorów przyrodniczych i użytkowych
 - ochrona wyłączonych drzewostanów nasiennych, lasów stanowiących ostoję zwierząt chronionych, lasów wodochronnych, lasów stanowiących cenne fragmenty rodzinnej przyrody,
 - utrzymanie ciągłości przestrzennej funkcjonowania w ramach systemu ekologicznego gminy i województwa oraz racjonalne wykorzystanie dla potrzeb gospodarczych i rekreacji.
- b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:
- prowadzenia gospodarki leśnej godnie z ustaleniami planów urządzenia lasów, zasadę powszechnej ochrony, trwałości utrzymania ciągłości użytkowania oraz dostosowania do ustalonych w planie funkcji i form użytkowania niezależnie od struktury własnościowej lasów (państwowe, prywatne),
 - zalesienia gruntów marginalnych,
 - wyznaczenia i częściowego przystosowania kompleksów leśnych do potrzeb rekreacyjno-wypoczynkowych,
 - wykonania rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych o kierunku leśnym,
 - stosowania w planach miejskich i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu zakazów lub ograniczeń dotyczących głównie następujących czynności:
 - przeznaczenia powierzchni leśnej na cele nieleśne,
 - zabudowy z wyjątkiem urządzeń integralnie związanych z ich funkcją
 - realizacją przebiegu urządzeń liniowych (linii energoelektrycznych, gazociągów, kolektorów linii telekomunikacyjnej, dróg itp.) wymagających znacznej wycinki drzew,
 - wykonywanie melioracji trwale naruszających układ stosunków wodnych w dolinach rzecznych na obszarach leśnych i prac ziemnych naruszających w istotny sposób rzeźbę tereny,
 - lokalizację składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych.

2.1.1.3. Zieleń urządzona - (parkowo-skwerowa, uliczna, ogródków przydomowych,

przykościelna cmentarna itp.) - elementy uzupełniające system przyrodniczy gminy, funkcjonujące głównie w stosunkach jednostek osadniczych.

Zaleca się ochronę istniejącej zieleni urządzonej przed jej likwidacją z wyjątkiem szczególnych przypadków realizacji ważnych elementów komunikacyjnych lub infrastrukturalnych.

2.1.1.4. Szczególne formy ochrony przyrody.

- a) Przestrzeganie i uwzględnienie w planach miejskich zagospodarowania przestrzennego zakazów i nakazów określonych w akcie prawnym powołującym Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego.
- b) Ochrona istniejącego rezerwatu przyrody „Starodrzew Szyndzielski”
- c) Ochrona przed likwidacją istniejących pomników przyrody tj. 2 dębów szypułkowych,
- d) Zaleca się tworzenie nowych pomników przyrody oraz innych form ochrony przewidzianych ustawą o ochronie przyrody z obowiązkiem wprowadzenia ich do planów miejscowego zagospodarowania przestrzennego,
- e) Proponuje się objęcie ochroną w formie użytków ekologicznych „uroczysk” na terenie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej.

2.1.2. Ochrona środowiska.

2.1.2.1. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych.

- a) W ramach ochrony wód powierzchniowych i podziemnych wyodrębnia się następujące kierunki zagospodarowania:
 - utrzymanie drugiej klasy czystości wód rzek: Kumiałki, Kamionki i Kamienicy,
 - utrzymanie nienaruszalnych przepływów biologicznych w/w rzek,
 - ochrona wód gruntowych przed zanieczyszczeniami sanitarnymi i przemysłowymi
- b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:
 - zakazu odprowadzania do wód powierzchniowych (rzek) i gruntowych ścieków sanitarnych i przemysłowych w wielkościach, które nie zapewniają utrzymania obowiązującej klasy czystości tych wód, budowa oczyszczalni ścieków - lub budowy stacji kontenerowych wspólnych dla zespołu wsi zwodociągowanych z późniejszymi wywozami tych nieczystości do punktu zlewnego oczyszczalni komunalnej w Janowie, zachowania strefy ochrony bezpośredniej o szerokości 8 - 10 m dla ujęć wód podziemnych,
 - zachowania w stanie dotychczasowym stref wypływu istniejących na terenie gminy źródeł.

2.1.2.2. Ochrona powietrza atmosferycznego.

- a) W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego uwzględnia się następujące kierunki zagospodarowania:
 - przeciwdziałanie wzrostowi zanieczyszczeń powietrza głównie produktami pochodzącymi z procesów energetycznych, przemysłowych oraz komunikacyjnych (zwłaszcza pyłów zawieszonych, dwutlenku siarki i

azotu oraz ołowiu),

L.p.	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważonym poziomem dźwięku A w dB
------	----------------------	--

- poprawa warunków życia ludzi zamieszkałych na terenach będących w zasięgu oddziaływania zanieczyszczeń lub w jednostkach osadniczych o dużej koncentracji lokalnych źródeł ciepła,
- b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:
 - obowiązku stałego monitoringu atmosfery jako podstawy ustalenia lokalnych jednostkowych norm emisji zanieczyszczeń lub ich likwidacji w formie stosownych decyzji organu kompetentnego ds. ochrony środowiska,
 - wydawania nakazów instalowania urządzeń do redukcji zanieczyszczeń oraz zmian profilu i technologii produkcji w obiektach stanowiących główne źródła zanieczyszczeń,
 - stosowanie w ciepłownictwie paliw o najmniejszej uciążliwości dla środowiska (np. gazu ziemnego i płynnego, oleju opałowego) - szczególnie na obszarach objętych ochroną prawną
 - utrzymania zasady, że ponadnormatywna uciążliwość sanitarna zakładów powinna mieścić się w granicach własnych działek,
 - utrzymania dobrego stanu dróg kołowych łącznie z zachowaniem płynności ruchu na tych drogach szczególnie w obrębie obszarów zabudowanych,
 - przestrzegania wartości dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w emisjach energetycznych i technologicznych.

2.1.2.3. Ochrona ludzi i środowiska przed hałasem i wibracjami

- a) Kierunki gospodarki przestrzennej w w/w zakresie dotyczą minimalizacji poziomu hałasu i wibracji głównie w obszarach stałego pobytu ludzi i rekreacji,
- b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:
 - eliminacji z obszarów zamieszkałych źródeł hałasu o ponadnormatywnym natężeniu (zabezpieczenia techniczne lub zmiana technologii i urządzeń),
 - przestrzeganie w planach miejscowych i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania zasady, iż hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne natężenie nie mogą sięgać poza obręb działki, na której są wytwarzane,
 - ustalenia w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy lub jej części norm dopuszczalnych natężeń hałasu w szczególności dla terenów podlegających szczególnej ochronie, zabudowy mieszkaniowej i strefy rolno-osadniczej.

		Drogi		Pozostałe obiekty i		Linie	
				grupy źródeł hałasu		elektroenergetyczne	
		pora dnia przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom:	pora nocy przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	pora dnia przedział czasu odniesienia równy 8 najniekorz. Godz. dnia	pora nocy - przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzyst. godz. nocy	pora dnia - przedział czasu odniesień równy 16 godzinom	pora nocy ; przedział czasu odniesień. równy 8 i godzinom
1.	Tereny wypoczynkowo-rekreacyjne poza miastem, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży	55	45	45	40	50 45	45 40
2.	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi, teren zabudowy zagrodowej	60	50	50	40	50	45

Tabela Nr 37

- określenie zasad i warunków sytuowania nowej zabudowy w stosunku do dróg o znacznej uciążliwości akustycznej.

2.1.2.4. Ochrona ludzi i środowiska przed szkodliwym elektroenergetycznym promieniowaniem niejonizującym.

Na terenie gminy brak jest napowietrznych linii elektroenergetycznych WN oraz innych urządzeń wytwarzających elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące szkodliwe dla ludzi i środowiska. W przypadku konieczności realizacji napowietrznych linii elektroenergetycznych WN należy zachować odpowiednie strefy ochronne jako wymóg związany z ochroną walorów środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi.

2.1.2.5. Ochrona powierzchni ziemi

a) W ramach ochrony powierzchni ziemi i racjonalnego wykorzystania jej walorów użytkowych, przyjmuje się następujące kierunki zagospodarowania:

- ochronę powierzchni ziemi przed zanieczyszczeniami (odpadami) stałymi i płynnymi,
- ochronę rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed przeznaczeniem jej

na cele nierolnicze,

- ochronę powierzchni ziemi przed skutkami powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych.
- b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:
- dalszej właściwej eksploatacji gminnego wysypiska śmieci położonego na gruntach wsi Janów,
 - kontynuowanie selektywnej zbiórki odpadów,
 - budowy stacji kontenerowych wspólnych dla zespołu wsi zwodociągowanych z późniejszym wywozem tych nieczystości do punktu zlewnego oczyszczalni komunalnej w Janowie,
 - zachowania dotychczasowej struktury przestrzennej gruntów rolnych i leśnych z możliwością ekologicznego jej wzbogacania (zadrzewienia śródpolne, remizy, użytki ekologiczne itp.),
 - utrzymanie wartościowych i intensywnie użytkowanych gruntów rolnych jako rolniczej przestrzeni produkcyjnej z zachowaniem dotychczasowych form użytkowania i kierunków produkcji przy jednoczesnym prowadzeniu działań inspirujących na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego,
 - przyjmowania w planach miejscowych zwartych kompleksów gleb chronionych (III a, III b, IV a, IV b) jako ogranicznika rozwoju budownictwa pozarolniczego z uwzględnieniem ustawowych przepisów w tym zakresie,
 - wyłączenia obszarów użytków ornych zdrenowanych spod jakiegokolwiek zabudowy kubaturowej,
 - racjonalnej eksploatacji złóż surowców mineralnych z zachowaniem wymogów określonych w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze - Dz.U. nr 27, poz. 96,
 - sukcesywnej rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych głównie o kierunku leśnym,
 - zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu terenów uznanych za „obszary perspektywiczne występowania surowców mineralnych” - są to obszary położone w okolicy wsi Szczuki, Kamienica, Nowokolno, Janów, Przystawka, Teolin i Białousy i Łubianka..

2.2. Kierunki i zasady ochrony dóbr kultury

Ochrona i utrzymanie w należyтым stanie obiektów zabytkowych i obiektów o charakterze zabytkowym wymaga wiele nakładów pieniężnych, będzie to coraz trudniejsze, gdy następuje spadek liczby ludności w gminie i niektóre obiekty zostaną przekazane gminie wyłącznie na jej utrzymanie.

Istniejące na obszarze gminy dobra kultury w postaci obiektów zabytkowych, obiektów o charakterze zabytkowym oraz obiektów archeologicznych, będą nabierały z biegiem lat wartości historycznych i przy braku odpowiednich działań w celu utrzymania ich w odpowiednim stanie mogą ulec degradacji technicznej. Dlatego też utrzymanie ich będzie wymagało skoordynowanych działań administracji rządowej i samorządowej.

2.2.1. Ochrona obiektów zabytkowych o wartościach kulturowych wymagać będzie:

- ustalania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego odpowiedniego postępowania w celu ochrony zabytków i obiektów o wartościach kulturowych,
- ścisłej współpracy władz gminy z Państwową Służbą Ochrony Zabytków,
- kontrolowanie stanu technicznego obiektów oraz udzielaniu pomocy ich właścicielom przy udziale Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w celu należytego utrzymania zabytków,
- dbanie o właściwe wykorzystanie funkcji obiektów, a przy zauważonych zaniedbaniach i braku zainteresowania właściciela przejecie, w drodze wykupu, obiektu przez gminę,
- w przypadku konieczności rozbiórki lub przeniesienia obiektu należy dokonać inwentaryzacji na zasadach określonych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

2.2.2. Ochrona stanowisk archeologicznych wymagać będzie:

- Wprowadzenia odpowiednich ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczących ochrony stanowisk archeologicznych,
- W przypadku wystąpienia konieczności przeznaczenia terenów ze stanowiskami archeologicznymi na ważne cele publiczne należy w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego ustalić sposób postępowania uzgodniony z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków Archeologicznych,
- W wypadku natrafienia na obiekty nieznanego pochodzenia podczas prowadzenia robót ziemnych, należy powiadomić służby archeologiczne,
- Stanowiska archeologiczne powinny być wyłączone z użytkowania i przejmowane na własność gminy.

2.2.3. Tworzenie nowych wartości kulturowych:

należy dążyć do indywidualizowania przestrzennych form zabudowy i zagospodarowania przestrzeni publicznych w dostosowaniu do otaczającej zabudowy i krajobrazu, wyżej wymienione działania należy wpisywać do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

- kultywowanie regionalnych form architektonicznych oraz tradycji materiałowych i konstrukcyjnych.

2.3. Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej

2.3.1. Tendencje demograficzne

Od wielu lat w gminie Janów występuje tendencja spadkowa liczby ludności, należy przypuszczać, że proces ten przebiegać będzie podobnie w okresie perspektywnym.

Opracowana prognoza demograficzna dla województwa białostockiego, określa

liczbę ludności dla gminy Janów w następujących wielkościach:

2000 r.	-	4.600 osób,
2005 r.	-	4.400 osób,
2010 r.	-	4.100 osób.

Przy spadku liczby ludności w gminie występować będzie, tak jak dotychczas, wzrost liczby ludności w ośrodku gminnym. Konsekwencją zmian zachodzących w strukturze ludności gminy będzie:

- nieznaczny spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym,
- spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym,
- wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Proces wyludniania się wsi oraz starzenia się ludności spowoduje konieczność:

- podjęcia działań związanych z budową systemu zabezpieczenia społecznego,
- ukierunkowania instrumentów polityki na proces wzrostu powierzchni gospodarstw rolnych,
- dostosowywanie zmian w strukturze społecznej,
- zagospodarowywanie obiektów opuszczonych przez użytkowników.

2.3.2. Mieszkalnictwo

W prognozy demograficznej wynika, że na terenie gminy nie wystąpi potrzeba ilościowego wzrostu zasobów mieszkaniowych, wystąpić zaś powinno polepszenia warunków zamieszkiwania w budownictwie istniejącym, jak też wymiana budynków zużytych technicznie.

Przy spadku liczby ludności wystąpi też wzrost liczby budynków opuszczonych. Obiekty te mogą być wykorzystane na potrzeby rekreacji - budownictwo letniskowe.

Główne zadania w zakresie mieszkalnictwa to:

- utrzymanie, modernizacja, wymiana i uzupełnianie zabudowy mieszkaniowej (w plombach),
- dokonywanie zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod kątem przeznaczenia opuszczonych budynków zarówno zabudowy zagrodowej jak też obiektów infrastruktury społecznej pod budownictwo jednorodzinne, usługi i budownictwo letniskowe,
- jeśli zajdzie taka potrzeba, należy wyznaczyć nowe tereny budowlane na obszarze Janowa, gdzie wystąpi wzrost liczby mieszkańców,
- rozwój systemów infrastruktury technicznej podnoszących standard mieszkań i warunków zamieszkiwania ludności,
- zabezpieczenie środków budżetowych na właściwe utrzymanie budownictwa należącego do gminy.

2.3.3. Usługi

a) Obsługa ludności na poziomie ponadpodstawowym

W zakresie: szkolnictwa średniego (poza Zespołem Szkół Rolniczych który istnieje w Janowie), lecznictwa zamkniętego i specjalistycznego, kultury,

sportu kwalifikowanego, specjalistycznego handlu i rzemiosła, administracji państwowej, sadownictwa, obsługi finansowej, ubezpieczeń realizowana będzie w mieście powiatowym Sokółce.

- b) Obsługa ludności w zakresie podstawowych usług komunalnych: oświaty, zdrowia, kultury i sportu pozostanie na obecnym poziomie. Obiekty te powinny być utrzymane w dobrym stanie technicznym, przy ciągłym polepszaniu jakości wyposażenia,

Ze względu na wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym może zaistnieć konieczność zabezpieczenia miejsc w domach opieki społecznej dla ludzi samotnych.

- c) Główne zadania w zakresie usług podstawowych to:

Zapewnienie w budżetach gminy odpowiednich środków finansowych na utrzymanie, modernizację i rozbudowę urządzeń, które są konieczne miejscowej ludności:

- Zespołu Szkół Rolniczych,
- Szkół podstawowych w 6 miejscowościach: Janów, Kizielany, Krasne, Białousy, Kuplisk, Nowowola,
- Utworzenie gimnazjum w Janowie zgodnie z przeprowadzaną reformą oświaty,
- Ośrodka zdrowia w Janowie,
- Gminnego Ośrodka Kultury w Janowie, a w nim izba tkactwa i koła zainteresowań, placówek bibliotecznych (Janów, Kizielany),
- Szlaki turystyczne, zbiornik retencyjny,
- Obiekty zabytkowe, boiska sportowe,
- Strażnice OSP (Janów, Przystawka, Rudawka, Kizielany, Trofimówka) wraz z basenami przeciwpożarowymi (Kizielany, Sitawka, Białousy, Teolin),
- Tworzenie warunków do zagospodarowania nieużytkowanych obiektów komunalnych, terenów usługowych oraz terenów wyznaczonych w planach zagospodarowania przestrzennego pod kątem rozszerzenia funkcji użytkowej oraz zmiany przeznaczenia, w zależności od potrzeb i warunków urbanistycznych i przyrodniczych (uelastycznienie planów),
- Tworzenie warunków do rozwoju zabudowy mieszkaniowo-usługowej i produkcyjnej na nowych terenach określonych w niniejszym studium (oznaczone symbolem na planszy MNU),
- Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- Uzbrojenie terenów w urządzenia infrastruktury technicznej.

- d) Obiekty i urządzenia pozostałe.

Zakłada się utrzymanie istniejących usług oraz ich rozbudowę i modernizację dla podniesienia standardu tych usług.

Przewiduje się również tworzenie nowych rodzajów usług, które mogą powstać w związku z rozwojem postępu i cywilizacji.

Główne zadania to:

- Utrzymanie istniejących usług handlowych i gastronomicznych, obiektów administracyjnych, obiektów sakralnych, obiektów usług rzemieślniczych. Wszystkie te obiekty opisane są w rozdziale 5 „Urządzenia obsługi ludności”,
- Tworzenie warunków do rozwoju nowych urządzeń, obiektów

usługowych głównie w zakresie handlu, gastronomii, rzemiosła, urządzeń turystyki i wypoczynku oraz innych urządzeń usługowych wynikających z zapotrzebowania ludności.

Przygotowanie terenów pod nowe usługi powinno dokonywać się poprzez zmianę istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub też opracowywanie nowych. Należy wykorzystać istniejące obiekty opuszczone przystosowując je do nowych funkcji.

Należy przypuszczać, że zainteresowanie rozwojem usług będzie wzrastać w miarę wzrostu zamożności ludności i napływu ludności chętnej do odpoczynku z terenów o zagrożonym skażeniem środowisku naturalnym (np. ze Śląska)

2.4. Kierunki i zadania rozwoju gospodarczego gminy i terenów dla tych potrzeb.

2.4.1. Kierunki rozwoju przemysłu i rzemiosła oraz obszary pod zabudowę przemysłowo-rzemieślniczą.

Obecnie przemysł w gminie to jedynie kilka zakładów: piekarnia, rzeźnia, masarnia, wytwórnia wód gazowanych, młyn gospodarczy, tartak i SKR - prowadzi działalność produkcyjną typu metalowego.

Jednak w perspektywie przemysł i rzemiosło produkcyjne ma szansę rozwoju w oparciu o surowce miejscowe pochodzenia rolniczego oraz możliwości eksploatacyjne surowców mineralnych. Pomocą do rozwoju będzie aktywność gospodarcza mieszkańców gminy, niewykorzystany majątek produkcyjno-rolniczy oraz warunki terenowe.

Niewykorzystany majątek produkcyjny: pawilon GS, szkoła Wasilówka może być zaoferowany potencjalnym nabywcom o ile będą uelastycznione funkcje tych terenów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy w kierunku możliwości usługowych, rzemieślniczych i innych w zależności od potrzeb.

Przy wprowadzaniu zmian do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy należy uwzględnić lokalne uwarunkowania środowiskowe (sąsiedztwo zabudowy, odbiorniki ścieków itp.) warunki środowiska przyrodniczego, uzbrojenia terenu. W planach tych należy przyjmować zasadę, że zakłady produkcyjne mogą być realizowane pod warunkiem, że uciążliwość ich nie przekroczy własnej działki.

Bogactwo zasobów mineralnych stwarza szansę rozwojową kopalnictwa, warunki ich eksploatacji wymagają:

- sporządzenia dokumentacji geologicznej złóż piasków, żwirów gliny),
- przeznaczenie w planach miejscowych udokumentowanych złóż na cele eksploatacji powierzchniowej,
- wyznaczanie w sąsiedztwie udokumentowanych złóż ewentualnych zakładów przetwarzających te surowce.

2.4.2. Kierunki rozwoju rolnictwa i leśnictwa - obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, tereny leśne.

a) rolnicza przestrzeń produkcyjna

Gmina Janów, podobnie jak obecnie, będzie gminą o wiodącej funkcji rolniczej. Kierunki produkcji nie ulegną zasadniczej zmianie w produkcji

roślinnej nadal będzie dominowała uprawa zbóż, przy zwiększonej powierzchni uprawy pszenicy i jęczmienia, na drugim miejscu znajdą się ziemniaki, w produkcji zwierzęcej - chów bydła i trzody chlewnej.

Zwiększy się zapewne liczba gospodarstw specjalistycznych.

Stopniowo zmniejszać się będzie liczba gospodarstw rolnych, co spowoduje wzrost ich powierzchni, staną się gospodarstwami towarowymi. Tempo tych zmian zależy będzie od polityki rolnej państwa - ceny produktów rolniczych, ceny środków produkcji, możliwości zbytu, tanie kredyty itp. oraz od możliwości tworzenia nowych miejsc pracy dla ludności odchodzącej z rolnictwa .

Następować będzie wzrost poziomu technologii prac rolniczych i warunków cywilizacyjnych życia mieszkańców wsi, co może nastąpić przy intensywnym rozwoju systemów infrastruktury technicznej.

Osiągnąć to będzie można przy :

1. ochronie i poprawie jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez:
 - kontynuację regulacji stosunków wodnych,
 - ochronę systemów melioracyjnych przed zniszczeniem w trakcie przeprowadzenia działań inwestycyjnych w sferze infrastruktury technicznej,
 - ochronę gleb dobrych przed przeznaczeniem ich na cele nierolnicze,
 - zalesienie gruntów „marginalnych” dla produkcji rolnej.

2. Poprawie struktury własnościowej:
 - sukcesywne prowadzenie scaleń, co wpłynie na polepszenie rozłogów gospodarstw rolnych (zmniejszenie czasu na dojazdy do pól),
 - powstawanie dużych gospodarstw rolnych,
 - rozwój specjalizacji gospodarstw poprzez doradztwo i pomoc finansową powiązana z zakładem produkcyjnym przez umowy kontraktacyjne i.t.p.
3. Wspieranie rozwoju otoczenia rolnictwa w zakresie mechanizacji, zaopatrzenia i zbytu środków produkcji, przetwórstwa rolniczego, usług weterynaryjnych:
 - Tworzenie warunków do utrzymania istniejących urządzeń obsługi rolnictwa takich jak: zlewnia mleka, bazy magazynowo-skupowe GS, usługi mechanizacyjne, weterynaryjne,
 - Pomoc finansowa i doradcza przy tworzeniu nowych zakładów usługowych jak też przetwórstwa rolniczego, które może powstać na bazie miejscowego surowca.
4. Podnoszenie poziomu technologii produkcji rolniczej i warunków zamieszkiwania ludności wiejskiej:
 - rozwój wyposażenia wsi w urządzenia infrastruktury technicznej takich jak:wodociągi, kanalizacja, elektroenergetyka,gazownictwo, telekomunikacja, usuwanie i utylizacja odpadów,
 - utrzymanie istniejących urządzeń obsługi ludności i podnoszenia ich standardu w celu podniesienia jakości świadczonych usług w zakresie : oświaty, zdrowia, kultury, sportu i bezpieczeństwa przeciw pożarowego,
 - tworzenia warunków do powstawania nowych usług,
 - poprawę stanu dróg w gminie, zarówno o znaczeniu ponad gminnym jak też gminnych i polnych.

5. Rozwój ekologizacji rolnictwa - dotyczy to głównie terenów północno-wschodnich gminy (obrzeża gminy):

- Szkolenie i doradztwo w zakresie realizacji zmiany użytkowania,
- Ograniczenie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin na rzecz nawożenia organicznego,
- Unikanie koncentracji nadmiernej obsady zwierząt gospodarskich,
- Przeciwdziałanie procesowi obniżenia się poziomu wód gruntowych oraz ujemnym skutkom melioracji.

b) Tereny leśne

W gospodarczym rozwoju gminy Janów lasy stanowią poważne bogactwo i szansę rozwojową (zajmują około 33 % ogólnej powierzchni gminy). W perspektywie gospodarczą funkcją lasów pozostanie jak obecnie produkcja wysokiej klasy surowca drzewnego na rzecz gospodarki narodowej oraz na potrzeby właścicieli lasów prywatnych. Rodzaj pozyskiwanego surowca to głównie drzewo gatunków iglastych i częściowo liściastych. Ważna funkcja lasów poza pozyskiwaniem surowca drzewnego będzie funkcja wodo- i glebochronna, krajobrazowa oraz ostoja dla dzikiego ptactwa i zwierząt. Obszar lasów wchodzących w skład Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej stanie się w perspektywie obszarem turystycznym gminy o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, stąd też koniecznym jest dostosowanie, w planach urządzeniowych gospodarstwa leśnego, sposobu gospodarki leśnej na tych terenach do priorytetu funkcji turystycznych. Przewiduje się powiększenie powierzchni lasów poprzez zagospodarowanie gruntów marginalnych dla rolnictwa zgodnie z operatem granic gruntów polno-leśnych opracowanych przez Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędzeń Rolnych.

2.5. Kierunki kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej

2.5.1. Tereny zabudowane w tym do rehabilitacji

Tereny zabudowane przedstawione zostały na planszy kierunków. Granice zawierające te tereny oraz działki przeznaczone pod zabudowę w dotychczas obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przyjmuje się w studium jako: granice zwartej zabudowy wsi

Zasoby mieszkalne w gminie są własnością prywatną i wymagają często modernizacji. Na obszarach wsi nie wyznacza się jednak obszarów do kompleksowych procesów rehabilitacji.

2.5.2. Tereny predysponowane do przeznaczenia pod zabudowę zagrodową i mieszkalno-usługową.

1. Pod zabudowę należy przeznaczać przede wszystkim działki niezabudowane, leżące w granicach zwartej zabudowy wsi.

Dla leżących w wyżej wymienionych granicach terenów przeznaczonych pod zabudowę dla których nie określono zasad podziału na działki budowlane, zasad zabudowy i zasad obsługi komunikacyjnej należy sporządzić plan.

- Plany urbanistyczne winny zachowywać istniejącą ciągłość tradycyjnego układu rozplanowania wsi oraz charakteru zabudowy.

Na pozostałych terenach leżących w granicach zwartej zabudowy wsi uzupełnienie zabudowy może następować bez wcześniejszego sporządzenia planu przy przyjęciu następujących zasad i warunków kształtowania zabudowy:

- nowa zabudowa bezwzględnie zharmonizowana z krajobrazem,
- powierzchnie zabudowane i utwardzone na działkach nie mogą przekraczać 20 % jej powierzchni,
- budynki mieszkalne parterowe z użytkowym poddaszem z wyjątkiem przypadków dostosowania nowej zabudowy do zabudowy już istniejącej,
- dachy symetryczne,
- stosowane do prac elewacyjnych materiałów pochodzenia rodzimego (drewno, kamień),
- przy zabudowie plombowej zachowanie istniejącej linii zabudowy oraz charakteru i gabarytu zabudowy w sąsiedztwie.

Przy przeznaczeniu pod zabudowę gruntów leżących w bezpośrednim sąsiedztwie zwartej zabudowy wsi należy stosować się do wyżej podanych zasad kształtowania zabudowy.

2. Funkcje i zasady kształtowania rozwoju przestrzennego miejscowości gminnej Janów:

- a) Główny cel w zakresie rozwoju gospodarczego i społecznego to zachowanie i rozwój istniejącej funkcji gminnego ośrodka obsługi ludności.
 - b) Rozwój przestrzenny miejscowości powinien uwzględniać:
 - zabytkowy układ urbanistyczny,
- krajobrazowe wartości rzeki Kumiałki,
- dotychczasowe przeznaczenie obszarów w szczegółowych planach miejscowości Janów i w planie gminy.

Jako obszary rozwoju zainwestowania wskazuje się następujące kierunki zagospodarowania oznaczone na planszy studium:

- obszary zabudowy wielofunkcyjnej mieszkaniowej-usługowej,
- wprowadzenie zainwestowania na nowe obszary uwarunkowane jest dostosowaniem do istniejącego krajobrazu.

Zasady kształtowania zabudowy i warunki jej realizacji:

- układ przestrzenny centralnej części Janowa wpisany jest do rejestru zabytków, wszelkie działania inwestycyjne w tym obszarze winny być uzgadniane z Konserwatorem Zabytków.
- uzupełnienie, wymiana, modernizacja na zdeterminowanych podziałach własnościowych, na których przestaną obowiązywać miejscowe plany może następować bez obowiązkowego sporządzania planu przy spełnieniu następujących warunków jako polityka przestrzenna miejscowości gminnej tj:
 - utrzymanie skali i charakteru zabudowy w sąsiedztwie,
 - zachowanie istniejących linii zabudowy.

2.5.3. Tereny zabudowy usług turystyki i wypoczynku

Walory krajobrazowe gminy Janów oraz bliskie jej położenie w stosunku do Białegostoku stwarzają możliwości rozwoju turystyki i wypoczynku mieszkańcom Białegostoku. Sfera ta winna być potraktowana jako jedno z większych źródeł rozwoju gminy.

1. Możliwe są następujące formy turystyki i wypoczynku:

- turystyka i wypoczynek weekendowy na obszarze terenów wiejskich,
- w oparciu o walory Puszczy Knyszyńskiej może rozwijać się:
 - turystyka konna,
 - turystyka kwalifikowana - krajoznawcza, przyrodnicza, wędkarska.

Służyć temu będą szlaki turystyczne piesze, motorowe, samochodowe i rowerowe, ścieżki dydaktyczne, izby i muzeum tkactwa, tereny biwakowe.

2. Terenami predysponowanymi do zabudowy letniskowej są zasoby zabudowy mieszkaniowej opuszczonej, które mogą być przystosowane na te potrzeby.

3. Terenami rozwoju usług turystyki i agroturystyki (kwatery noclegowe, wiejskie pensjonaty, gastronomia, tereny biwakowe) mogą być tereny we wsiach położonych na obrzeżu Puszczy Knyszyńskiej - Sosnowe Bagno, Rudawka, Kumiałka, Studzieńczyzna, Trzcianka, Budno, Budzisk oraz tereny przy projektowanym zbiorniku wodnym Sitawka.

Wyznaczenie nowych terenów usług turystyki winno się odbywać w oparciu o istniejący układ osadniczy i plomby.

Przystosowanie terenów dla potrzeb wypoczynku i turystyki powinno obejmować następujące działanie:

- sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania wyznaczonych w studium terenów na cele turystyki i wypoczynku,
- budowę infrastruktury technicznej w miejscowościach przewidywanych do rozwoju bazy turystycznej.

2.5.4. Obowiązki w zakresie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Obowiązek opracowania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 13 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu

przestrzennym (Dz. U. Nr 15 poz. 139).

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gmina sporządza:

3. po zaistnieniu warunków określonych w ustawach szczególnych (np. określenie przeznaczenia i zasad zabudowy terenów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze i nieleśne),
4. dla obszarów i zespołów podawanych ochronie przez Radę Gminy, w związku z realizacją lokalnych celów publicznych,
5. dla obszaru, na którym przewiduje się realizację programów zawierających zadania rządowe służące realizacji ponad lokalnych celów publicznych (art. 54 d, art. 58),
6. w miarę pojawiających się możliwości inwestycyjnych gminy i inwestorów.

Nie ustala się w niniejszym Studium terenów, dla których obowiązek sporządzania planu miejscowego wynikałby z art. 6 ust. 5 pkt. 7 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z uwagi na istniejące uwarunkowania.

Kolejność sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinna wynikać z programu realizacji komunalnych urządzeń infrastruktury technicznej na obszarze gminy, a także w związku z wystąpieniem wyżej wymienionych przypadków i potrzeb.

Na terenach predysponowanych pod różnego rodzaju zagospodarowanie powinno być utrzymywane dotychczasowe użytkowanie gruntów.

2.5.5. Tereny niezbędne do realizacji polityki państwa na obszarze gminy.

Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych wynikających z polityki przestrzennej województwa określone zostały w projekcie studium zagospodarowania przestrzennego województwa białostockiego przedstawione w M cz. uwarunkowań pkt. 13 i stanowią materiał pomocniczy do opracowania niniejszego studium.

Z materiałów tych wynika, że do ponadlokalnych zadań będzie zaliczona droga wojewódzka Nr 672 Korycin - Janów — Sokolany przy przyjęciu koncepcji przełożenia przebiegu drogi S 18 w ciąg drogi Nr 672, której parametry będą musiały być dostosowane do parametrów drogi ekspresowej z budową obwodnicy Janowa.

2.6. Kierunki i zadania rozwoju komunikacji

Gmina Janów obsłużona będzie siecią drogową i komunikacją autobusową

2.6.1. Układ drogowy

2.6.1.1. Droga wojewódzka

2.6.1.1.1. Ustalenia dotyczące drogi wojewódzkiej Nr ~~671~~ 672

- a) Przepustowość drogi ~~i prognoza ruchu~~ przedstawiają się następująco:
 - droga Nr 672 V klasy technicznej o prędkości projektowanej 60 km/h o szerokości jezdni 5,5 m, 5 no, 6 m i 7 m o przepustowości przy poziomie swobody D od 500 p/h do 1000 p/h,
 - ~~prognoza ruchu na podstawie pomiarów ruchu w 1998 r. przedstawia się następująco:~~

Nr 672 Korycin — Sokolany	1995	2000	2005	2010	2015
--------------------------------------	------	------	------	------	------

500 600 800 900 1100

- Nr 671 Sokolany – Korycin pomierzony ruch w 2015 r. wynosił 1209 p/d.
- b) Z porównania przepustowości drogi z ~~prognozą~~ ruchem pomierzonym w 2015 r. ~~wynoszącą 100 p/h~~ ($0,095 \times 1100 = 104$) wynoszącym 115 p/h ($0,095 \times 1209 = 115$) wynika, że istniejący przekrój drogi ma duże rezerwy przepustowości.
- c) ~~Na drodze Nr 672 może znacznie wzrosnąć ruch po przełożeniu przebiegu drogi Nr 18 Warszawa – Białystok – Kuźnica – granica państwa w ciąg m.in. tej drogi.~~
- d) ~~Zgodnie z projektem studium zagospodarowania przestrzennego województwa białostockiego, w celu ominięcia Krajobrazowego Parku Puszczy Knyszyńskiej przewiduje się zmianę przebiegu drogi Nr 18. Droga ta w I etapie przebiegałaby na trasie Białystok – Knyszyn – Korycin – Janów – Sokolany – droga Nr 18 (z budową nowego odcinka drogi) oraz docelowo na kierunku Stare Jeżewo – Tykocin – Knyszyn – Korycin – Janów – Sokolany – droga Nr 18.~~
- e) ~~Przy przełożeniu trasy przebiegu drogi Nr 18 według w/w koncepcji, parametry i rozwiązania techniczne obecnej drogi Nr 672 docelowo trzeba będzie dostosować do parametrów drogi ekspresowej wg rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430).~~
- f) ~~Należy liczyć się z potrzebą poszerzenia pasa drogowego do 40 m lub do 50 i 60 m oraz przy budowie dróg zbiorczych jednostronnych lub dwustronnych.~~
- g) Postuluje się utrzymanie wolnego od zabudowy terenu pod planowaną obwodnicę Janowa, określonej na rysunku „kierunków zagospodarowania niniejszego studium.
- h) Wybór trasy przebiegu obwodnicy i szerokości drogi w liniach rozgraniczających nastąpi w trybie planowania miejscowego.
- i) Zgodnie z art 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, ~~zmienionej art. 52 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106 poz. 668)~~ obiekty budowlane przy drogach publicznych powinny być usytuowane w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi ekspresowej co najmniej:
 - na terenie zabudowy miast i wsi 20 m,
 - poza terenem zabudowy 40 m.
 - a od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi wojewódzkiej:
 - na terenie zabudowy miast i wsi 8 m
 - poza terenem zabudowy 20 m.
- j) Na etapie modernizacji drogi trzeba będzie opracować ocenę oddziaływania drogi na środowisko, z uwzględnieniem właściwej prognozy ruchu, z równoczesnym ustaleniem zasad i warunków realizacji zabudowy wymagającej ochrony w jej otoczeniu oraz ochrony istniejącej zwartej zabudowy przed uciążliwościami ruchu.
- k) Uwzględnić w/w parametry drogi w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego łącznie z warunkami zagospodarowania ich obrzeży, wynikających z oceny oddziaływania drogi na środowisko.
- l) Wprowadzić urządzenia zabezpieczające w miejscach największych możliwości powstania kolizji na drodze z ruchem lokalnym i pieszym.

- ł) Wykonać zabezpieczenia istniejącej i projektowanej zabudowy przed uciążliwościami ruchu samochodowego w miejscach wskazanych w ocenie oddziaływania drogi na środowisko.
- m) Minimalizować ilość nowych włączeń ulic i dojazdów zwłaszcza z lewoskrętami z wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów budowlanych i uzgodnić je z zarządcą drogi.

2.6.1.2. Drogi powiatowe (~~byłe wojewódzkie~~)

Do dróg powiatowych zalicza się drogi ~~inne niż określone w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 (tj. krajowe i wojewódzkie), stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą” – art. 6 a. 1 zmienionej ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych art. 52 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. w/przytoczonej przytoczonej~~ w pkt. 2.6.1.1.1. niniejszego opracowania.

2.6.1.2.1, Ustalenia dotyczące dróg powiatowych

- a) Na podstawie w/w definicji do dróg powiatowych można będzie zaliczyć drogi o następujących numerach: 03 166, 03 181, 03 183 i 03 186.
- b) Sprawne powiązania zewnętrzne gminy z otoczeniem będą realizowane poza drogą wojewódzka Nr ~~671 672~~ w przyszłości krajowa w/w planowanymi idrogami powiatowymi.
- c) Przy założonym standardzie ~~w projekcie „studium województwa białostockiego”~~, że ośrodki gminne powinny mieć połączenia między sobą drogami o nawierzchni twardej ulepszonej, w pierwszej kolejności należałoby ~~zmodernizować następujące drogi powiatowe: 03 166, 03 181, 03 183 drogę powiatową Nr 1323B.~~
- d) Parametry techniczne dróg należy przyjąć zgodnie z warunkami technicznymi, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie ~~według rozporządzenia M. T. i G. M. z dnia 2 marca 1999 r. wymienionego w pkt. 2.6.1.1.1.~~
- e) Przy modernizacji dróg powiatowych należy wykonać oceny oddziaływania drogi na środowisko z równoczesnym ustaleniem zasad i warunków realizacji zabudowy - szczególnie wymagającej ochrony w jej otoczeniu i ich stosownego uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- f) ~~Zgodnie z art. 52 w/w w pkt. 2.6.1.1.1. iit.g ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. zmieniającej ustawę z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych w art. 10 lit. a poprzez dodanie ust. 5 o brzmieniu „Minister właściwy do spraw transportu określi w drodze rozporządzenia sposób numeracji oraz zakres, treść i sposób prowadzenia ewidencji dróg i obiektów mostowych” można przypuszczać, że ulegnie zmianie numeracja dróg powiatowych i gminnych.~~

2.6.1.3. Drogi gminne

2.6.1.3.1. Ustalenia dotyczące dróg gminnych

- a) Wewnętrzne potrzeby transportowe gminy realizowane będą poza drogami wojewódzką i powiatowymi siecią dróg gminnych,

- b) Parametry techniczne dróg należy przyjąć zgodnie z warunkami technicznymi, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie ~~wymienionego wpkt. 2.6.1.1.1. lit.e) rozporządzenia M. T. i G.M. z dnia 2 marca 1999 r.~~
- c) Bieżące remonty i modernizację dróg należy wykonywać z uwzględnieniem priorytetów dla:
- odcinków dróg obsługujących największą liczbę użytkowników i obszary o najwyższej w skali gminy aktywności gospodarczej,
 - odcinków dróg o największych zagrożeniach funkcjonowania ruchu, mogących wywołać paraliż życia społeczno-gospodarczego części sieci osadniczej.
- d) Numeracja i ilość dróg gminnych może ulec zmianie z przyczyn określonych w punktach 2.6.1.2.1. lit, a i 2.6.1.2.1. lit. f „kierunków studium”.

2.6.2. Techniczne zaplecze motoryzacji.

Dla poszczególnych programów zagospodarowania zaleca się przyjmować:

- a) wskaźniki miejsc postojowych przedstawionych w poniższej tabeli:

Tabela nr 38

L.p.	2	Jednostka odniesienia	Strefa centralna	Stefa pośrednia
1	2	3	4	5
1	Administracja	1000 m ² p.u.	8-24	15-30
2	Handel	1000 m ² p.u.	7-20	10-36
3	Zakłady pracy	100 zatrud.	8-14	10-32
4	Restauracja	100 miejsc konsumpcyjnych	12-20	15-36
5	Kościół	100 uczestników mszy	10	10

- b) stacja paliw zaleca się przyjmować wg zasady, że 1 stacja o 4 ÷6 dystrybutorach może obsłużyć 5.000 ÷6.000 samochodów.
- c) Miejsca obsługi samochodów zaleca się programować wg następujących wskaźników:
- 1 st. / 300÷400 samochodów,
 - 1 st./ 300÷400 m² powierzchni stacji.

Przy wskaźniku motoryzacji w 1997 r. wynoszącym 203 potrzeby w zakresie krótkiego postoju szacuje się na $0,0203 \times 858 + 0,10 \times 0,0203 \times 3953 = 26$ stanowisk.

Przy wzroście wskaźników motoryzacji w 2005 r. do 340 i 2010 r. do 400 należy sukcesywnie dążyć do zaspokojenia potrzeb w zakresie technicznego zaplecza motoryzacji jako przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 39

Wyszczególnienie	Lata	
	2005	2010
Wskaźnik motoryzacji	340	400
Ludność ogółem w gminie	4400	4100
Ilość ludności		
a) w Janowie	880	930
b) w gminie	3520	3170
Parkingi krótkiego postoju	42	40
Ilość samochodów	1496	1760
Ilość pojazdów	2933	3143
Niezbędna ilość stacji paliw	1	
Niezbędna ilość zakładów naprawy pojazdów	7	8

Dane przedstawione w powyższej tabeli w punktach 3-8 według własnych obliczeń.

2.6.3. Komunikacja autobusowa

Przy przyjętym standardzie dostępności 2 km do przystanku autobusowego wszystkie miejscowości znajdują się w założonym promieniu obsługi i należy to utrzymać w przyszłości.

Zapewnienie właściwego standardu obsługi podróżnych wymagać będzie:

- a) utrzymania we właściwym stanie technicznym dróg, po których kursują autobusy,
- b) sukcesywnej wymiany starych autobusów na nowoczesne, bardziej funkcjonalne z dostosowaniem dla ludzi niepełnosprawnych i mniej uciążliwych dla środowiska,
- c) aby Przedsiębiorstwo PKS dążyło do obniżenia kosztów funkcjonowania, a w efekcie do obniżenia cen usług transportowych.

2.6.4. Ścieżki rowerowe

Wyznaczenie ścieżek rowerowych przewiduje się w ciągu wyznaczonych szlaków rowerowych:

- Janów - Młyn Sitawka i przy planowanym zbiorniku wodnym „Sitawka”,
- Janów - Jasionowa Dolina,
- Janów - Marchelówka - Wasilówka - Kumiałka - Rudawka - Sosnowa Dolina - Ostrynka.

2.7. Kierunki i zadania rozwoju infrastruktury technicznej

Proponowane rozwiązania oparto na aktualnym rozeznaniu bieżących i przyszłych potrzeb.

Dopuszcza się możliwość wprowadzenia nowych elementów i rozwiązań systemów bez konieczności zmiany treści studium pod warunkiem, iż nie zostaną naruszone istotne jego elementy.

2.7.1. Zaopatrzenie w wodę

2.7.1.1. Prognoza zapotrzebowania wody

Do obliczenia zapotrzebowania wody przyjęto: wskaźnik zapotrzebowania wody

- na cele bytowo-gospodarcze mieszkańców w 2010 r.,
- 150 dm³/dM przy 100 % korzystających z wodociągu przy wskaźniku nierównomierności dobowej $N_d = 1,3$ i godzinowej $N_g = 2,5$,
- dla zakładów użyteczności publicznej 15 dm³/M/d przy $N_d = 1,1$ i $N_g = 2,5$
- na cele drobnego przemysłu 10 % zapotrzebowania na cele bytowo- gospodarcze przy $N_d = 1,15$,
- dla zwierząt gospodarskich 10 % zapotrzebowania na cele bytowo- gospodarcze przy $N_d = 1,2$ i $N_g = 3,0$,
- na własne potrzeby wodociągu 15 % średniego zapotrzebowania,
- p.poż. - 5 dm³/ sek 1 pożar.

Ilość mieszkańców we wsiach podłączonych i planowanych do podłączenia do danego wodociągu w 2010 r.

wodociąg Janów	-	3.000
wodociąg Białousy	-	600.

Ogólne zapotrzebowanie wody z poszczególnych wodociągów

Wyszczególnienie	Wodociąg Janów				Wodociąg Białousy			
	Qśrd m ³ /d	Qmaxd m ³ /d	Qśrh m ³ /d	Qniakh m ³ /h	Ośrd m ³ /d	Qmaxd m ³ /d	Qśh m ³ /h	Qmaxh m ³ /h
cele bytowo.-gosp .mieszkańców	450,0	585,0	18,75	60,9	90,0	117,0	3,75	12,2
zakłady u żyt. publicznej drobnny	45,0	49,5	1,87	5,15	9,0	9,9	0,34	1,0
przemysł zwierzęta gospodarskie	45,0	51,75	1,87	2,15	9,0	10,3	0,34	0,45
	45,0	54,0	1,87	,75	9,0	10,8	0,34	1,35
Potrzeby własne wodociągu	585,0	-740,25	26,23	74,95	117,0	148,0	4,77	15,0
	51,3	51,3	2,14	2,14	17,5	17,5	0,73	0,73
	636,3	-791,5	28,37	-77,10	134,5	165,5	5,5	15,73
Zatwierdzone zasoby ujęcia m ³ /h	90				51,6			

Tabela
nr
40

Zatwierdzone zasoby ujęć wodociągów wiejskich pozwalają pokryć kierunkowe zapotrzebowanie wody przez mieszkańców korzystających z poszczególnych systemów oraz zabezpieczyć wodę przy rozbiorach maksymalnych godzinowych dla 1 pożaru z wodociągu Janów i 2 pożarów z wodociągu Białousy. Uwzględniając, że podczas pożaru zabezpieczenie zapotrzebowania gospodarczego może spaść do 15 %, wydajność ujęcia w Janowie może pokryć zapotrzebowanie wody dla 4 pożarów.

2.7.1.2. Kierunki działania i zadania w zakresie zaopatrzenia w wodę.

2.7.1.2.1. Zapewnienie ciągłej dostawy wody o jakości zgodnej z obowiązującymi normami sanitarnymi w ilości pokrywającej pełne potrzeby określone w prognozie zapotrzebowania wody pkt. 2.7.1.1. poprzez:

- a) utrzymanie w należytym stanie technicznym z ewentualną modernizacją i rozbudową komunalnych ujęć wody wraz ze stacjami uzdatniania w Janowie i Białousach,

- b) modernizację sieciowych pompowni wody w Kuplisku i Trofimówce wodociągu Janów i zabezpieczenie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę wsi podłączonych do końcowych odcinków układu promienistego sieci wodociągowej tego wodociągu,
- c) zwiększenie pewności i sprawności dystrybucji wody oraz zmniejszenie ilości sytuacji awaryjnych w wyniku diagnozowania stanu technicznego sieci wodociągowej i wymiany niesprawnej armatury (np. zasuw) oraz odcinków sieci o dużej awaryjności, wykonanych z materiałów słabej jakości jak np. z rur azbestocementowych, które są przyczyną przerw w dostawie wody, jej ubytków, okresowego pogorszenia jakości i strat ekonomicznych,
- d) rozwój sieci wodociągowej w gminie z wykorzystaniem istniejących wodociągów:
- podłączenie wsi Ostrynka, Soroczy Mostek, Podlubianka i Sosnowe Bagno do wodociągu Białousy,
 - w miarę zgłaszanych potrzeb do gospodarstw kolonijnych,
 - na potrzeby potencjalnego rozwoju poszczególnych wsi,
 - połączenie ze sobą systemu wodociągowego Janów i Białousy poprzez wykonanie spinki Sosnowe Bagno - Rudawka do której będzie można podłączyć kol. Cimoszka,
- e) propozycje rozwoju sieci wodociągowej pokazane w części graficznej są orientacyjne i mogą ulec zmianom w trakcie szczegółowych analiz projektowych opartych o dokładniejsze rozeznanie stanu istniejącego i uwarunkowań realizacyjnych,
- f) wdrożenie ustalonej strefy ochrony pośredniej zewnętrznej komunalnego ujęcia wody w Białousach, poprzez wprowadzenie jej do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i pełnego respektowania zakazów:
- wprowadzenie ścieków do wód i ziemi,
 - rolniczego wykorzystywania ścieków,
 - przechowywania i składowania odpadów promieniotwórczych i toksycznych,
 - lokalizowania wysypisk i wylewisk,
 - lokalizowania nowych obiektów mogących pogorszyć stan środowiska bez wcześniejszego opracowania oceny oddziaływania na środowisko,
- g) utrzymanie w należyтым stanie technicznym z możliwością sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego dla ewentualnych potrzeb ochrony cywilnej studni głębinowych określonych szczegółowo w punkcie 10.5.7. „Uwarunkowań”.

2.7.2. Odprowadzanie ścieków i unieszkodliwianie odpadów stałych

2.7.2.1. Odprowadzenie i oczyszczenie ścieków sanitarnych:

- a) System kanalizacji w gminie przyjmuje się rozdzielczy tj. niezależny system kanalizacji sanitarnej do odprowadzenia ścieków bytowo-gospodarczych i

poprodukcyjnych do oczyszczalni ścieków i oddzielny dla kanalizacji deszczowej z urządzeniami podczyszczającymi do odprowadzenia wód opadowych z terenów zabudowanych.

- b) Systemy scentralizowane kanalizacji sanitarnej na terenie gminy powinny być rozwiązywane z uwzględnieniem następujących kryteriów:
- w miejscowościach o największym w skali gminy procencie ludności w ogóle i produkcyjnej w szczególności, a także o najprężniejszej gospodarce. Stworzy to większe niż w innych wsiach szansę na uzyskanie od mieszkańców partycypacji finansowych w kosztach inwestycji, a także najefektywniejsze jej wykorzystanie,
 - w miejscowościach, w których zlokalizowane są lub będą zakłady obsługi ludności, generujące znaczne w skali lokalnej ilości ścieków sanitarnych takie jak: szkoła, ośrodek zdrowia, zlewnia mleka,
 - w miejscowościach, w których przewiduje się rozwój mieszkalnictwa, sektora gospodarczego.
- c) Kolejność rozwoju scentralizowanych systemów kanalizacji sanitarnej wg kryteriów podanych w punkcie 2.7.2.1. b
- rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Janowie w zakresie umożliwiającym podłączenie do niej całej zwartej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej istniejącej i projektowanej ze skierowaniem wszystkich ścieków na oczyszczalnię utrzymywaną w należytym stanie technicznym i eksploatowaną zgodnie z założeniami projektowymi. Z chwilą zbliżania się ilości dopływających ścieków do przepustowości oczyszczalni dokonać jej rozbudowy.
 - budowa oczyszczalni ścieków z kanalizacją sanitarną we wsi Przystawka z włączeniem do niej za pośrednictwem ewentualnych przepompowni ścieków zebranych kanalizacją sanitarną ze wsi Teolin, Białousy, Łubianka,
 - budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Trofimówka i Nowy Janów z podłączeniem do oczyszczalni w Janowie,
 - budowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków dla wsi Nowowola z włączeniem do niej kanalizacji sanitarnej ze wsi Trzcianka,
 - budowa oczyszczalni ścieków z kanalizacją sanitarną we wsi Kamienica z włączeniem do niej ścieków ze wsi Kuplisku, Marchelówka,
 - dalszy sukcesywny rozwój scentralizowanych systemów kanalizacji sanitarnej może być realizowany poprzez podłączenie do oczyszczalni za pośrednictwem ewentualnych przepompowni sąsiadujących wsi i tak np.,:
 - do oczyszczalni w Janowie wsi Jasionowa Dolina,
 - do oczyszczalni w Przystawce wsi Sitawka,
 - do oczyszczalni w Kamienicy wsi Wasilówka, Nowokolno,
 - W pozostałych miejscowościach o zwartej zabudowie takich jak np. Rudawka, Kumiałka, Krasne, Kizielany, Budno, przyjęcie sposobu rozwiązania gospodarki ściekowej, czy w oparciu o oczyszczalnie ścieków i scentralizowane systemy kanalizacji sanitarnej, czy przyjmując przydomowe oczyszczalnie ścieków, powinno być poprzedzone szczegółową analizą techniczno-ekonomiczną.
- d) W długofalowym procesie porządkowania gospodarki ściekowej w gminie, szybki postęp techniczny w dziedzinie oczyszczania ścieków może zaowocować rozwiązaniami dziś nieprzewidywalnymi, a pozwalającymi

- oczyszczyć w ramach tych samych nakładów finansowych znacznie większe ilości ścieków, niż jest to możliwe przy obecnie znanych technologiach,
- e) Podjęcie decyzji co do budowy oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w danej wsi wymagać będzie każdorazowo:
- sondażu wśród mieszkańców co do chęci i możliwości partycypacji w kosztach inwestycji,
 - rozeznania możliwości uzyskania zewnętrznego wsparcia finansowego,
 - wyznaczenie lokalizacji oczyszczalni ścieków i kanałów sanitarnych w trybie planowania przestrzennego (wskazane w studium propozycje mają charakter orientacyjny),
- f) Na obszarach zabudowy rozproszonej, w której nieracjonalna jest budowa systemów scentralizowanych, przewiduje się preferowanie indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków dla jednorodzinnego budownictwa mieszkaniowego, a dla zakładów usługowych i produkcyjnych kontenerowych oczyszczalni ścieków. Należy dążyć do eliminowania odprowadzenia ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych, gdyż jest to rozwiązanie uciążliwe dla użytkowników i nie zapewnia ochrony środowiska, zwłaszcza wód gruntowych. Zbiorniki szczelne należy traktować jako rozwiązanie przejściowe, na terenach jeszcze nieuzbrojonych, ale przewidzianych do objęcia kanalizacją zbiorową.
- g) Wywóz ścieków z urządzeń lokalnych, których ilość w miarę rozwoju scentralizowanych systemów kanalizacyjnych i przydomowych oczyszczalni ścieków będzie sukcesywnie maleć, w dalszym ciągu przewiduje się do punktu zlewnego przy oczyszczalni w Janowie.

2.7.2.2. Unieszkodliwianie odpadów stałych

- 2.7.2.2.1. Stworzenie systemu gromadzenia, usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych w sposób racjonalny, gwarantujący bezpieczeństwo środowiska i maksymalne wykorzystanie wtórne składników użytkowych, odpowiadającego nowym krajowym przepisom prawnym, w których uwzględniono wymogi Unii Europejskiej (ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - Dz. Nr 132 poz. 622 z 1996 r. oraz ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach - Dz.U. Nr 96 poz. 592 z 1997 r. wymagać będzie:
- a) utrzymania w należyтым stanie technicznym gminnego wysypiska odpadów stałych w Janowie,
 - b) prawidłowej, zgodnej z założeniami projektowymi eksploatacji gminnego wysypiska,
 - c) wprowadzenie w gminie obowiązku selektywnej zbiórki odpadów, poprzedzonej wśród mieszkańców kampanią promocyjną tego systemu,
 - d) tworzenia warunków i zachęt do rozwoju lokalnego przetwarzania surowców wtórnych.

2.7.2.2.2. System selektywnej zbiórki odpadów stałych.

Przygotowanie organizacyjne systemu selektywnej zbiórki odpadów wymagać będzie podjęcia przez samorząd gminy uchwały o wprowadzeniu systemu selektywnej zbiórki odpadów. Uchwała Nr XXXIII/147/97 Rady Gminy w Janowie z dnia 24 września 1997 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy nie zobowiązuje mieszkańców do selektywnej zbiórki odpadów stałych.

Podjęta uchwała powinna szczegółowo regulować funkcjonowanie tego systemu ustalając „Regulamin gospodarki odpadami” który przede wszystkim powinien określić:

- rodzaj pojemników jakie powinny być stosowane w systemie,
- miejsce lokalizacji pojemników,
- asortymenty surowców wtórnych oraz odpadów do unieszkodliwiania (toksyczne, szpitalne) jakie powinny być selektywnie odzyskiwane,
- sposób usuwania odpadów wielkogabarytowych - czy mieszkańcy we własnym zakresie wywożą do zbiornic odpadów, czy następuje zbiórka odpadów wystawionych przed posesje w określonych dniach np. raz w kwartale,
- graniczną częstotliwość wywozu pojemników z odpadami,
- co należy robić z odpadami niezagospodarowanymi,
- zadania i odpowiedzialność przedsiębiorstwa obsługującego system,
- system opłat za wywóz i utylizację odpadów z uwzględnieniem zachęt do selektywnej zbiórki odpadów,
- obowiązki mieszkańców, administracji budynków mieszkalnych i innych podmiotów gospodarczych objętych systemem,
- sankcje administracyjne i ekonomiczne w przypadku niewłaściwego wypełniania zadań przez uczestników selektywnej zbiórki odpadów.

2.7.2.2.3. Zadania przedsiębiorstwa zajmującego się obsługą systemu gospodarki odpadami w gminie:

- współdziałanie w organizowaniu systemu,
- zawieranie umów z mieszkańcami, zobowiązujących do selektywnego zbierania i odstawiania odpadów,
- rozstawianie pojemników do selektywnej zbiórki odpadów - zgodnie z regulaminem
- dostarczanie mieszkańcom worków do selektywnej zbiórki,
- systematyczne odbieranie worków z zebranymi odpadami w cyklach określonych w zawartych umowach,
- systematyczna wymiana pojemników z zebranymi odpadami na puste,
- ewidencjonowanie odbieranych worków i pojemników z wyselekcjonowanymi surowcami wtórnymi i odpadów do unieszkodliwiania,
- wystawianie mieszkańcom rachunków za wywóz, utylizację odpadów, jeśli koszty nie są wliczone w cenę worka lub w podatek,
- segregowanie surowców wtórnych oraz odpadów do unieszkodliwiania na poszczególne odmiany,
- wywóz zebranych surowców wtórnych i odpadów do zakładów przetwarzających surowce wtórne bądź na wysypisko,
- nadzorowanie i kontrolowanie prawidłowości selektywnego

- gromadzenia odpadów przez mieszkańców,
- obsługa rejonowych zbiorników odpadów,
- zgłaszanie w gminie wniosków o ewentualne sankcje wobec mieszkańców, którzy nie przestrzegają regulaminu gospodarki odpadami,
- okresowe konserwacje i czyszczenie pojemników we własnym zakresie, bądź przez przedsiębiorstwa usługowe,
- zabezpieczenie składowanych odpadów przed zamoczeniem, spalaniem, zabrudzeniem, a surowców wtórnych dodatkowo przed kradzieżą
- poszukiwanie odbiorców surowców wtórnych oraz zakładów utylizacyjnych pozostałe odpady,
- zgniatanie, belowanie surowców wtórnych i pozostałych odpadów przeznaczonych do dłuższego transportu,
- zawieranie umów z odbiorcami na dostawę surowców wtórnych i utylizację pozostałych odpadów,
- ewentualne prowadzenie procesów uzdatniających i przetwarzających odpady - surowce wtórne,
- ewentualna eksploatacja gminnego składowiska.

2.7.3. Ciepłownictwo

Podstawowe kierunki rozwoju ciepłownictwa w gminie to:

- a) sukcesywne zwiększanie udziału proekologicznych nośników energetycznych dla zmniejszenia zanieczyszczeń środowiska, takich jak: gaz, energia elektryczna, olej opałowy oraz energia słoneczna i wiatr,
- b) zmniejszanie strat ciepłych w konstrukcji nowych budynków i poprzez modernizację starych o złych warunkach termoizolacyjnych,
- c) wprowadzenie nowych rozwiązań (technicznych i technologicznych dla nośników energetycznych określonych w pkt. a), zwiększających efektywność ich wykorzystania oraz ułatwiających obsługę i zmniejszających w efekcie koszty eksploatacji. Dotyczy to instalacji wewnętrznych grzewczych a w szczególności sprawności kotłów energetycznych i niższych rodzajów instalacji grzewczych, a także stopnia automatyzacji obsługi oraz sprawności dostaw nośników energetycznych,
- d) ekologizacja nośników energetycznych powinna być wprowadzona w pierwszej kolejności (o ile to możliwe ze względów technicznych) w większych źródłach tj. komunalnych obiektach użyteczności publicznej np. szkołach i większych zakładach produkcyjnych, w których występują lokalne systemy ogrzewania scentralizowanego.

Główne zadania w zakresie rozwoju ciepłownictwa to:

- kontrola i restrykcje w stosunku do emitorów największych ponadnormatywnych zanieczyszczeń energetycznych,
- rozwój systemu gazowniczego i elektroenergetycznego z uwzględnieniem potrzeb ciepłownictwa,
- propagowanie stosownych dociepleń budynków istniejących i projektowanych

- propagowanie najnowszych osiągnięć techniki ciepłowniczej w zakresie instalacji wewnętrznych dla gazu, oleju opałowego itp.
- propagowanie i ewentualna realizacja proekologicznych rozwiązań ciepłowniczych niekonwencjonalnych (bateria słoneczna, elektrownie wiatrowe itp.)

2.7.4. Elektroenergetyka

Dostosowanie systemu do potrzeb wynikających z długofalowego rozwoju zagospodarowania województwa i gminy oraz dostarczenia energii w normatywnym standardzie jakościowym ilościowym w sposób ciągły w magacibędzie:

- budowy rozdzielnic sieciowej WRS 15/15kV w Janowie,
- budowy linii zasilającej SN 15kV w/w rozdzielnicę stacji transformatorowo-rozdzielczej RPZ 110/15kV, „Polanka” w Czarnej Białostockiej (długość 22km),
- budowy wyjść liniowych z WRS Janów w kierunku:
 - Piątek - Tablewo (dł. 4,5km)
 - Dubasiewszczyzna (dł. 6,5km)
 - Kuplisk (dł. 0,8km)
 - Sokółka (dł. 1,5km)
 - Czarna (dł. 2,5 km)
 - Białostocka (zasilanie Korycina)
 - Sitawka (dł. 1,7 km)
 - Pierścień miejski Janów (dł. 0,8km)
 - Jasionowa Dolina (dł. 1,5km)
 - (zasilanie Korycina)
- budowy powiązań linii **SN 15 kV**:
 - Dubasiewszczyzna - Wolka (dł. 1,5 km)
 - Teolin - Soroczy Mostek (dł. 1km) (oraz wymiany przewodów na dł.- 1,7km),
 - Nowinka - Budno (dł. 4,0 km) (odgałęzienie linii SN 15 kV Janów Sokółka)
- remontu linii **SN 15 kV**::
 - odgałęzienie Białousy - Sitkowo,
 - odgałęzienie Łubianka,
 - odgałęzienie Kumiałka - Rudawka,
 - odgałęzienie Soroczy Mostek,
 - odgałęzienie Podtubianka I,
 - odgałęzienie Ostrynka,
- budowy i remontu stacji transformatorowych - miejsce i zakres robót przedstawia tabela.

Tabela nr 41

Lp.	Miejscowość	Budowa	Remont	Przeniesienie
1.	Jasionowa Dolina	1		1
2.	Kuplisk	1		1

3.	Kamienica	1	1	
4.	Kizielewuszczyna	1		1
5.	Sitawka	1		1
6.	Sitawka	2		1
7.	Janów Nowy	1	1	
1.- 2	3	4	5
8.	Kol. Kamienica	3		2
9.	Kol. Kizielan	1		1
10.	Kol. Biatous	1	1	
11.	Kol. Marchelowka	2		1
12.	Janów	5		
	Razem	20	3	9

- budowy odcinków linii **SN** 15 kV - zasilających projektowane stacje transformatorowe,
- utrzymanie istniejącej sieci w dobrym stanie technicznym,
- rozbudowy sieci n.n. wg aktualnych potrzeb,
- remontu sieci n.n. w miejscach remontu stacji transformatorowych oraz wg aktualnych potrzeb.
- dopuszcza się możliwość rozbudowy lub przebudowy sieci elektroenergetycznej na obszarze objętym zmianą studium poprzez:
 - budowę nowych odcinków linii elektroenergetycznych niskiego napięcia zgodnie z przepisami szczególnymi,
 - rozbudowę istniejących linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia, kolidujących z planowanym zagospodarowaniem terenu,
 - przebudowę napowietrznych linii elektroenergetycznych na kablowe.
- dopuszcza sytuowanie obiektów i zagospodarowanie terenu objętego zmianą w sąsiedztwie urządzeń elektroenergetycznych poprzez:
 - wyznaczenie stref ochronnych zgodnych z obowiązującymi normami oraz przepisami od urządzeń elektroenergetycznych istniejących i projektowanych;
 - utrzymanie odległości od linii elektroenergetycznych nn istniejących i projektowanych zgodnie z przepisami szczególnymi;
 - zmianę przebiegu przez gestora istniejącej linii elektroenergetycznej napowietrznej kolidującej z projektowanymi obiektami (po podpisaniu odpowiedniego porozumienia)
 - należy uwzględnić pasy technologiczne, w których nakazuje się zagospodarowanie terenu w sposób umożliwiający zapewnienie dostępu do sieci przez operatora w celu prowadzenia robót budowlanych i remontów sieci

Zrealizowanie w/w inwestycji poprawi w radykalny sposób jakość przesyłanej mocy i energii elektrycznej, zwiększy pewność zasilania odbiorców nie tylko w gminie Janów, ale również w gminie Korycin.

Zakładane trasy projektowanych linii **SN** 15 kV pokazano na rysunku studium. Wyjścia liniowe SN 15 kV mieszczące się w pasach ochronnych zarezerwowanych w aktualnie obowiązującym miejscowym planie ogólnym zagospodarowania

przestrzennego gminy Janów i miejscowym planie szczegółowym zagospodarowania przestrzennego wsi Janów.

2.7.5. Telekomunikacja

Dostosowanie systemu telekomunikacyjnego do potrzeb wynikających z rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy wymagać będzie:

- a) pełnego wykorzystania możliwości istniejących urządzeń telekomunikacyjnych z zapewnieniem zapotrzebowania na taki rodzaj usług mieszkańców gminy,
- b) utrzymania w dobrym stanie technicznym istniejących urządzeń do zapewnienia sprawnego i niezawodnego funkcjonowania systemu,
- c) rozbudowy wg aktualnych potrzeb sieci abonenckich na terenie całej gminy.

2.7.6. Gazownictwo

Zapewnienie dostaw gazu ziemnego w 2010 roku dla wszystkich wsi gminy jest podstawową przesłanką rozwoju systemu województwa.

Szacuje się, że docelowy pobór roczny energii w gminie wynosić będzie: 4,15 mln m³/rok a mac (pobór szczytowy): dolna 0,09, szczyt - 0,96 tys. m³/h.

Główne elementy realizacji systemu gazowniczego w gminie, zapewniające dostawę w/w ilości gazu ziemnego, to budowa:

- a) gazociągu magistralnego w/c,
- b) stacji redukcyjno-pomiarowej
- c) wewnętrznej gminnej sieci średniego ciśnienia.

Obecnie nie ma rozstrzygnięć gestora sieci gazowej co do kierunku zasilania w gaz północnych gmin dawnego województwa białostockiego.

Zakłada się, że gazociąg w/c będzie realizowany od strony Białegostoku w kierunku Moniek i Dąbrowy Białostockiej. Takie gminy jak : Sidra, Janów, Sokółka, Nowy Dwór i Kuźnica będą zasilane z tego kierunku.

2.8. Obrona cywilna

- a) W budynkach przemysłowych, usługowych, użyteczności publicznej, mieszkalno-usługowych mieszkalnych należy na etapie sporządzania planów realizacyjnych przewidzieć schrony i ukrycia.
W rejonach budownictwa jednorodzinnego należy przewidywać ukrycia typu II wykonane w budynkach (przez mieszkańców we własnym zakresie) w okresie podwyższonej gotowości obronnej Państwa.
- b) Bez względu na typ zabudowy zarezerwować należy tereny pod budowę awaryjnych studni wody pitnej (7,5 l na 1 osobę na dobę). Odległość studni od budynków mieszkalnych lub zgrupowań ludności powinna wynosić najwyżej 800 m,
- c) istniejące studnie powinny być zabezpieczone przed likwidacją i przystosowane do sprawnego uruchomienia i eksploatacji w sytuacjach kryzysowych,
- d) Oświetlenie zewnętrzne należy przystosować do zaciemniania wygaszania.
- e) Należy uwzględnić system alarmowania i powiadamiania mieszkańców w wypadku zagrożeń poprzez syreny alarmowe, przyjmując promień

- słyszalności syreny do 300m.
- f) Układ projektowanych i modernizowanych dróg i ulic powinien spełniać następujące warunki:
 - szerokość ulicy powinna uniemożliwić ewentualne zagruzowanie,
 - powinny być połączenia z traktami przelotowymi - zapewniającą sprawną ewakuację ludności w okresie zagrożenia,
 - należy wyznaczyć trasy przejazdu dla pojazdów z toksycznymi środkami przemysłowymi,
 - g) Przy opracowywaniu miejscowych planów wsi, osiedli w skali 1:1.000 należy na przedsięwzięcia obrony cywilnej wykonać aneks do planu.
 - h) Należy zachować istniejące lub projektowane obiekty obrony cywilnej nie dopuszczając do ich likwidacji.
 - i) Wszelkie plany zagospodarowania przestrzennego należy przed ich uchwaleniem uzgadniać z Podlaskim Urzędem Wojewódzkim Wydziałem Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych w Białymstoku.

2.9. Kierunki działań i zadania władz samorządowych w celu realizacji polityki przestrzennej gminy.

Rozwój lokalny powinien być rozumiany jako kompleks pozytywnych przeobrażeń jakościowych dotyczących obszaru gminy w zakresie poziomu życia ludności tu zamieszkałej.

Szeroko pojęty rozwój gminy jest procesem złożonym, ukierunkowanym na wykorzystanie zasobów ludzkich, potencjału produkcyjnego i usługowego oraz struktur instytucjonalnych.

W celu realizacji założonej polityki przestrzennej gminy władze samorządowe powinny:

- a) być rzeczywistym gospodarzem gminy i zajmować się wszystkimi składnikami gospodarki, niezależnie od charakteru własności i rozwiązań instytucjonalnych,
- b) odpowiadać za rozwój gminy, nie ograniczając się jedynie do działań doraźnych, lecz zajmować się również tworzeniem i realizacją strategii rozwoju.
- c) realizować zadania, do których jest powołana (zaspokojenia potrzeb wspólnoty gminy), nie tylko swoimi bezpośrednimi przedsięwzięciami, lecz także za pośrednictwem działań podmiotów innych, a więc podmiotów gospodarujących na terenie gminy.

Władza gminy ma za zadanie kształtować zachowania podmiotów gospodarczych pod kątem osiągania założonych celów strategii rozwoju gminy.

Zadaniem gminy służącym osiągnięciu celu jest przede wszystkim ożywienie gospodarki i tworzenie klimatu do lokalizacji i dobrego funkcjonowania podmiotów gospodarczych w gminie.

Realizacja zadań władz lokalnych może się odbywać poprzez:

- działania własne zmierzające do lokalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych kapitału zewnętrznego na terenie gminy (mając wyznaczone w planie gminy tereny lub obiekty pod zainwestowanie,
- stwarzanie ułatwień dla istniejących i powstających firm, zwłaszcza w początkowym okresie ich działalności.

Narzędziami w realizacji polityki przestrzennej gminy są:

- polityka finansowa realizowana w budżecie gminy (stwarzanie ulg w podatkach, zróżnicowane opłaty za korzystanie ze środowiska),
- współpraca z władzami regionalnymi,

- skuteczne funkcjonowanie instytucji wspierających biznes,
- programy rozwoju, w tym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- kontakty zawarte między gminą a organem Państwa (np. może być zawarta umowa między Gminą a Wojewodą z udziałem podmiotów gospodarczych w sprawie pomocy gminie w rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, upiększanie wsi, budowa urzędzeń kulturalnych, budowa sieci transportowych itp.)

**PUBLIKACJE I MATERIAŁY Z KTÓRYCH KORZYSTANO PRZY
OPRACOWANIU „STUDIUM”**

1. Roczniki statystyczne woj. białostockiego z różnych lat - wydawnictwo WUS Białystok,
2. Polska w nowym podziale terytorialnym, GUS, Warszawa 1998 r.,
3. Warunki życia ludności w latach 1990, 1995, 1996 - WUS Białystok,
4. Pracujący w województwie białostockim 1992 - 1994, WUS Białystok 1995 r.,
5. Sytuacja demograficzna województwa białostockiego w latach 1990-1994 WUS Białystok,
6. Podstawowe dane statystyczne wg miast i gmin z różnych lat - WUS Białystok,
7. Infrastruktura komunalna - mieszkania w woj. białostockim w latach 1990-1996 WUS Białystok,
8. Rynek pracy w województwie białostockim w latach 1996-1997 - WUS Białystok,
9. Ludność w woj. białostockim w różnych latach - WUS Białystok,
10. Powszechny Spis Rolny 1996 r. Urząd Statystyczny Białystok - zeszyty,
11. Zabytki architektury i budownictwa w Polsce ~ województwo białostockie - Ośrodek Dokumentacji Zabytków,
12. Wybrane zagadnienia - dane uzyskane z Urzędu Gminy,
13. Wybrane dane bezpośrednio z Urzędu Statystycznego w Białymstoku,
14. Narodowy Spis Powszechny - Ludność, warunki mieszkaniowe GUS - Warszawa 1990r.,
15. Tabulogramy ze spisu powszechnego 1988 r.,
16. Ze „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa białostockiego” - Uwarunkowania, cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze gminy Janów, Białystok 1997 r.,
17. Warunki przyrodnicze produkcji rolnej woj. białostockie - JUNG Puławy 1988 r.,
18. Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku - dane uzyskane ustnie,
19. ODLP - Białystok - dane uzyskane bezpośrednio,
20. Materiały dotyczące wodociągów wiejskich, kanalizacji i oczyszczalni ścieków uzyskane z Warszawskiego Przedsiębiorstwa Robót inżynieryjnych „Hydrocentrum” S.A. Oddział Białystok,
21. „Program gospodarki odpadami komunalnymi dla gminy” autor mgr inż. chem. Józef Polkowski grudzień 1998 r.,
22. Materiały Zakładu Energetycznego Białystok S.A. - dot. reelektryfikacji.
23. Materiały z Telekomunikacji Polskiej S.A. Olsztyn - dotyczące głównych linii światłowodowych,
24. Materiały z MOZG Zakładu Gazowniczego Białystok,
25. Studium programowe możliwości rozwoju gazyfikacji woj. białostockiego,
26. Materiały dotyczące dróg krajowych uzyskane z Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych Oddział Północno-Wschodni w Białymstoku,
27. Materiały dotyczące dróg wojewódzkich uzyskane z Podlaskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich,
28. Materiały dotyczące dróg powiatowych uzyskane z Powiatowego Zarządu Dróg w

- Sokółce,
29. Materiały dotyczące dróg gminnych i innych zagadnień komunikacji uzyskane z Urzędu Gminy w Janowie,
 30. Materiały dotyczące komunikacji autobusowej uzyskane z Przedsiębiorstwa Państwowej Komunikacji Samochodowej w Białymstoku,

 31. Plan rozwoju infrastruktury transportowej w Polsce do roku 2015,
 32. Ruch drogowy w 1995 r. Transprojekt - Warszawa” Biuro Projektowo- Badawcze Dróg i Mostów Sp. z o.o.
 33. Prognoza ruchu na zamiejskiej sieci dróg krajowych do roku 2015 Biuro Projektowo-Badawcze Dróg i Mostów Sp. z o.o. „Transprojekt - Warszawa” we współpracy z firmą „TABLO” Projektowanie Dróg i Ulic

